

Danes popoldne ob 18. uri bodo v Stražišču pri Kranju odprli vrtec za 140 predšolskih in šolskih otrok. Imenoval se bo po padli partizanki Maksi Rozman-Tatjani. Na otvoritvi bo govoril Vinko Hafner. — Foto: F. Perdan

Leto XXVII. Številka 48

Ustanovitelji: obč. konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Šk. Loka in Tržič — Izdaja CP Gorenjski tisk Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič — Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

G L A S I L O S O C I A L I S T I Č N E Z V E Z E D E L O V N E G A L J U D S T V A Z A G O R E N J S K O

Aktivno delo in sodelovanje na vseh področjih

V sredo se je v veliki koncertni dvorani »Vatroslav Lisinski« v Zagrebu začel VII. kongres ZZB NOV Jugoslavije. Prek tisoč delegatov in gostov, med njimi so bili tudi odpoljanec predsednika republike Josipa Broza Tita Petar Stambolić, član predsedstva SFRJ Edvard Kardelj, delegacija ZKJ, ki jo je vodil sekretar izvršnega komiteja predsedstva CK ZKJ Stane Dolanc, delegacije družbenopolitičnih organizacij federacije, republik in pokrajin ter predstavniki 31 delegacij bojevnikov iz tujine, je prvi pozdravil predsednik zveznega odbora ZZB NOV Marijan Cvetković.

Uvodni referat »Družbenopolitična aktivnost ZZB NOV Jugoslavije v nadaljnjem razvoju naše samoupravne socialistične družbe« je prav tako podal predsednik ZZB NOV Jugoslavije Marijan Cvetković. Uvodoma je spregovoril o družbenopolitičnem dogajaju pri nas in v svetu od zadnjega kongresa ter poudaril, da je bilo obdobje izpolnjeno z bojem vseh socialističnih sil naše družbe, ki ga je vodila ZKJ za napredok, da je organizacija ZZB NOV vedno aktivno sodelovala v vseh političnih dogajanjih kot del organiziranih socialističnih sil, za poglobitev enakopravnosti ter bratstva in enotnosti naših narodov, za razširitev in nadaljnjo krepitev socialističnega samoupravljanja ter za vodilno vlogo ZKJ v naši družbi. V nadaljevanju je opozoril na besede predsednika Tita ob VI. kongresu, ko je dejal, da je osnovna naloga borčevske organizacije delovati kot politična organizacija, v kateri so združeni revolucionarni in družbeno aktivni borce za socializem. Prav zato — je dejal Marijan Cvetković — je organizacija razvila tako politično aktivnost na vseh področjih družbenopolitičnega življenja v naši samoupravni socialistični državi.

stični družbi in naša naloga je, da za to skrbimo tudi v bodoče.

Ko je govoril o razvijanju in negovanju revolucionarnih tradicij, udeležbi borcev pri uresničevanju koncepta vseljudske obrambe ter pravnem in družbenem položaju borcev, družin padlih borcev in invalidov, je menil, da je velik del aktivnosti organizacije ZB namenjen prav delu z mladino in njenimi organizacijami v želji, da mladina ne samo, da sprejme revolucionarne tradicije, ampak postane tudi njihov neposredni nadaljevalec in nosilec. Prav tako je ugotovil, da so se med obema kongresoma precej izboljšale pravice borcev in vojnih invalidov ter še posebno družin padlih borcev. Ob tem pa je menil, da so borčevske organizacije takoj po kongresu dolžne uresničiti prakso vrhovnega sodišča SFRJ, ki posameznim udeležencem NOV omogoča določanje statusa borcev, hkrati pa opozoril, da so organizacije dolžne preprečiti razne zlorabe in težnje, da bi to dosegli tudi tisti, ki nimajo nikakršne zveze z NOV. Nadalje se je predsednik ZZB NOV Jugoslavije zavzel za

to, da je treba vsem borcev ne glede na datum vstopa v partizanske vrste zagotoviti popolno zdravstveno varstvo.

Verbalizem in politične manifestacije bo v prihodnje popolnoma treba zamenjati s konkretnim delom v naši politični aktivnosti, je dejal ob koncu Marijan Cvetković. Naša organizacija se bo skupaj z ZKJ in SZDL ter drugimi organizacijami vedno zavzemala za jasen program razvoja, zvišanje življenjskega standarda, ekonomsko in socialno politiko, samoupravljanje in nacionalno enakopravnost ter druga življenjska vprašanja našega delovnega človeka.

Po uvodnem referatu se je razvila razprava, v kateri so delegati kongresa spregovorili o številnih vprašanjih, ki zanimajo borčevsko organizacijo. Mnoga med njimi so že bila nakazana v uvodnem poročilu. Po obrazložitvi sprememb v statutu so se vsi prisotni strinjali, da je njihov osnovni namen krepitev političnega značaja Zveze borcev ter njena trdna povezanost z ZKJ.

Kongres je včeraj končal z delom. J. Govekar

Prispevna stopnja vendarle višja

Skupščina začasne skupnosti zdravstvenega zavarovanja in varstva Kranj na svoji zadnji seji, ko je razpravljala o predlogu za sklenitev samoupravnega sporazuma o zagotovitvi investicijskih sredstev za izgradnjo medicinske fakultete, onkološkega instituta in splošne bolnice Koper, ni sprejela predloga sklepke izvršnega odbora skupščine. Ta je bil predlagal sklep, po katerem naj bi gorenjska regija, tako kot ostale regije, zagotovila denar za omjenjene investicije tako, da bi zmanjšala lastne investicije. Kranjska skupnost naj bi prispevala 3 milijone din, denar pa naj bi šel iz proračunske postavke za gorenjske investicije v zdravstvo.

Temu so odločno nasprotovali predvsem delegati zборa izvajalcev zdravstvenega varstva z Jesenic. Delegati so sicer potrdili, da so za solidarno reševanje republiških investicij v zdravstvo, vendar pa ne na račun domačih investicij. Ob tem so omenili, da toliko časa kot gorenjska, zbirka namensko sredstva za investicije le še dolenska regija, vse ostale pa računajo na solidarnost drugih regij.

Skupščina je nato sprejela sklep, da se investicijske obveznosti gorenjske regije do republike poravnajo z zvišanjem prispevne stopnje za 0,24 odstotka. To je za prav toliko, za kolikor so prispevno

stopnjo, ki jo je skupščina sprejela, znižale gorenjske občine. S tem sklepom in kasnejšim podpisom samoupravnega sporazuma je zagotovljena investicijska gradnja v republiku, obenem pa je gorenjska regija s svojim prispevkom vključena tudi v republiški program izgradnje bolnišnic v regijah. L. M.

Otvoritev vrtca in druge prireditve

Danes in jutri bo v Stražišču pri Kranju v počastitev krajevnega praznika vrsta prireditvev. Danes ob 8. ur bo najprej pionirski turnir v nogometu, uro kasneje pa bo turnir mladinskih ekip Gorenjske v košarki. Hkrati bodo odprli likovno razstavo mladiine in učencev osnovne šole Lucijan Seljak.

Orednja slovesnost bo ob 18. ur, ko bodo slovensko odprli vzgojno varstveni zavod in odkrili spominsko ploščo padli partizanki Maksi Rozman-Tatjani. Na slovesnosti bo govoril Vinko Hafner, v kulturnem programu pa bodo sodelovali učenci osnovne šole Lucijan Seljak in pevski zbor Svoboda iz Stražišča. Po tem bo zvečer ob 20. ur na Pantah še nastop folklornih skupin iz kranjske občine.

Jutri dopoldne ob 9. ur bo lovška družina Jošt na Čepuljah razvila svoj prapor. Popoldne ob 14. ur bo v Stražišču velika gasilska parada. Uro zatem pa bodo siražiški gasilci prevzeli novo motorno brizgalno in nov gasilski avtomobil. Potem bo Pantah veselica. A. Ž.

Odslej posluje v veleblagovnici Globus v Kranju trgovina AUTOCOMMERCE

Med obiskom v naši državi je v četrtek prispeval v Slovenijo osemčlanska delegacija zvezne skupščine ČSSR, ki jo vodi predsednik skupščine in član predsedstva CK KP ČSSR Alois Jindra. Goste je po prihodu na brniško letališče sprejel član predstva SFRJ Edvard Kardelj in se z njimi zadržal v daljšem prijateljskem pogovoru. — A. Ž. — Foto: F. Perdan

Dan samoupravljavcev

Glavni referat bo imel France Popit — priznanja delovnim organizacijam in posameznikom

nove ustave. Iz Slovenije bo priznanja prejelo deset posameznikov in pet delovnih organizacij.

Popoldne bo razprava. Delegati bodo odšli v več temeljnih organizacij združenega dela v Sloveniji. Razpravljali bodo skupno z delegati TOZD, ki bodo gostiteljice o temah iz prakse domače delovne organizacije, prav tako pa tudi o koreferatih klubov samoupravljavcev iz drugih republik. Tako se bodo neposredno srečala načela in praksa.

Naslednji dan, 28. junija, bo skupščina združenja klubov samoupravljavcev. Na njej bodo delegati poročali o dogajanjih prejšnjega dne.

Naročnik:

V plenarnem delu bo imel glavni referat predsednik CK ZKS France Popit. Obravnaval bo najpomembnejša poglavja iz aktualnih družbenopolitičnih dogodkov, kot je uresničevanje ustave in dejavnost na nekaterih glavnih področjih pri uveljavljanju samoupravnih družbenoekonomskih odnosov, obeležje samega srečanja, vprašanje organiziranosti v združenem delu, krajevnih in samoupravnih interesnih skupnosti itd.

Ob tej priložnosti bodo podeliли tudi priznanja klubov samoupravljavcev in priznanja sindikatov za delo pri uresničevanju

XXIV. MEDNARODNI GORENJSKI SEJEM OD 9. DO 19. AVGUSTA

Načrt dela

Zvezna konferenca SZDL Jugoslavije je sprejela sklepe o temeljnih smereh aktivnosti v letošnjem letu. Predvsem je rečeno, da se bo zvezna konferenca zavzela za uresničitev ustave in sklepov 10. kongresa ZKJ. Na področju združenega dela in političnega sistema bo težišče njene dejavnosti uveljavitev temeljnih organizacij združenega dela in uresničevanje delegatskega sistema. Na področju socialne politike pa bo v ospredju skrb za rast življenjske ravni.

Rafinerija v Skopju

V Skopju bodo konec tega leta začeli graditi rafinerijo naftne, v katero bodo do srede leta 1977, ko naj bi bila dograjena, vložili več kot 890 milijonov dinarjev. Nova rafinerija bo predelala dva milijona ton surove naftne na leto. Po neje bo mogoče njene zmogljivosti že z majhnimi naložbami precej povečati. Sestavo naftnih derivatov iz nove rafinerije bodo prilagodili potrebam makedonskega gospodarstva.

Nov predstavnik v OZN

Predsednik republike Josip Broz Tito je imenoval za novega stalnega predstavnika SFRJ v Združenih narodih Jakšo Petriča, dosedanjega namestnika sekretarja za zunanje zadeve.

Velik pomen slavlja

Na seji predsedstva zvezne konference SZDL, ki jo je vodil Dušan Petrović, so opozorili na izjemno političen pomen letošnjih proslav dneva samoupravljanca. Na proslavah, ki bodo v počastitev 27. junija, je treba poučariti naloge, ki izvirajo iz sklepov X. kongresa in poročila predsednika Tita ter naloge, ki izhajajo iz nove ustawe.

Seja predsedstva SFRJ

Pod predsedstvom predsednika republike Josipa Broza Tita je bila v torek seja predsedstva SFRJ, na kateri so obravnavali nekatera aktualna vprašanja s področja zunanja politike. Predsedstvo je tudi ustanovilo svoje organe in določilo njihove funkcije in sestavo.

Seje predsedstva so se udeležili tudi predsednik skupštine SFRJ Kiro Gligorov, sekretar izvršnega komiteja predsedstva CK ZKJ Stane Dolanc, podpredsednik ZIS in zvezni sekretar za zunanje zadeve Miloš Minić ter zvezni sekretar za ljudsko obrambo general armade Nikola Ljubić.

80 tisoč turistov v Dalmaciji

Te dni je ob dalmatinski obali od Zadra do Dubrovnika okrog 80 tisoč turistov. To je približno toliko kot v enakem času tudi, ko smo v turizmu dosegli želo ugodne rezultate.

Dober pridelek sladkorne pese

Letos bomo pri nas verjetno pridelali do 420.000 do 430.000 vagonov sladkorne pese. Predvidevanja se bodo uresničila, če bo vreme še naprej tako ugodno za rast, kot je sedaj. Letos smo sladkorino peso zasejali na več kot 100.000 hektarjev, kar je za 29 odstotkov več kot lani. Pridelovalci imajo na voljo vso potrebno mehanizacijo, zato s spravljalom ne bo zamud. Tudi od kupna cena — 0,41 din za kilogram in še 0,03 din premije — je za pridelovalce spodbudna.

Clani stražiške pionirske čete (od leve proti desni): Lado Bajželj, Marjan Silar, Vili Oman, Franc Bajželj, Ivan Štok, Janez Česen in Mitja Rakar. Manjkata Miha Kramar in že pokojni Andrej Česen. — Foto: F. Perdan

30-letnica pionirske čete

V počastitev krajevnega praznika Stražišče, ki ga praznujejo 21. junija, ko so Nemci pred 31 leti izselili iz Stražišča v pregnanstvo vse družine, katerih svojci so bili v partizanah, so sinoči pri Šempetarskem gradu v Stražišču pripravili taborni ogenj. Ob tej priliki so se spomnili tudi 30. obletnice ustavnitve pionirske partizanske čete v Stražišču. V programu so nastopili pevski zbor Svoboda iz Stražišča in mladina.

Na pobudo Zmagoslave Cvikelj so pred 30 leti ustanovili pionirsko partizansko četo. Ivan Štok, ki je bil takrat komandant pionirske čete se spominja, da mu je Zmagoslava naročila, naj v Stražišču organizira pionirsko grupo. »Zbral sem osem vrstnikov od 11 do 14 let. Dvakrat na teden smo hodili k Zmagoslavi na Peščovo, kjer smo dobivali navodila.«

»Bil sem komisar v četi,« se spominja Franc Bajželj. »Organizirali smo razne akcije. Sicer pa je bila naša skrb, da pravočasno obvestimo partizane ali njihove kurirje o premikih Nemcov.«

Mladi, prempladi za borbo smo bili takrat, vendar smo vseeno želeli sodelovati v odporu proti okupatorju. Kjer smo mogli smo postavljali zaprte Nemcem. Morda nas je bilo včasih tudi malce strah, vendar se nevarnosti nismo zavedali. Bili smo kot eden,« pravi Vili Oman.

»Žice smo rezali, letake trosili, pobrali kulise iz kulturnega doma in skušali minirati Sirčeve tovarno. Slednje nam ni uspelo,« je povedal Janez Česen.

Potem so jih Nemci ujeli in jih poslali v Begunje. Lado Bajželj je imel takrat nalogo, da pri stražnici postavi steklenico s karbidom. »Ujeli so me in pretepli. Vse so nas odpeljali v Begunje, kjer so nas osvobodili partizani.«

Od devetih mladih partizanov — pionirjev je danes živih še osem. Andrej Česen, ki se je redno vključeval v vse kacie, je žal že umrl. Vsi drugi so zaposleni in se redkokdaj srečajo. Sinoči pa so se spet zbrali in v krogu stražiških mladičev ob tabornem ognju obujali spomine na dogodek pred 30 leti. A. Ž.

Dan samoupravljanca tudi v Cerkljah

Pri Krajevni skupnosti Cerkle na Gorenjskem se že nekaj časa marljivo pripravljajo na letošnje praznovanje »Dneva samoupravljanca«, ki bo kot vsejudski praznik v Jugoslaviji, v četrtek dne 27. junija.

Srečanje samoupravljanca, ki bo letos v Ljubljani in na katerem bo imel uvodni govor predsednik CK ZK Slovenije France Popit, bo delal tudi po komisijah oz. sektorjih. Del delegatov tega srečanja, ki so se prijavili za delo po vprašanjih krajevne samouprave — krajevnih skupnosti, bo tudi v Cerkljah na Gorenjskem.

To je vsekakor veliko priznanje bogatemu delu Krajevne skupnosti Cerkle in ostalih na cerkljanskem področju v zadnjih desetih letih, od kar delajo krajevne skupnosti v sedanji obliki. Za Cerkle pa so se organizatorji odločili tudi zato, ker na cerkljanskem področju, to je na območju vseh sedmih krajevnih skupnosti, določene probleme rešujejo skupno, sporazumno, v obliki povezovanja v medkrajevni skupnosti, zlasti na področju spomeniškega varstva, varnosti prometa, socialnih vprašanj, pokopališke službe, vprašanja preskrbe in drugih vprašanj, med katere sodi tudi organizacija proslav, praznovanj itd.

Ta dan bo na svečanem delu srečanja v Cerkljah sodelovalo okoli osedeset delegatov iz vseh krajev Jugoslavije, povabljenih gostov in predstavnikov iz

Kranja in cerkljanskega področja. Posebna statutarna komisija je že pripravila osnutek novega statuta Krajevne skupnosti Cerkle in statuta Sveta skupnosti krajevnih skupnosti cerkljanskega območja, ki bosta dana na vpogled tudi navzočim delegatom. Ta pomemben dogodek bo v avli osnovne šole Cerkle, po zaključku delovnega dne pa si bodo delegati ogledali, kaj so v Cerkljah in okolici naredili v zadnjih letih. Zvečer se bodo delegati vrnili v Ljubljano, kjer bo naslednji dan tudi zaključni del srečanja.

Ameriški predsednik Richard Nixon je pravkar končal svojo bližnjevzhodno turnejo, ki ji je na Azorih za nameček dodal še srečanje s portugalskim predsednikom Spinolo. Splošna ocena komentatorjev in opazovalcev je, da je bila to turneja, ki je uspela — pa čeprav Nixon vse razlik ni mogel (nemara pa niti ni tega močno poskusil) zgladiti.

Predvsem so opazovalci pozorno spremijali Nixonovo pot v Egipt in Izrael ter Siriju. Kar zadeva sprejema v Kairu in Jeruzalem, je mogoče reči, da sta bila (še posebej prvi) izjemna, manj prisrčno pa so ameriškega predsednika sprejeli in pozdravili v Damasku.

Dobra bera turneje

Turneja je torej uspela, toda sama po sebi ni prinesla nič enkratnega in senzacionalnega. Ni kar čez noč prinesla mir na Bližnji vzhod. Treba je kajp takoj dodati, da tega nihče ni niti pričakoval.

Ostaja predvsem v središču pozornosti pripravljenost Združenih držav Amerike, da okrepijo politične in ekonomiske stike z Egiptom, pri čemer je več kot samo zanimivo, da bodo Američani Egipčanom pomagali urešicavati tudi program razvoja jedrske energije.

To je marsikoga presenetilo in nekatere celo do te mere, da so

Jesenice

in drugih občanov na Stol, o ureditvi parka talcev ter o udeležbi na zboru aktivistov na Poljanah. Dogovorili so se, da bodo med prebivalci Javornika in Koroške Beli organizirali prostovoljno delovno akcijo za ureditev parka, v katerem bodo postavili spomenik petim talcem.

D. S.

Kranj

obravnavo predloga statuta Zveze socialistične mladine Slovenije, predloga statuta Zveze socialistične mladine Jugoslavije, predloga načelnih vlog in akciji ZSMS in izgradnji samoupravne socialistične družbe. Sebo v pondeljek, 24. junija ob 17. uri v sejni sobi Sob Kranj.

Pri občinski skupščini se je v sredo dopoldne sestala komisija za štipendije in posojila. Govorili so o razpisu štipendij in študijskih posojil za šolsko leto 1974/75. Razpravljali pa so tudi o družbenem dogovoru o oblikovanju in izvajaju štipendijski politike v Sloveniji ter o predlogu samoupravnih sporazumov o štipendiranju učencev in študentov.

Radovljica

ljali o kadrovskih vprašanjih in onosu Zveze komunistov do nekaterih pojmov religije. Govorili so tudi o organizirnosti splošnega ljudskega odpora v skladu z navodili centralnega komiteja ZKS ter obravnavali gradivo za sejno občinske skupščine.

V ponedeljek popoldne se bo na šesto redno sejo sestala občinska konference Zveze komunistov. Obravnavali bodo problematiko mladih in v občini in njihovo vključevanje v družbenopolitično dogajanje v različne aktivnosti. Ocenili pa bodo tudi gospodarska gibanja v občini. A. Ž.

Škofja Loka

V začetku tedna se je sestalo predsedstvo občinske konference ZMS Škofja Loka. Razpravljali so o predlogu resolucije o vlogi mladine pri razvoju samoupravnih družbenih odnosov in predlogih statutov Zveze socialistične mladine Jugoslavije in Zveze socialistične mladine Slovenije. Pregledali so tudi aktivnost mladih ob mesecu maja. Najboljšim so ob tej priložnosti podelili pokale in diplome. -lb

V torek se je sestal v Tržiču aktiv komunistov neposrednih proizvajalcev. Komunisti-delavci so razpravljali o sklepih in resolucijah 10. kongresa ZKJ ter o delovnem programu aktivista. Program so na torkovem sestanku dopolnili z nalogami občinske organizacije ZK. Aktiv je razen tega med prvimi v tržički občini razpravljali o predlogu družbenega dogovora o štipendiranju učencev in študentov v Sloveniji. V razpravi so menili, da s podpisom družbenega dogovora ne kaže odlašati, saj bodo z njimi odstranjeni številni problemi pri štipendiranju učencev in študentov.

Sinoči je bil v paviljonu NOB v Tržiču občni zbor nogometnega kluba Tržič, na katerem so ocenili položaj tržičkega nogometa, ki je v pravkar končanem tekmovanju v republiški ligi dosegel lepe rezultate. To pa ne pomeni, da je klub že premagal organizacijske in kadrovske težave, ki so se začele pred dvema letoma. -ik

Ta teden je bil v hotelu Bor v Preddvoru seminar za načelnike upravnih organov za notranje zadeve pri občinskih skupščinah. Zaključku seminarja je v petek prisostvoval tudi član IS in republiški sekretar za notranje zadeve Marjan Orožen. — Foto: F. Perdan

Američani čutili dolžnost izdati dodatno javno pojasnilo — da namreč Egipčani jedrske energije nikakor ne bodo izrabljali v vojaške namene, marveč zgolj v miroljubne.

Sicer pa je Washington za pritožbo temu objavil, da bodo tudi Izraelci (razen vsega drugega) deležni enakega darila.

Nobenega dvoma ni, da je Nixonova pot utrdila temelje, na katerih bodo s skupnimi naporji narodi tega področja lahko zanimali graditi boljšo in varnejšo bodočnost. Ameriški predsednik je obljubil pri tem pomoč svoje vlade, pomoč, ki jo je večkrat omenil izrecno samo kot »posredniško«, pri čemer pa ni pozabil priponniti, da sodeluje posredno ali neposredno tudi Sovjetska zveza.

Za zdaj še ni znano, kdaj se bodo začele naslednje konkretne stopinje na poti k trajnemu miru. To je odvisno od tega, kdaj se bodo v Ženevi sestali predstavniki bližnjevzhodnih dežel in začeli razpravljati o bistvenih vprašanjih. Razmik sil na Golani in Sinaju je bil namreč zgolj neke vrste tehnični predpogoj za to.

Pri tem ostaja slej ko prej še velika neznanka, kaj bo namreč s Palestinci. Med Nixonovim obiskom v Amanu je jordanski kralj Husein jasno in glasno pogovarjal, da bodo moralni o Palestini odločati Palestinci sami — toda to je sicer slišati izredno lepo in celo demokratično, dalec manj pa je jasno, kako in kdo naj to izvede? Ali v obliki nekega referen-

renduma ali glasovanja ali kako drugače?

In vendar so prav Palestinci osrednja sporna točka problema na Bližnjem vzhodu. Trajnega in pravičnega miru na tem področju nikakor ne bo, če ne bodo zavite v njem tudi neodtujljive pravice tega naroda, da sam kroj sebi usodo in bodočnost.

Toda kako to narediti in uredničiti je za zdaj še vedno zavito v tenčico velikih skrivnosti. Izrael, denimo, nasprotuje zamisli, da bi imeli Palestinci svojo nacionalno državo med Sredozemskim morjem in Jordanijo. Tudi med Palestinci samimi nizačenkrat še dosežena tista nujno potrebna enotnost stališč o tem, kako in kje naposled uresničiti nacionalne pravice tega naroda.

Tudi zaradi tega bodo mirovna pogajanja, ko se bodo enkrat začela, dolga, težavna in ovinkasta.

DELEN SPORAZUM V ANGOLI

Medtem pa so prišle iz Luande dobre novice: predstavniki portugalske vojaške hante in ene izmed treh organizacij osvobodilnega gibanja v Angoli so dosegli sporazum o ustaviti sovražnosti v tej portugalski koloniji.

To je sicer le delen sporazum, vendar pa dovolj obetajoč za končanje portugalske kolonialne navzočnosti v tej afriški deželi. Hkrati pričakujejo, da se bodo nadaljevala tudi pogajanja o dekolonizaciji v Mozambiku in Gvineji-Bisau, ki so jih prekinili, da bi se lahko obe strani posvetovali o nasprotnih predlogih.

simbol
ki zagotavlja
varnost
zaupnost
natančnost in ekspedativnost

Ijubljanska banka

ime
ki zagotavlja
sodobno
učinkovito in zanesljivo
bančno poslovanje

V Tržiču ustanovili samo-upravno stanovanjsko skupnost

V četrtek je bila v Tržiču ustanovna seja skupštine samoupravne stanovanjske skupnosti. Skupščina sestavlja 34 delegatov in sicer 15 delegatov enote za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu, prav tako delegat enote za graditev in gospodarjenje s stanovanjskim fondom v družbeni lastnini ter širje delegati občinske skupštine ter družbenopolitičnih organizacij. Skupščina je sprejela statut skupnosti, ki ga bo treba na osnovi praktičnih izkušenj dopolnjevati, ter finančni program samoupravne stanovanjske skupnosti za letos. Skupnost bo letos razpolagala s 14.612.817 dinarji. 9.568.417 dinarjev bodo Tržičani potrošili za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu, 5.044.400 pa za graditev in gospodarjenje s stanovanji v družbeni lastnini.

Delegati skupštine so menili, da je iniciativni odbor za ustanovitev samoupravne skupnosti dobro opravljeno.

Prenovljena Murkina trgovina

Trgovo podjetje Murka Lesce bo v sredo, ob 18. uri v Radovljici odprlo prenovljeno poslovalnico Moda Radovljica. Posebnost te trgovine bo, da bo v njej moč dobiti vse blago, potrebsčine in podobno za moške, ženske in otroke. V trgovini bo prek 30 zaposlenih. Zanje je Murka pred kratkim pripravila poseben seminar, na katerem so predajalke seznanili s posebnostmi v tovrstni prodaji.

Večji poudarek vzgoji

V pondeljek se je pri občinski konferenci ZK v Radovljici sestal aktiv komunistov in razpravljal o mladinski problematiki v radovljiski občini. Ugotovili so, da je zelo malo mladih v občini vključenih v mladinske organizacije. Zavzeli so se, da se v osnovne mladinske organizacije, predvsem v aktive mladih delavcev, v prihodnje vključi čimveč mladih iz drugih republik, ki so zaposleni v delovnih organizacijah v občini. Predvsem mladinska organizacija bi morala poskrbeti, da bi jih hitreje vključili v delo. Zato bodo v prihodnje pripravili posvetovanje in se pogovorili o težavah, ki jih imajo mladi delavci iz drugih republik. Na se stanku so se zavzeli tudi za idejnopolitično in družbenoekonomsко izobraževanje mladine. Menili so, da bi s to vzgojo morali začeti že v osnovni šoli.

M. Hudovernik

Graditev vodovoda s Peričnika

Delavci SGP Sava in Vodovoda Jesenice nadaljujejo letos z graditvijo glavnega vodovoda za Jesenice in okolico. Lani so položili azbestne cevi od Mlaka do Kureja, letos pa nadaljujejo proti glavnemu zbirniku na Pejcah. Trasa bo speljana ob železniški progi do mostu čez Jesenico v Krivčevem logu. Od tod bo speljana ob Jesenici do doma Franca Bergla in od tu na Pejce. Lani so položili 1800 m cevi, letos pa predvidevajo, da jih bodo položili nekaj več kot tri kilometre. Do železniške proge so cevi debele 400 mm, od tod naprej pa 350 mm. Na vsakih 800 m postavljajo delavci podjetja Vodovod sektorske ventile, ki so potrebni za zapiranje vode ob okvarah. Pri teh ventilih opravljajo tlačni preizkus na 10 atmosfer, s čimer preverijo, če je celoten vod ustrezno tesen.

Dnar za zgraditev vodovoda prispevajo Vodovodno podjetje in skupščina občine Jesenice, precejšen znesek pa bo posodila Ljubljanska banka.

B. Blenkuš

Na Golniku rekreacijski park

Letos bodo na Golniku poleg sedanjega športnega igrišča najverjetnejše začeli graditi rekreacijski center. Pobudo za gradnjo splošno uporabnega in koristnega objekta sta dala Klinični center iz Ljubljane in Institut za pljučne bolezni in tuberkulozo, ki ima vedno veliko posluha za reševanje krajevnih problemov Golnika. Nov rekreacijski center naj bi uporabljali predvsem delavci Kliničnega centra in Instituta, dobrodošel pa bo tudi vedno številnejšim prebivalcem Golnika. Naselje ima sedaj že blizu 1000 prebivalcev.

Razen tega Golničani želijo, da bi veletrgovina Živila iz Kranja zgradila na Golniku samopostrežno trgovino. Krajevna skupnost je pripravljena odstopiti parcelo v bližini stanovanjskega naselja brezplačno. Sodobne trgovine v večjim bifejem in ostalimi objekti ne pogrešajo le domačini, temveč številni obiskovalci bolnikov. V dneh obiskov pride na Golnik okrog 500 osebnih avtomobilov, precej obiskovalcev pa prihaja tudi z avtobusi.

-jk

Komunalni servis
TOZD Komunala
razglaša naslednja prosta delovna mesta:
I. referenta
za upravljanje s kanalizacijo
Pogoji: visoka ali višja izobrazba gradbene ali komunalne smeri in 3 leta delovnih izkušenj, da ima moralno politične kvalitete, da je občan Kranja

II. več NK in PK delavcev
za opravljanje komunalnih del

III. šoferja avtufurgona
Pogoji: poklicna šola za voznike motornih vozil, šoferski izpit

IV. KV zidarja
za dela pri vzdrževanju cest in kanalizaciji

Ponudbe z dokazili o pogojih je treba poslati na Odbor za medsebojna razmerja pri TOZD komunalni, Kranj, Mladinska 1. Razglas velja za delovno mesto pod t.c. I. 15 dni po objavi, za ostala delovna mesta pa do zasedbe.

Kaže, da opozorila na slabo cesto med Bobovkom in Mlako in dotrajan most prek potoka Belica ne zadežejo. Zadnje čase je postala cesta zaradi udora ob mostu še nevarnejša in se lahko zgodi, da bo premalo pozoren voznik ali slab poznavalec ceste zdržnik v Belico. Če ni druge rešitve, bi kazalo namestiti vsaj potrebne opozorilne tablice.

(jk) — Foto: F. Perdan

dogovorimo se

Seja kranjske občinske skupščine

Kot smo že poročali, bo v sredo popoldne druga seja kranjske občinske skupščine. Delegati vseh treh zborov bodo na skupnem zasedanju obravnavali deset točk dnevnega reda. Potem pa skupna seja zdraženega dela in zborna krajevnih skupnosti, nazadnje pa se bo sestal še zbor krajevnih skupnosti.

Nadomestilo za izgubljene površine

Nedvomno bo na sredini seji ena najbolj zanimivih in predvsem najpomembnejših točk dnevnega reda sklepanje o odloku o prispevku za spremembo namembnosti kmetijskega in gozdne zemljišča. Slo bo za to, da bo v prihodnje tisti, ki bo žezel graditi na kmetijskih zemljiščih kakršnekoli objekte moral plačati poseben prispevek, ki bo potem porabljen za urejanje zamočvirjenih predelov in področij s slabšo zemljo v občini. Sicer pa odlok pomeni zaščito kmetijstva. Odlok je predlagala kmetijska zemljišča skupnost zato, ker so ugotovili, da smo v zadnjih letih zaradi različnih gradenj izgubili veliko kmetijskih ozirima obdelovalnih površin. V minulem desetletju so se na primer v kranjski občini zmanjšale kmetijske obdelovalne površine za blizu 500 hektarov. Če bi šlo tako naprej, bi v prihodnjih dveh ali treh roドovih zgubili še polovico sedanjih obdelovalnih površin. Trenutno je namreč v kranjski občini še 41.158 hektarov kmetijske zemlje. Da je ne bi prehitro pozidali, je zdaj predlog, da se predpiše prispevek. Ta pa po predlogu ni ravno majhen. Če bodo prispevne stopnje sprejet, bo tisti, ki bo žezel graditi v tretjem bonitetnem razredu, moral plačati za vsak kvadratni meter njive, travnika, vrta ali trajnega nasada 12 dinarjev prispevka, v četrtem razredu pa 10 dinarjev. Teh zemljišč je namreč v kranjski občini največ. Z drugimi besedami to pomeni, da bo ta prispevek močno zavrl individualno stanovanjsko gradnjo, medtem ko ne bo bistveno podražil blokovne gradnje. Razen tega velja poudariti, da bodo enaki prispevki veljali tudi za industrijske objekte. In morda še to: podobne odloke so že sprejele tudi nekatere druge gorenjske občine in določile podobne prispevne stopnje.

Posebna sredstva za krajevne skupnosti

Zbor krajevnih skupnosti bo razpravljal in odločal prav tako o zelo pomembnem vprašanju. Na podlagi natečaja bo moral odločiti, katerim krajevnim skupnostim v občini bodo odobrena sredstva za posebne akcije. Na voljo je 800.000 novih dinarjev, na natečaj pa se je prijavilo kar 23 krajevne skupnosti. Ko je pred sejo o tem razpravljal izvršni svet kranjske občinske skupščine, se je zavzel, da je pri razdeljevanju letosnjih sredstev treba upoštevati vse razpisane kriterije. Po skrbnem pregledu je odbor za posebne akcije krajevnih skupnosti ugotovil, da je izpolnilo vse predpisane pogoje devet krajevnih skupnosti v občini. Po temeljiti razpravi se je potem izoblikoval predlog, da bi 800.000 dinarjev razdelili med sedem krajevnih skupnosti. To so Velesovo, Orehek, Goriče, Visoko, Žabnica, Naklo in Preddvor. Delegati se bodo morali v sredo o tem predlogu dokončno odločiti. Za primerjavo še povejmo, da je bilo lani za tovrstne akcije krajevnih skupnosti namenjenih 500.000 dinarjev.

Seja radovljiske občinske skupščine

Delegati vseh treh zborov radovljiske občinske skupščine bodo v sredo popoldne na skupni seji obravnavali enajst točk dnevnega reda.

Rezultati v gospodarstvu

Zanimiva bo nedvomno že prva točka dnevnega reda, ko bodo razpravljali o predloženi analizi o gibaju gospodarstva v občini v minulem letu in v prvih treh mesecih letos. V analizi ugotavljajo, da rezultati poslovanja gospodarskih organizacij v občini v minulem letu niso bili zadovoljivi. V industriji so lani več kot pol leta beležili nadzadovanje zaradi zamrznjenih cen izdelkov in naraščanja cen surovin. Še v zadnjem lanskem tromesečju se je stanje izboljšalo in je bil zato končni rezultat nekoliko boljši kot v prvih treh tromesečjih. In kako je letos? O tem bodo lahko prav gotovo precej povedali predvsem delegati zborna zdrženega dela občinske skupščine. A. Žalar

Seja škofjeloške občinske skupščine

Med enajstimi točkami dnevnega reda, ki jih bodo delegati obravnavali na sredini seji škofjeloške občinske skupščine, velja posebej omeniti predlog temeljnega programa dela skupščine občine Škofja Loka za letos.

Program dela občinske skupščine

Predlog temeljnega programa dela vsebuje v glavnem tekoče naloge upravnih organov, vendar je že na prvi pogled v primerjavi s programi dela občinske skupščine iz preteklih let vsebinsko močno spremenjen. V celoten splet družbenih dogajanj in samoupravljanja se namreč vključujejo samoupravne interesne in druge skupnosti, ki v svojih okvirih samoupravno in z družbenim dogovarjanjem rešujejo vprašanja, ki so bila do sprejetja nove ustawe in uvedbe delegatskega sistema v pristojnosti občinske skupščine in njenih organov. Posledica tega je, da domena občinske skupščine in njenih zborov ostaja le še normativna dejavnost in načelno oblikovanje politike v občini. To pa bo uveljavljeno še ob koncu letosnjega leta, ko bodo že obstoječe samoupravne interesne skupnosti organizirane po delegatskem načelu.

Seveda program trenutno še ni popoln. Treba je upoštevati dejstvo, da vseh nalog ni mogoče predvideti, ker je treba upoštevati tudi sprotne potrebe, zaradi česar se spreminja tudi vrstni red in pomen posameznih vprašanj. Vključene niso niti zadeve, ki jih bodo pripravila stalna delovna telesa občinske skupščine, saj so le-ta po ustanovitvi komaj začela z delom. Pričakovati je tudi, da bodo iniciativi za sprejetje določenih predpisov in za obravnavo določenih vprašanj dali tudi delegati sami.

Seja tržiške občinske skupščine

Dnevni red za četrtkovo sejo zborov občinske skupščine Tržič je precej obsežen, saj sklicatelji predvidevajo razpravo o 19 točkah dnevnega reda. Tokrat namenjam več prostora načrtovanji razpravi o odobritvi garancij občinske skupščine nekaterim krajevnim skupnostim za gradnjo in asfaltiranje cest.

Krepak poseg v občinsko blagajno

Krajevna skupnost Podljubelj namerava asfaltirati cesto po vasi in zato prosi občinsko skupščino, naj bi ji izdala garancijo za 190.000 dinarjev, na osnovi katere bo skupnost najela posojilo, vrnila pa ga bo občinska skupščina prihodnje leto. Krajevna skupnost Kovor prosi občinsko skupščino za 150.000 dinarjev, ki bi jih porabil za vgraditev grobega in finega asfalta na cestah v Loki in Hudem. Naslednji prosilec je krajevna skupnost in prebivalci krajevne skupnosti Sebenje. Na osnovi uspešnega referendumu bodo vaščani zbrali 280.000 dinarjev, prav toliko pa naj bi tržiška občinska skupščina zagotovila prihodnje leto. Letos naj bi izdala garancijo za najetje posojila in vrnitev prihodnje leto. Krajevna skupnost Ravne v Tržiču prosi skupščino za 300.000 dinarjev. Potrošiti jih namerava za asfaltiranje krajevne ceste. Krajevna skupnost Lom je letos že dobila iz občinskega sklada negospodarskih investicij 500.000 dinarjev. Da bi dela pri gradnji nove ceste letos lahko končala, prosi skupščino za garancijo, na osnovi katere bo tudi v prihodnjih treh letih dobila vsako leto po 500.000 dinarjev. Če bi skupščina na četrtkovi seji vse prošnje ugodno rešila, bi tako že vnaprej v Tržiču potrošili 1.420.000 dinarjev iz sklada za negospodarske investicije. Izvršni svet predlaga skupščini, da prošnjam krajevnih skupnosti Podljubelj, Sebenje, Ravne in Lom ugori, medtem ko se Kovorjanom izdaja garancije preloži za dve leti. Letos in prihodnje leto bo treba zagotoviti tudi precej sredstev za zasilno ureditev ceste vpadnice v Tržič, ki je sedaj ozko prometno grlo. Tržičani planirajo, da bo letos in prihodnje leto potreben za najnujnejo ureditev vpadnice 1.260.000 dinarjev.

J. Košnjek

V TENETIŠAH UREJENO OSREDNJE ODLAGALIŠČE ZA SMETI — Komunalni servis iz Kranja je uredil v Uden borštu v bližini Tenetiš osrednje smetišče v kranjski občini. Odlagališče je odprto od pol sedmih zjutraj do pol devetih zvečer, podjetje pa je organiziralo tudi stalno čuvajsko službo. Dnevi čuvaj Franc Švegelj iz Gorič je v sredu povedal, da pripelje dnevno na novo smetišče za smeti in industrijske odpadke tudi po 40 tovornjakov. Razen tega pa prihajojo številni posamezniki z osebnimi avtomobili in drugimi prevozni sredstvi. Občanom je omogočeno brezplačno odlaganje smeti, medtem ko morajo organizacije združenega dela plačati določen prispevek. Ureditve odlagališča je bila najna, saj so ljudje in tovarne vse pogosteje puščali smeti tam, kjer se jim je zljudilo. Odlagališče bo v kratkem dobilo še elektriko in telefon, medtem ko je oskrba z vodo za gašenje samovzgrevna urejena. (jk) — Foto: F. Perdan

Delegati o kamniškem gospodarstvu

V torek se je sestala v Kamniku na drugi seji občinska skupščina, ki ji predseduje Franc Svetelj. Na seji so izvolili nekatere delovna telesa in komisije skupščine, največ razprave pa je bilo o razmerah v kamniškem gospodarstvu v prvih treh mesecih letosnjega leta, o sprejetju družbenega dogovora in samoupravnih sporazumov o finančiranju splošne in skupne porabe ter o predlogu odloka o tržnem in sejemskem redu na živilskem trgu in sejnišču v Kamniku.

Na torkovi seji so dokaj natančno ocenili in analizirali položaj kamniškega gospodarstva in ob tem menili, da se z izjemo izvoza, ki ne dosega planirane rasti, giblje v okvirih, zapisanih v resoluciji o družbenem in ekonomskem razvoju kamniške občine. Žal ocenjevalci in analizatorji gospodarstva nimajo na voljo kvalitetnih in predvsem enotnih podatkov. V veliko pomoč jim je sicer analiza službe družbenega knjigovodstva, vendar so bili podatki zbrani dokaj pozno. Na torkovi seji so povedali, da je položaj kamniškega gospodarstva na splošno ugoden in so le rudnik kaolina Črna, podjetje Kozorog in delavska restavracija tovarne Stol zabredli v izgube. Vendar le-te niso visoke in bodo z dobrim delom in gospodarjenjem do konca leta ali še prej odstranjene. Žal tudi v Kamniku ugotavljajo, da so posledice višjih cen reprodukcijskega materiala in surovin precejšnje in da zmanjšujejo ekonomičnost in rentabilnost poslovanja. To najbolj občuti tovarna Stol. Obveznosti do dobaviteljev in kupcev so porasle, porasli pa so tudi dolgoročni krediti, kar je deloma

rezultat konverzije kratkoročnih kreditov v dolgoročne. Delegati so v torek opozarjali, da se napovedi o manjši obremenitvi gospodarstva ne uresničujejo, kar je v nasprotju z začrtano politiko in raznimi resolucijami. Razpravljalci so nadalje ugotavljali, da se je precej kamniških organizacij združenega dela že vključilo v združevalna gibanja znotraj občine in v republiki.

Skupščina je na osnovi pripravljenega gradiva oddelka za gospodarstvo in službe družbenega knjigovodstva sklenila in priporočila, naj delegacije v tistih organizacijah združenega dela in TOZD, katerih položaj na najboljši, skupaj s samoupravnimi organi razpravljajo o teh problematiki. Po sodbi delegatov je treba nadaljevati začeta gospodarska povezovanja znotraj in zunaj občine. Izvršni svet občinske skupščine bo za eno prihodnjih sej skupščine pripravil posebno analizo. Hkrati pa si bodo v Kamniku prizadevali, da izvoz, posebno na nerazvita področja, ne bo več stagnirajo. Občinska skupščina, služba družbenega knjigovodstva in delovne organizacije pa bodo skušale najti enotežni način zbiranja podatkov, pomembnih za spremljanje gospodarskega položaja občine. J. Košnjek

Kmetijstvo in gozdarstvo v loški občini

Kmetijstvo je tista panoga v škofjeloških občinah, ki že vrsto let zaostaja tako za splošnim, kot tudi za gospodarskim razvojem, kljub nekaterim, celo originalnim rešitvam za pospeševanje, je ugotovitev letosnjega načrta družbenoekonomskega razvoja občine Škofja Loka.

Med gorenskimi občinami je loško kmetijstvo sicer še vedno na dokaj dobrem mestu, vendar je iz leta v leto mogoče opaziti nazadovanje. Vzrokova za to ni posebno težko najti. Lahko bi dejali, da je to zlasti posledica visoke stopnje industrializacije, nizkega narodnega do-

hodka v kmetijstvu, premajhne skrbi za izobraževanje ter socialno varstvo, slabe tehnične opreme, težkih možnosti za delo ter dejstva, da se razmere na trgu s kmetijskimi pridelki spreminjajo iz dneva v dan, kar pomeni, da cene reprodukcijskega materiala rastejo znatno hitreje od cen kmetijskih proizvodov.

Privatni sektor kmetijstva v občini Škofja Loka je lani ustvaril za 6,2 odstotka celotnega družbenega proizvoda, načrt za letos pa predvideva komaj še 5,6 odstotka. Po planu za družbeni sektor pa naj bi se le-ta obdržal tudi letos na lanskih 4,3 odstotka. Lani je bil v privatnem sektorju kmetijstva narodni dohodek na kmečkega prebivalca za več kot polovico manjši od narodnega dohodka na prebivalca v celotnem gospodarstvu občine, glede na načrtovane vrednosti pa se bo ta razlika letos še povečala.

Vsi dosedanjih rezultatih in ugotovitve kažejo, da bo kmetijsko proizvodnjo prav zato tudi v prihodnje treba izdatno in še bolj načrtno podpirati. Poleg investicijskega bo v bodočnosti za blagovno proizvodnjo pomembno tudi kreditiranje obratnih sredstev. Kreditiranje naj bi v prihodnje postala materialna osnova za nadaljnje preusmerjanje kmetij, kar predvideva tudi srednjeletni program.

Le-ta v prvi vrsti predvideva čimprejšnje reševanje problematike gorskih kmetij predvsem zato, ker te napredujejo še precej počasnejše od ravninskih. Ker na mnogih od njih

proizvodnja niti ni ekonomsko opravičljiva, bo potrebno iskati ustrezne rešitve tudi na drugih področjih. Ena izmed njih, kjer se že kažejo dovolj ugodni rezultati, je razvoj kmečkega turizma, ki naj bi se v prihodnje še bolj in hitreje širil.

Nič manj niso zanimivi podatki s področja gozdarstva v občini. Skupna gozdna proizvodnja lesa na škofjeloškem območju je lani znašala 72.000 kubičnih metrov, od tega je bilo posekanih 48.200 kubičnih metrov iglavcev, za letos pa je predviden precejšnji padec — poseknih bo vsega 69.400 kubičnih metrov lesa, od tega 45.000 kubikov iglavcev. Predviden je tudi padec blagovne proizvodnje za 7,6 odstotka. Gozdni obrat Škofja Loka, ki spada pod okrilje GG Kranj, pa vseeno predvideva, da se bo kljub nižji proizvodnji in prodaji celotni dohodek povečal za približno 11,4 odstotka. Povečanje bo možno predvsem zaradi povišanja cen ter ugodnejše sestave assortimentov. Porast osebnih dohodkov pa približno 6 odstotkov pa bo brez dvoma pripomogel k ublažitvi fluktuacij delavcev, čeprav je ob upoštevanju višjih življenskih stroškov tako povečanje še vedno nezadostno. V investicijski dejavnosti ima gozdni obrat v načrtu zlasti izdatna vlaganja v tehnična sredstva. Planirana so sredstva za ureditev in gradnjo delavskega bivališča Sopotnica, gradnjo gozdnih cest in nekatere druge investicije. Denar bo zagotovljen iz amortizacije in kreditov.

J. Govekar

Na kamniškem živilskem trgu več reda

Delegati zborov občinske skupščine Kamnik so na torkovem zasedanju sprejeli odlok o potrditvi in sankcioniranju tržnega in sejemišča v Kamniku. Odlok je bil nujen, saj so bili dosedanji predpisi o redu na tržnici in sejnišču, ki ju upravlja Komunalno podjetje Kamnik, zastareli; sprejeti so bili namreč leta 1959 in leta 1960. Delegati so ob novem odloku menili, da so sankcije za kršilce redu precej mile, saj na primer zadostuje za plačilo kazni za tržni prekršek iztržek od prodaje dveh ali treh kilogramov češenj! Predlog odloka je bil na seji skupščine dopolnjen s predvidenimi kaz-

nimi za prodajalca, ki ponuja pokvarjena živila ali nima izobesnega cenika. Pogosto se je namreč dogajalo, da je bilo treba odšteti za kilogram solate zjutraj, ko je bila ponudba velika, 10 dinarjev, popoldne, ko je blaga že zmanjšovalo, pa 15 ali več dinarjev.

V torek sprejeti občinski odlok žal ne obravnava »divjih« stojnic po mestu in ob cestah vpadnicah v Kamnik. Stojnice niso najbolje in po predpisih urejene, razen tega pa tudi ni kontrole nad kvaliteto ponujanih živil. Žal, so dejali na torkovi seji, so stojnice občanom dobrodoše, saj ponudba v trgovinah ni najboljša. Vseeno kaže v prihodnosti s predpisi urediti tudi tovrstno prodajo. -jk

Delovna mladina

Na Golniku delujeta dva mladinska aktiva in sicer aktiv v krajevni skupnosti in aktiv v Institutu za pljučne bolezni in tuberkulozo. Mladi so vključujejo v krajevno družbeno in politično življenje in dajejo pobude za posamezne akcije. Da bosta imela mladinska aktiva še boljše pogoje za delo, jima je Institut odstupil ter uredil prostore v stavbi bolnišnice. -jk

Na Letenicah bi radi popravili ceste

Na Letenicah pri Golniku že nekaj časa razpravljajo o ureditvi krajevnih cest, predvsem pa cestne povezave naselja z glavno cesto Golnik-Kranj, ki tudi ni najboljša.

Pribivalci Letenic so pripravljeni za ureditev krajevnih cest nekaj sprevati sami, sicer pa se nameravajo prihodnje leto prijaviti na natečaj pri kranjskih občinskih skupščinah. Predloga za ureditev cestne povezave Letenic z glavno cesto sta dva. Po prvem naj bi modernizacija veljala 470 tisoč dinarjev in bi cesta bila široka 2,80 metra, po drugem pa 590 tisoč. Cesta bi bila po drugem, »dražjem« predlogu široka dobre tri metre.

Krajani se nameravajo o obeh predlogih odločati prihodnje leto. -jk

Na Seničnem asfalt

Krajevna skupnost Senično se je odločila asfaltirati 500 metrov dolgo cesto skozi vas. Za to bodo porabili 50 tisoč dinarjev. 30.000 so zbrali vaščani, 20.000 pa je dala tržiška občinska skupščina. Razen tega so in bodo vaščani opravili tudi nekaj prostostoljnih delovnih ur. Cestno podjetje iz Kranja bo na cesti skozi Senično vgradilo asfalt najkasneje prihodnji teden.

Razen tega je krajevna skupnost Senično uredila tudi cesto na Zgornjem Veterinem oziroma priključek na cesto proti Gozdu pri naselju Višend hišic. Razen krajevne skupnosti in vaščanov, ki so opravili kar precej prostostoljnih delovnih ur, pa je nekaj denarja tudi gozdni obrat Tržič. -jk

Novo v Globusu:

- B program — bel teak — Alples
- sestavljeni program dragica — Brest
- sestavljeni program mozaik — Savinja
- spalnica zorana — Vrbas
- spalnica adria — Iztok Miren

Novo v salonu kuhinj Dekor

- nova mini kuhinja Gorenje

na zalogi še po starih cenah:

- kuhinja venera — Marles
- kuhinja gorenje G-11 — siva
- kuhinja gorenje G-13 — oranžna

IZKORISTITE UGODEN NAKUP ! do 30. junija !

v juniju 5 % ceneje • v juniju 5 % ceneje

Komunalni servis
Kranj
Delovna skupnost organizacije skupnih služb objavlja prosto delovno mesto

bilancista — analitika za določen čas

Pogoji: srednja strokovna izobrazba in poznavanje knjigovodskega poslov.

Ponudbe pošljite na Komunalni servis Kranj, Mladinska 1 — odbor za medsebojno razmerja skupnih služb.

Nikar ne glejte samo na kvaliteto. Poškiliti tudi na tehtnico in ceno pa morda ne boste plačali preveč — Vse slike F. Perdan

Nikjer v svojo škodo

Prodajalci sadja in zelenjave so se »izkazali« kot dobri trgovci (nikjer se niso zmotili v svojo škodo) — Za kilogram peteršilja dva kilograma govejega mesa — Le navidez cenejše marelice — Akcija kranjske tržne inšpekcijske

Ves godrnjav in slabe volje je pol leta upokojeni Peter prisopihal v kavarno. Prijava Marija je že pristavila kavo, ko je odmahnil z roko: »Sok bom. S kavo in šilcem je konec, sicer bo tudi mene, mi je povedal zdravnik. Odslej čimveč sadja in zelenjave. Pa svinskega mesa ne smem in cigarete morajo iti rakom živžgat.« — »Kako?« se je presenečena zazrila vanj Marija. »Ja, visok kruni pritisk. Poglej, sem že kupil solato, češnje, marelice in limone... Menda to najbolj pomaga... Pha, zdaj bi rad videl tistega novinarja, ki se je takrat spravil nadme, ker sem predrago zaračunal meso. Tole zelenjavariji, ti šele goljujajo. Lepo te pogleda, da te prepriča, potem godrnja, kako slabo blago so mu poslali, zaradi lepšega zaključka vajenki, naj se nad slabo robo po telefonu pritoži v skladisče, potem ti reče, da bo nekaj manj računal, ker je vse tako drago in še slabo povrhu, nazadnje pa te osmodi za dvesto din.« — »Kako?« — »Saj veš, ko je bila v tisti akciji naša mesnica v časopisu zaradi dveh dekagramov. Danes pa so mi v zelenjavi za dvesto din preveč zaračunali. Mej dun, ženo imam in otroka, slabo pokojino, zdaj, ko naj postanem vegetarijanec, bom pa še prodajalce podpiral. Potem je ves razburjen že z navade segel po vnaprej pravljjenem konjaku.

Tisti, ki redno spremljate naš časopis, se prav gotovo spomnите vrste akcij kranjske tržne inšpekcijske in napovedi, da bodo v eni prihodnjih pregledali trgovine s sadjem in zelenjavo. Pritožbe potrošnikov da v teh trgovinah prodajalci radi zaračunajo preveč, niso bile ravno redke. V zadnjem času so dobili na tržni inšpekcijski tudi nekaj prijav.

NAČRT

Akcijo so izvedli prejšnji četrtek in petek s pomočjo gospodinj. Kontrolirali so cene in kvaliteto sadja ter zelenjave. Akcija je trajala dva dni zato, ker so v petek gospodinje nakup izbranega blaga v vnaprej določenih trgovinah ponovile. Tako so povsod kupile blago dvakrat zaradi čim bolj realne ocene.

Na tržni inšpekcijski so se odlčili za kontrolo v osmih poslovanih različnih podjetij v kranjski občini. Za primerjavo so kupili blago tudi na tržnici v prosti prodaji. Gospodinje so tako obiskale poslovaničko Agraria veletrgovine Živila v Prešernovi ulici, poslovničko na Zlatem polju, stojnico veletrgovine Živila na tržnici, prodajalno v Globusu, poslovničko KZ Naklo v Naklem in stojnico podjetja Slovenija promet Ljubljana na tržnici. Povsod so praviloma kupile tri limone, pol kilograma češnjic, pol kilograma solate, okrog 30 dekagramov čebule, najmanj tri paradižnike in peteršilj. Ponekod pa so kupile še marelice, breskve, banane, korenje in stročji fižol. Po nakupu so zahtevala račun, blago spravile v plastično vrečko in jo oddale tržni inšpekcijski. Tam so blago takoj pregledali in stehali.

»DOBRI« PRODAJALCI

Namen akcije tokrat ni bil, po kakšni ceni prodajajo sadje in zelenjavo podjetja, marveč ali se prodajalci držijo predpisanih cen, ki jih je določilo njihovo podjetje. Šlo je torej za tehtnico, poštenost prodajalcev in seveda za kvaliteto.

Tako na začetku je treba povedati, da so se v vseh osmih poslovanih prodajalci izkazali kot »dobri« trgovci. Poglejmo rezultate.

V poslovnički Agraria veletrgovine Živila v Prešernovi ulici je gospodinja kupila 11 vrst sadja in zelenjave. Za kupljeno blago je odštela 44,50 dinarja. Po tehtanju in preverjanju cen za posamezne vrste blaga ter preračunavanju se je izkazalo, da je gospodinja plačala 3,31 dinarja preveč. Najdražja je bila tu solata, saj jo je prodajalka zaračunala 1,37 dinarja preveč. Kvaliteta kupljenega blaga je bila še kar dobra, le češnje so bile slabe.

V poslovnički Živila na Zlatem polju je znašal račun 40,05 dinarja in je bil za 2,72 dinarja prevelik. Najbolj so tu navili ceno za breskve (90 par preveč) in solati (74 in 72 par preveč).

Na stojnici veletrgovine Živila v Globusu. Tu je gospodinja kupila pakiran paradižnik. Rezultatu ni bilo kaj reči: lična embalaža in higiena, dobra kvaliteta, zapisana teža in pravilen račun!

bile dobre. Vendar so bile drugačne vrste kot so jih ta dan prodajali v skladisču veletrgovine Živila. Marelice so bile prvi dan po 20 dinarjev za kilogram, zaračunali pa so ga enkrat po 60 dinarjev za kilogram, drugič pa po 30 dinarjev. Nekaj podobnega se je zgodilo tudi s prosto prodajo na tržnici. Samostojni prodajalec je prodajal peteršilj kar po 67 dinarjev za kilogram. To pa je že najbrž skregano z vsako logiko že tako precej obremenjenega potrošnikovega žepa; saj bi za kilogram peteršilja lahko dobil kar dva kilograma mesa za govejo juho.

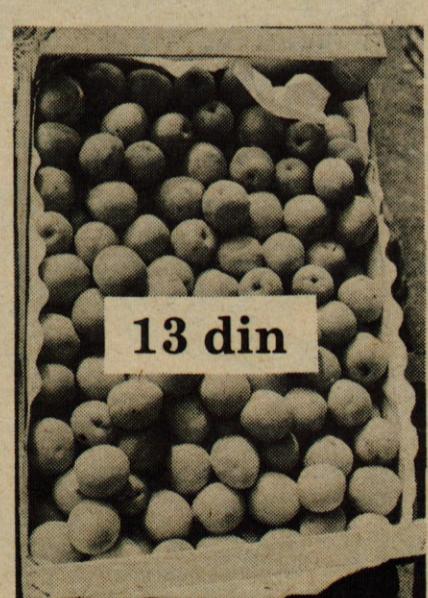
V poslovnički KZ v Stražišču je gospodinja nakupila za 31,90 dinarja sadja in zelenjave in plačala 1,92 dinarja preveč. Pri obeh nakupih (prvi in drugi dan) je bila najdražja čebla (1,20 dinarja preveč).

Nič bolj pošteni niso bili v poslovnički Gostinskega in trgovskega podjetja Central v Naklem. Račun je znašal 34,50 dinarja in je bil za 33 par večji kot bi bil lahko. Tudi tu je bila predraga čebla. Zanimivo pa je, da so se v tej trgovini pri paradižniku zmotili za 2,60 dinarja v svojo škodo oziroma v korist kupca, vendar je nazadnje končni izračun pokazal, da so vseeno imeli 33 par neupravičenega dobička.

Lahko bi rekli, da so bili med vsemi še najbolj pošteni v poslovnički KZ Naklo v Naklem. Pri 30,35 dinarju so zaračunali 50 par preveč. Od osmih vrst sadja in zelenjave je bila cena pri treh vrstah blaga točna, pri ostalih petih pa je za nekaj par odstopala navzgor.

Svojevrstni rekord pa si je prislužil prodajalec na stojnici podjetja Slovenia promet na tržnici. Račun je znašal 32,40 dinarja in je bil za 4,71 dinarja previsok. Limone so bile zelo slabe, kar je priznal tudi prodajalec in jih zavestno zaračunal zato za 20 par ceneje. Cena marelicom pa je bila v primerjavi s stojnico veletrgovine Živila naravnost vabljiva. Pri Živilih so bile po 20 dinarjev za kilogram, pri Slovenia prometu pa enake kvalitete po 13 dinarjev. Žal pa je vabljivo ceno za kupce grdo izkoristil prodajalec. Prodajal jih je namreč kar po 20 dinarjev za kilogram in tako pri »naši« gospodinji, ki jih je kupila 45 dekagramov prislužil za svoj žep 3,15 dinarja. (Pa še dober vtis je napravil, ker je povedal, da je limone računal 20 par preveč.)

Svojevrstna in lahko bi rekli častna izjema je prodajalna Živila v Globusu. Tu je gospodinja kupila pakiran paradižnik. Rezultatu ni bilo kaj reči: lična embalaža in higiena, dobra kvaliteta, zapisana teža in pravilen račun!

Ali je kakšna razlika? Prodajalec Slovenija prometa Ljubljana je menil, da nobene in jih prodajal kar po 20 dinarjev, čeprav bi jih moral po 13 (Najbrž ni imel izgube!).

PETERŠILJ DRAŽJI OD MESA

Ko smo na tržni inšpekcijski ugotovili rezultate akcije, so bili inšpektoři vse prej kot dobre volje. Res je, da je tehtanje sadja in zelenjave lahko precej neprijeten in zelo natančen poseb za prodajalca. Prav zato tudi nismo pričakovali do pare natančnih računov. Vendar pa se je izkazalo, da so prodajalci zelo »veči« pri svojem delu (tudi pri računaju!). Očitno jim dekagrami in preračunavanje v dinarje ne dela težav. Lahko bi skoraj pospolili, da so prav veči tudi pri zaokroževanju cen navzgor. Pri vsakem nakupu pa je bila zaokrožitev navzgor pri eni vrsti blaga še malce bolj zaokrožena (razen v KZ Naklo in v Globusu).

Nič manjšo grajo kot prodajalec Slovenija prometa na tržnici zaradi marelic ne zasluzijo v Centralovi prodajalni v Naklem. Peteršilj bi morali prodajati po 12 dinarjev za kilogram, zaračunali pa so ga enkrat po 60 dinarjev za kilogram, drugič pa po 30 dinarjev. Nekaj podobnega se je zgodilo tudi s prosto prodajo na tržnici. Samostojni prodajalec je prodajal peteršilj kar po 67 dinarjev za kilogram. To pa je že najbrž skregano z vsako logiko že tako precej obremenjenega potrošnikovega žepa; saj bi za kilogram peteršilja lahko dobil kar dva kilograma mesa za govejo juho.

Potem, ko so se domala vsi v akciji preizkušeni prodajalci prejšnji teden v četrtek in petek pokazali v tako neslavni luči, je bil neslagen tudi ponovni preskus prodajalca na stojnici veletrgovine Živila na tržnici. Gospodinja ga je v sredo še enkrat obiskala. Račun za kupljeno

Peteršilj je tako lepo zrasel, da je bil kilogram vreden toliko kot dva kilograma govedine

blago je znašal 17,12 dinarja in je bil kar za 4,88 dinarja previsok (!).

In še nekaj ugotovitev. Razen češnjen ter v nekaterih primerih limon je bilo kupljeno blago povsod dobro oziroma kvaliteta primerna. Le pri čebuli ni vse najboljše. Neuporabna stebla (dolga tudi do 11 centimetrov) bi moral že proizvajalc odstraniti. Prav tako se je izkazalo, da so zasebni prodajalci na tržnici pogosto dražji kot trgovina. Breskve na primer so bile v Živilih po 10 dinarjev za kilogram, v prosti prodaji na tržnici enake kvaliteti pa po 16 dinarjev.

Primerne rezultate akcije bodo seveda zdaj tudi kazni. Na tržni inšpekcijski so povedali, da pri kaznovanju glede na predpise lahko pričakujemo enake kriterije kot so veljali za kršilce, ki so v prejšnji akciji predrago prodajali meso. Kaznovani bodo vsi tisti prodajalci oziroma odgovorni v prodajalnah, kjer so neupravičeno zvišali cene. Hkrati bodo o ugotovitvah obvestili organe upravljanja v podjetjih, da bodo ukrepali proti kršiteljem, saj so s tem, ko so oškodovali potrošnika in spravili denar v svoj žep, škodovali tudi ugledu podjetja. In kakšne bodo kazni? Za primerjavo povejmo, da so bili ob zadnjem akciji o prodaji mesa odgovorni kaznovan do 1000 novih dinarjev. (Vendar so takrat opravili le en preizkus, zdaj so blago kupovali dvakrat.)

Razen tega so se na tržni inšpekcijski tudi odlčili, da bodo na podlagi rezultatov v nekaterih trgovinah v prihodnje organizirali stalno nadzorstvo.

In nazadnje še nasvet: Kadarkoli boste kupovali sadje ali zelenjavo, poglejte, kakšna je cena. Tudi tovrstno blago mora namreč biti na vidnem mestu označeno s cenami. In če gledate po kvaliteti, poglejte mimogrede še na tehtnico. Trenutno pogled se vam lahko izplača. Še najmanj pa boste v dvomih, kaj ste kupili in po koliko ste plačali, če boste kupili pakirano sadje ali zelenjavo, ki ni nič dražje od tistega, ki vam ga zavijejo na tržnici ali v trgovini.

A. Žalar

Med Ločani se spet — že najmanj tretjič v zadnjih sedmih, osmih letih — vztrajno širijo govorice o poseku lipe pred Homanovo hišo na Mestnem trgu. Nič uradnega sicer nismo mogli zvedeti, a namigov in »zanesljivih« vesti je toliko kot ljudi, ki jim ni vseeno, kaj bo s sporno lepotico v središču starega mesta.

Lipa, pod katere prostrano krošnjo so uslužbeni slaščarne namestili stole in mize in kjer je poleti zares prijetno posediti, bo kmalu starata 40 let. Baje so jo posadili kmalu po uboju kralja Aleksandra v Marseillu, zato je neke vrste »politično spotakljiv« objekt, zrel, da ga čim prej odstranimo. Vsaj tako smo pred časom slišali modrovati šopek »zavednih« glav, nesposobnih razumeti, da je drevo pač drevo, ki raste in se razvija neodvisno od vseh političnih zaokretov in salt.

Drugič so lipo obsodili na smrt zaradi ugotovitev, da zastira fasado Homanovega poslopja, ene najlepših in najbolj imozantnih stavb v starem mestnem centru. Ampak ravno srednjeveško jedro je najbolj nezelen kos Škofje Loke, mnogo bolj pust kot je bil pred tristo ali štiristo leti. In fasado si je treba ogledati ob bližu, ker sicer ni videti zanimivih detajlov. To dejstvo in besede uglednih domačinov so jo unoviti rešile predelave v drva. A v tretje gre rado in zdaj je znova in nevarnosti — čeprav, kot bi hotela izizzati, čudovito uspeva in daleč prekaša sicer starejše, a od izpušnih plinov in pomanjkanja vlag bolj zanikrno eksotično drevje, posajeno vzdolž parkiriš ob kužnem znamenju. Kakor smo poučeni, odgovorne motijo ostanki cvetov in semen, ki občasno pada na goste spodaj. Pristaši snage bi bojada radi čez ploščad razpelj umetno streho, najbrž kar plastično. Pustimo ob strani ugotovitev, da bi taka streha na »placu« učinkovala kot sinji kit sredi Sahare, in kar naravnost povejmo, kako bi obiskovalcem čisto prijalo, če bi bili lipovi vršički in brščki edina pomanjkljivost gostinskeh uslug tamkajšnjega lokalca.

Eden od zvestih bralcev Glasu mi je poslal protestno pisemce v zvezi z nezaslišano slabo postrežbo in obnašanjem gostinskega osebja v hotelu Europa v Kranju. Sklenil sem, da ga ne bom objavil obesedno in v celoti, kajti utegnil bi storiti »krivico« številnim podobnim lokalom po Gorenjskem, kjer razmere niso prav nič boljše. Pravusi smo namreč že nastopali v vlogi gosta, ki celo večnost sedi pri mizi sredi skoraj prazne restavracije, a se nič ne zmeni zanj. Vsi smo najbrž že kleli natakarico, ki skozi servirno okence onkrat točilnega pulta živahnopravljiva s kuhanimi vajenjami, srka kavico (včasih tudi kaj bolj močnega) ter niti ne obrne glave, da bi pogledala, ali ni nemara medtem vstopil kak nov obiskovalec. Obenem nas res ne bi smel več razburiti pogled na receptorko, ki — gluha in slepa za vse okrog sebe — vneto prebira ljubezenski roman in vmes včasih smrkne v robček. To so vendar znaki, da je v slovenskem gostinstvu več normalno, po starem, skratka v najlepšem redu. Če pa človeka po zgoraj našteti peripetijah lakota in žaja vendarle ne mine, naj poskus srečo drugi, kjer bo morda lepše sprejet in hitreje postrezen.

Vsestransko delo

Mira Jazbinškova, ravnateljica Šole za zdravstvene delavce na Jesenicah je prejela priznanje in zlato medicinsko značko, ki jo podeljuje Zveza društev medicinskih sester Slovenije — Šola v prostorski stiski — 269 medicinskih sester z diplomami po rednem študiju in 70 po izrednem

Znane so nam včasih prav nezorne in nemogoče razmere v našem zdravstvu, pa naj pomislimo na prostorske stiske, finančne težave, pomanjkanje opreme ali kadra. Še najbolj boleč in pereč je problem pomanjkanja kadra, ker ga ni mogoče rešiti v letu ali dveh; lahko zbiramo sredstva za gradnjo ambulantnih in bolnišničnih objektov in v letu ali dveh bomo morda rešili prostorsko stisko. Kader pa bomo vzgojili šele z učinkovitim vzgojno-izobraževalnim sistemom, ki naj bi najprej in predvsem zagotavljal primerne pogojne šolanja. Če vemo, da bi ljubljanski Klinični center zaposlil takoj 511 medicinskih sester srednjo šolo in da skorajda ni bolnišnice ali zdravstvene ustanove, ki ne bi temu kadru na široko odpirala vrat, potem lahko dojamemo ves pomen dela in prizadevanja Šole za zdravstvene delavce na Jesenicah, ki je v desetih letih obstoja v skrajno neprimernih prostorskih razmerah vzgojila z rednim šolanjem 269 medicinskih sester in dala primerno izobrazbo tistim sedmidesetim, ki so obiskovale izredni študij.

DVE UČILNICE

Tudi če poprej po prijedovanju diplomantk te šole ne bi izvedeli, da je ravnateljica Mira Jazbinškova velikokrat več kot le ravnateljica: socialna delavka v prenekaterem primeru, spretna organizatorka, ki jo vedno vodi skrb za dijakinje, bi nam ob podatkih o razmerah, v katerem dela šola, postalo jasno, da opravlja vsestransko delo na šoli.

Na dijakinjo šole pride le kvadratni meter prostora, pouk traja od pol sedme ure zjutraj do večera, 35 ur tedenske obremenitve, 418 ur prakse v drugem letniku, šola ima le dve učilnici, sicer pa gostuje v jesenski gimnaziji!

Zaradi učnega programa, ki nedvomno zahteva kar precej in zaradi prostorske stiske je bilo treba pouk organizirati kar najbolje. Pri tem pa ga je bilo seveda nemogoče prilagoditi za tiste, ki naj bi se vozile iz oddaljenejših krajev jeseniške in drugih gorenjskih občin. Ravnateljica Jazbinškova je poiskala primerne družine na Jesenicah in le-te so sprejele dijakinje v času šolanja. Ni pa ostala neprizadeta tudi ob raznih drugih težavah socialnega značaja. Vsaki dijakinji, ki je želela primerno zaposlitve, je znala svetovati in jo usmerjati.

Nejč Slapar razstavlja v Tržiču

V petek, 21. junija 1974 zvečer so v paviljonu NOB v Tržiču odprli razstavo, ki prikazuje razvojno pot likovnega ustvarjanja mladega Kranjčana, Nejča Slaparja, ki že več kot deset let išče ustrezni izraz, s katerim želi posredovati svoja razmišljanja.

Sprva se je Slapar ukvarjal s slikanjem pleskov in pri tem iskal razne barvne kompozicije, potem se je lotil akvarelov in s ploščatim čopičem ustvarjal mozaike ter pri tem že našel prostorske rešitve. Kasneje je s finimi črtami, ki jim je bil za osnovo krog, risal nekakšne mreže in z njimi izpovedoval svoja mišljenja in občutja. Sledilo je obdobje, ko je začel raziskovati fotografiko in jeman za njenoslovno s fotografiskimi postopki poenostavljeni fotografijo obrazu. Zadnje čase pa se spet ukvarja z nežno risbo črt, s katerimi hoče gledalcu posredovati svoja doživljanja, svojo razklanost, svojo avtobiografijo.

Razstava je priča o razvojni poti Slaparjeve likovne govorice, prikazuje njegova iskanja in odgovore, ki jih je našel na zastavljena vprašanja. Toda tu je le nekaj postaj na tej poti, ki vodi dalje novim načrtom in spoznanjem naproti. Prepričani smo, da bodo dela mladega avtorja pritegnili v prihodnjih dneh v paviljon k ogledu številne Tržičane, saj so zanimiva in originalna.

Razstava bo odprta do 9. julija.
S. R.

ODDELKI V KRANJU,
TRBOVLJAH IN V LJUBLJANI

Zlata značka medicinskih sester je slej ko prej tudi priznanje za nenehno osebno prizadevanje Jazbinškove, da bi pomagala tudi drugod. Oddelka jeseniške Zdravstvene šole v Trbovljah in v Kranju sta vsaj nekoliko kadrovsko okrepila zdravstvene ustanove v teh krajih, obenem pa bo svojo kadrovsko stisko omilil s sedanjim oddelkom v Ljubljani tudi Klinični center.

»Za to, da smo premagali težave pri organizaciji pouka, se moramo največ zahvaliti predavateljem,« pravi Mira Jazbinškova, ki je po poučevanju na šolah v Bosni, delu na diagnostični postaji v Ljubljani, Zavodu za rehabilitacijo, v patronažni službi pred desetimi leti sprejela mesto ravnateljice. »Predavatelji so včinoma zaposleni v Splošni bolnici na Jesenicah in kljub svoji preobremenjenosti na delovnem mestu kažejo veliko razumevanja. Prav tako nam nudi pomoč ljubljanski Klinični center.

Vendar upamo,« nadaljuje Jazbinškova, ki ji je popolna zaposlenost in polna predanost poklicu bila vedno dolžnost in nikoli breme, »da bomo spomladis zasadili prvo lopato za gradnjo nove šole v neposredni bližini. Ko bo zgrajena bomo lahko sprejeli več dijakinj, kajti zanimalje za ta poklic je zadovoljivo. Skoraj vsako leto bi lahko vpisali dva razreda. Ker se zavedamo potreb v našem zdravstvu, se tega zares iskreno veselimo.«

D. Sedej

Z delom do družbenega priznanja

Društvo kranjskih filmskih delavcev je dokaj mlado, saj obstaja šele poldrugo leto. V njem je zbranih 19 članov, ki se več ali manj profesionalno ukvarjajo s filmsko dejavnostjo, društvena pravila pa dovoljujejo, da sprejmejo tudi člane amaterje, ki pa so za svoje delo na filmskem področju že prejeli kaka družbena priznanja.

V razmeroma kratkem času svojega obstoja je društvo, katerega imen je ustvarjati na filmskem področju, širiti filmsko kulturo med ljudmi, ponujalo svoje usluge raznim organizacijam ter si prizadevalo za sodelovanje predvsem s kulturno skupnostjo občine Kranj ter občinsko konferenco Zveze mladine. Medtem ko so z ZMS sicer dosegli neko skromno sodelovanje, pa so pri kulturni skupnosti, kjer sicer tudi obstaja komisija za filmsko dejavnost, nihovo pripravljenost za sodelovanje povsem spregledali, saj se niso potrudili kot tudi ZMS ni niti toliko, da bi imenovali svojega predstavnika v umetniški svet društva kot predvideva statut društva in pa republiški zakon o filmu.

»Prej ne moremo misliti na uspešno sodelovanje z družbenimi organizacijami,« je dejal član kranjske avtorske skupine televizijski snemalec in reporter Rudi Klarič, »dokler si društvo z dobrimi filmi ne ustvari ugleda. Šele potem bomo začeli, sele potem bomo lahko različnim organizacijam nudili pomoč pri širjenju filmske kulture. To pa se ne da opraviti v kratkem času.«

Začetek delovanja društva je kljub določeni nezainteresiranosti omenjenih organizacij dokaj uspešen. Razen kratkih propagandnih filmov, so posneli kratke filme za

izobraževalno redakcijo ljubljanske televizije, nekaj filmov za to redakcijo pa je še v načrtu. Precej široko sodelovanje se je razvijalo z republiškim svetom za vzgojo v cestnem prometu, za katerega bodo posneli štiri kratke filme o prometu. Z denarjem, ki se bo tako natekel v društveno blagajno, pa bi kranjski filmski delavci nadvse radi ustvarjali ne le naročene filme, pač pa filme po svojih željah in umetniških merilih.

»Nikakor pa ni naša želja,« poudarja na občnem zboru ponovno izvoljeni predsednik kranjske avtorske skupine Marjan Ciglič, »da bi se ukvarjali izključno s snemanjem filmov naročenih ali umetniških. Že doslej smo poskušali širiti filmsko kulturo med mladino s predavanji. Več predavanj je bilo za mladinske aktive, dogovarjali smo se tudi z

gimnazijo: dokajšen delež pa je društvo imelo tudi pri izvedbi predstav filmskega gledališča. To začeto delo naj bi kljub dosedanjim pomajkljivostim, ki so se pokazale, v jeseni nadaljevali in seveda še razširili.«

Z sedaj torej preostane kranjsko društvo filmskih delavcev, da ustvarjajo na filmskem področju, kar znajo in zmorejo. Medtem ko druga društva zahtevajo od družbe denar, da lahko obstajajo, se kranjsko društvo financira samo z delom svojih članov. Bijejo nekakšen sindikalni boj za uveljavitev filmskega dela v slovenski kulturi: hočejo dajati filmsko kulturo, ker so se za to usposobili. Želja pa kulturi pa je v vseh nas, po kakršni koli kulti, treba jo je le obuditi.

L. M.

Komisija za stipendije in posojila pri Temeljni izobraževalni skupnosti Kranj na podlagi 8. člena pravilnika o podeljevanju štipendij in 3. člena pravilnika o podeljevanju študijskih posoil

razpisuje za šolsko leto 1974/75

1. 40 štipendij, od tega	1 štipendijo,
na Visoki šoli za telesno kulturo	1 štipendijo,
na Filozofski fakulteti za študij zgodovine in geografije	3 štipendije,
na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo ali Pedagoški akademiji za študij matematike in fizike	10 štipendij,
na Pedagoški akademiji za študij na oddelku za razredni pouk	1 štipendijo,
na Pedagoški akademiji na oddelku za predmetni pouk za študij tehničnega pouka in fizike	2 štipendiji,
na Pedagoški akademiji na oddelku za predmetni pouk za študij glasbe	1 štipendijo,
na Vzgojiteljski šoli	11 štipendij,
na Gimnaziji pedagoške smeri ali Gimnaziji Kranj za dijake, ki se bodo usmerili v pedagoški poklic	10 štipendij.

2. 40 brezobrestnih študijskih posoil

za srednješolce (do 400 din mesečno), višešolce in visokošolce (do 500 din mesečno) z odpisi in dolgoročnim vračanjem.

Posojiljemalec se oprosti vračanja študijskega posoilja, če konča šolanje v predpisem času oziroma če diplomiра do konca absolventskega staža, priznanega v statutu šole, in sicer: v primeru odličnega uspeha do 100 %, prav dobrega uspeha do 80 %, dobrega uspeha do 50 % in zadostnega uspeha do 20 % prejetega posoilja.

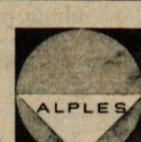
Prošnja za dodelitev štipendije oziroma posoilja mora biti izpolnjena na obrazcu (obr. 1,65 in obr. 1,66 — Drž. zal. Slove.), priložiti pa ji je treba: lastnoročno napisano izjavo prosilca, da ne prejema štipendije ali posoilja kje drugje, potrdilo o šolanju oziroma frekvencijsko potrdilo, potrdilo o opravljenih študijskih obveznostih: srednješolci priložijo zadnje spričevalo oziroma tudi spričevalo o zaključnem izpitu, potrdilo o premoženskem stanju in številu družinskih članov, mnenie šole, mnenie študentske, mladinske ali druge družbeno-politične organizacije. Potrdila o osebnem dohodku in nadomestilih morajo biti izpolnjena s podatki za prvi pet mesecev leta 1974.

Prošnja za posoiljo mora poleg navedenega vsebovati še višino mesečnega zneska zaprosenega posoilja. Obravnavane bodo vloge prosilcev, pri katerih mesečni dohodki na družinskega člana ne presegajo zneska, ki je določen kot cenzus za dodelitev otroškega dodatka in so končali razred oziroma opravili izpite vsaj s poprečno oceno 2,6 (6,6).

Pri podelitev štipendije imajo pri enakem izpolnjevanju pogojev prednost otroci udeležence NOB in žrtve fašističnega nasilja ter prosilci s slabšimi socialnimi pogoji.

Prošnjo z vsemi zahtevanimi prilogami naj prosilci pošljejo po pošti na naslov: Temeljna izobraževalna skupnost Kranj, Komisija za štipendije in posoilja, vključeno 15/7-1974. Prošenj, vloženih po tem roku, komisija ne bo obravnavala.

Komisija za stipendije in posoilja pri TIS Kranj

ALPLES
tovarna pohištva Železniki
objavlja naslednja prosta delovna mesta:

TOZD STORITVENE DEJAVNOSTI

1. 3 obratnih električarjev
2. ključavnici
3. 2 priučenih kuharic

TOZD TOVARNA RTV OHIŠIJ

4. 10 nekvalificiranih delavk za ročna dela in pomočnike pri strojih

Pogoji za zasedbo delovnih mest:
pod 1.: poklicna šola elektro stroke;
pod 2.: poklicna šola kovinske stroke;
pod 3.: starost nad 15 let;

pod 4.: starost nad 15 let.

Pismene prijave sprejema organizacijsko kadrovski sektor do zasedbe delovnih mest. Zaželeno je, da se kandidati javijo osebno na razgovor.

ČGP Delo Podružnica Kranj

V kioskih za prodajo časopisov, tobaka in grafične galerije zaposlimo:

prodajalke

s trgovsko kvalifikacijo ali primerno prakso, in sicer na Bledu, na Jesenicah, v Kranjski gori in Radovljici.

Za podružnico Dela na Jesenicah iščemo:

1. distributerja za razvoz časopisov in revij v jutranjih urah z vozniškim izpitom A in B kategorije. 4-urna zaposlitev.

2. raznašalce

za raznašanje jutranjika DELO za terene Jesenice, Koroška Bela, Javornik.

Za vse informacije se obračajte na podružnico Delo Kranj, Koroška 16, telefon 21-280.

Z GODOVINA V SLIKAH ZGODOVINA SVETA IN KULTUR

v 18 knjigah

DOSEŽKI SODOBNE ZGODOVINSKE ZNANOSTI

naročila sprejema DZS
LJUBLJANA, Mestni trg 26
in vse knjigarnе ...
prav tako tudi za
zbirki: AMFORA
BIOGRAFIE 74

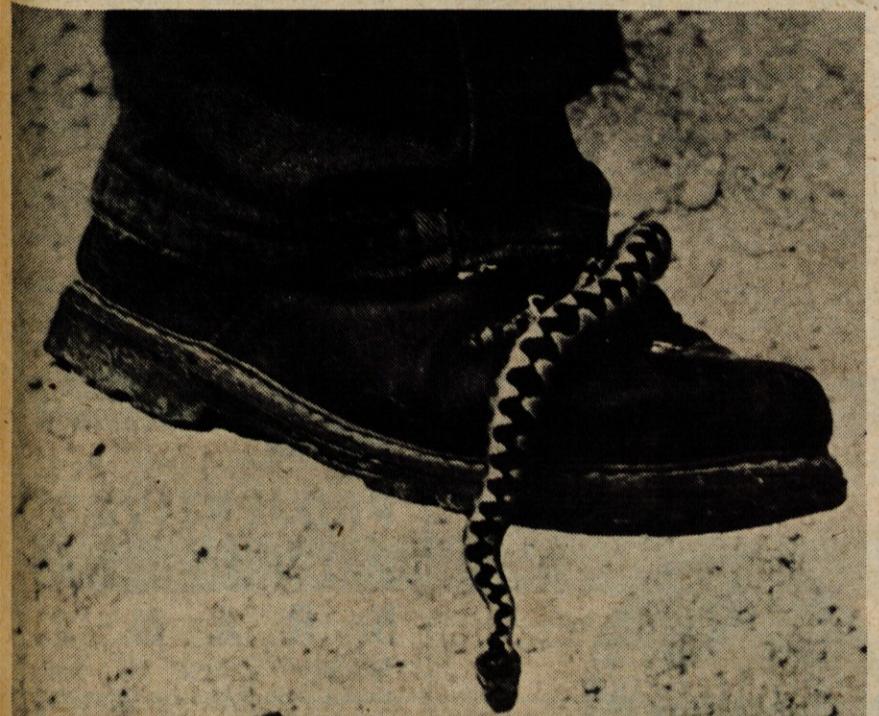
Modras čisto od blizu

Kače, tudi stupene, so — dokler jih ne izzoveš — zelo pohlevna, predvsem pa plašna bitja. Če ne verjamete, si preberite, kako je bilo oni dan pod obronki Lubnika

Kače! Srhljiva beseda je to, zloveča in kurjo polt dvigajoča. Devet desetin ljudi se ob njej zgroženo zdrzne. Pomeni jim sionim za zlobo in stud, za nekaj odvratnega, odbijajočega. Pa vendar so zagonetni plazilci po krovem na slabem glasu. Podzavestnemu, iz roda v rod podedenemu odporu do »huditeve zalege« najbrž botruje nesrečna okoliščina, da že v bibliji prevzemajo vlogo skrajno zahrbtnega bitja, ki Evo zapelje v izvirni greh. In danes, veliko pozneje, je v človeških očeh še zmeraj najbolj osovraženi zemeljski stvor — v precejšnji meri tudi zato, ker so biologji navzlic fantastično napredku znanosti doslej odpravili le manjši del neznank, v katere je potopljena kačja hrana.

samo želja, da bi spravili skupaj napeto, slikovito reportažo in pomagali izkoreninjati zmotno prepričanje, kako nevarne so reptilije (spet en strokovni izraz). Pobudo je dal moj kolega, novinar ITD Andrej Triler, navdušen amaterski herpetolog (herpetologija — posebna veja zoologije, op. p.) Zelo resno se je lotil študija razširjenosti, fizioloških lastnosti in navad skravnostnih »pošasti«. Zanj seveda niso nobene pošasti, saj bo knjiga, ki jo pripravlja, nosila naslov »Prijateljice kače«. Toda ker knjig in reportaž ni mogoče pisati na pamet, ne da bi navajane trditve prepričljivo utemeljili in dokumentirali, je praktična akcija pač nepogrešljiva.

Skljenila sva tretji iti nad modraste. Ampak zgolj sklep ni dovolj. Najprej sva morala najti zanesljivo, izkušeno osebo, vodiča in lovca, ki dobro

Če ujetega modrasa spustiš, najprej pomisli na beg. Podstavljeni čevalj je zanj samo zapreka, ki jo mora čim prej premagati. Sele ako bi začutil, da je obiran, bi uskal.

A dejansko niso luskinasti, razpolognjeni lepotci v zapletenem pridromen ravnotežju nič bolj odvečni kot, recimo, ptiči, mravljje in žabe. Ce bi izumrli, bi odpadel važen člen v občutljivem naravnem mehanizmu. Obe podvrsti, stupenjače ter nestrupenjače, odlikuje velika plašnost. Zglasni zobje predstavljajo izključno obrambni pripomoček; brez njih bi bili nevogljivi kot deževnik sredi polja. Napadalni postopek zelo v najhujši stiski, ko je beg nemogoč in ko zaidejo v »mat« položaj. Ne verjamete? No, ne bom vas prepričeval. Raje si preberite pričujoči prispevek o vtisih in zapažanjih, napaberkovanih med nedavnim lovom na modraste.

DVA »OD FOHA«

Da, prav ste prebrali: modraste smo šli lovit. Tiste resnične, z rožičasto trikotno glavo in s črno verigo vzdolž hrbtna. In kaj nas je gnalo pred sikajoci gobec kralja evropskih plazilcev, ki mu učeno pravijo Vipera Ammodytes, v pogovornem jeziku Srbov in Makedoncev pa kamenjarka oziroma poskok? Pravzaprav

pozna terene, kajti poskokov ne sreča za slehernim vogalom.

»Bi se naju usmilil?« sem pobaral Dušana Šmida (28), učitelja telesne vzgoje iz Škofje Loke.

»Bi,« je odvrnil Dušan, sicer star kačar. »Na vesti ima parisoč najrazličnejših primerkov nepriljubljenih zverinic. Že od desetega leta naprej jih zalezuje in čeprav skromno pristavlja, da je »čisto navaden konjičkar«, bi težko našli pogumneža, ki ga v tem tveganem poslu prekaša. Podobno spremni so edino nekateri Šmidovi posnemovalci, denimo Niko Čuš (23), tehnični risar. Tudi Niko, visokorasel, mišičast mladič, vnet športnik, je minulo soboto odrinil z nami dogodivščinam nasproti.

STREL V PRAZNO

Avtomobil smo pustili v Gabrovem, hribovski vasiči pod Lubnikom, in paš krenili dalje, v gozdnino pobočje Repela. Levi, prisojni bok planine obrašča redko, skrivenčeno drevje in žilavo grmovje, ki spričo skalnate podlage, polne apnenčastih škrbin,

zajed in razpok, ni utegnilo zrasti v gmajno. Ravno pravščina mera sončnih žarkov prodira skozi, ravno dovolj so v jasnih dopoldnevih ogreta hrbitišča zlizanih kamnov, da zvabijo nase modraste.

»Cudno, kje neki tičijo?« je zbrundal Dušan, ko smo previdno rinili po divjem, težko prehodnem bregu navzdol in napeto prežali naokrog. Oči so otipavale mehko, preluknjano podrast, zbite kupe mahu, sphane nanose dračja, globoke uteore v pečinah... V želodcu mi je čudno zagomazelo. Ne, nisem se bal, vendar klubj vsemu ni prijetno, ko veš, da dobesedno korakač čez svitke pritajenih rogačev, a hkrati ničesar ne vidiš. Prekleto, vsaj eden naj se pokaže, vsaj en stočasti rilček, vsaj en švrkajoči rep naj zmoti morečo negibnost strmišč.

»Škoda, nič ne bo. Veter piha in bržkone je premraz, da bi prilezli iz skrivališč,« sta ugotavljala spremljevalca ter povesila dolgi, pri končih rahlo viličasti pritisni palici, osnovno orodje slehernega kačarja. Andrej je komaj skril razočaranje, kajti dogovorjeni smo bili, da bodo uplenjene kače romale z njim domov, v zamreženo ogrado onkraj velikega skedenja na Okroglem.

»Gremo do Zalubnikarja! Od tam se še nikdar nisem vrnil praznih rok,« je svetoval Šmid.

Molče smo zavili v razmočeno grapo in trmasto naskočili jugovzhodni greben lubniškega masiva. Ubirali smo bližnjice, grizli kolena, prečkali stezo, ki pelje proti koči, ter v picle tričetrt ure dosegli sedlo blizu naselja Breznica, kjer planinca presenetl dvojni razgled: levo spodaj vijuga Poljanska dolina, desno pa v očiljenih strehah Sv. Tomaža zaslugi panoramo praprotniških ravnic ob selški Sori. Toda takrat nas pokrajina ni zanimala. Dušan in Niko sta nestrpo stekla k samotni, pusti golici. Z Andrejem sva jima naglo sledila in kmalu smo dosegli vrhnji rob skoraj navpičnega masiva. Zemlja je izpuhvala blago toploto napol ohljajene krušne peči in niti najmanjša sapica ni motila miglijajoče pritalne plasti zraka.

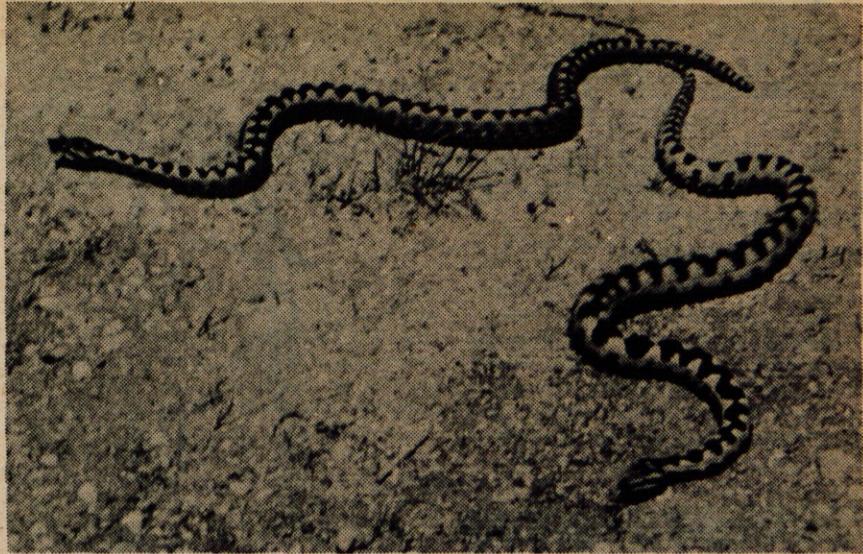
Sladke, drage kačice, kajne da ste zunaj?

LE POL METRA DALEČ SEŽE SMRT

Bile so. Lovca sta poškilila prek parobka, za trenutek obmirovala ter nato kot mački planila pokonci. Palice so trznile in preden sem utegnil pošteno dojeti smisel nenadnega manevra, je tišino prekinilo svareče sikanje.

»Škarje!« je ukazal Dušan. Podal sem mu leseno napravo, v katero je nemudoma vkleščil vrat prekrasnega, kakih 80 centimetrov dolgega modrasta. Ko smo ga družno stlačili v platneno vrečko, sta fanta po istem postopku ukrotila še drugo opletajoče telo, resda nekoliko kraje, ampak enako prelestno vzorčasto. Žival je besno pikala v preklico, v težki Čušovi čevalj, v podstavljeni vejo in sploh v vse, kar ji je prišlo »na domet«. Osvobodili smo tudi večjega sotrpina in slika se je ponovila.

Potlej, pred lovsko kočo LD Škofja Loka, sem spoznal, da večina zgodbic, posvečenih modrasov mučavosti, ne drži, da so plod prebujne fantazije. Že naziv »poskok« namreč ni prida, saj nosati vragec, kadar

Kot dve živi oglici. Pa naj še kdo reče, da nista lepa!

bliskoma useka, doseže največ slabe pol metra odmaknjen cilj, nikakor pa ne zmre odskakovati kot žoga ali celo leteti kot izprožena vzmota. Je razmeroma debel, v sredini širši in znatno bolj neroden kakor nestrupeno sorodnice (belouške, kobranke, goži itd.). A kar zadeva ugriz, so ljudske pripovedke dokaj točne. Mešička v korenju dveh dolgih, izvostenih, ostrih zob vsebujeta strup hemoragin, ki razkraja rdeča krvna telesca, raztoplja vezno tkivo v stenah žil, povzroča zastrupitev organizma in neredko smrt — zlasti če žrtev ni deležna nagle zdravniške pomoči in če vbrizgana doza preseže težo petine grama. Pri preživelih utegne hemoragin zapustiti trajne posledice.

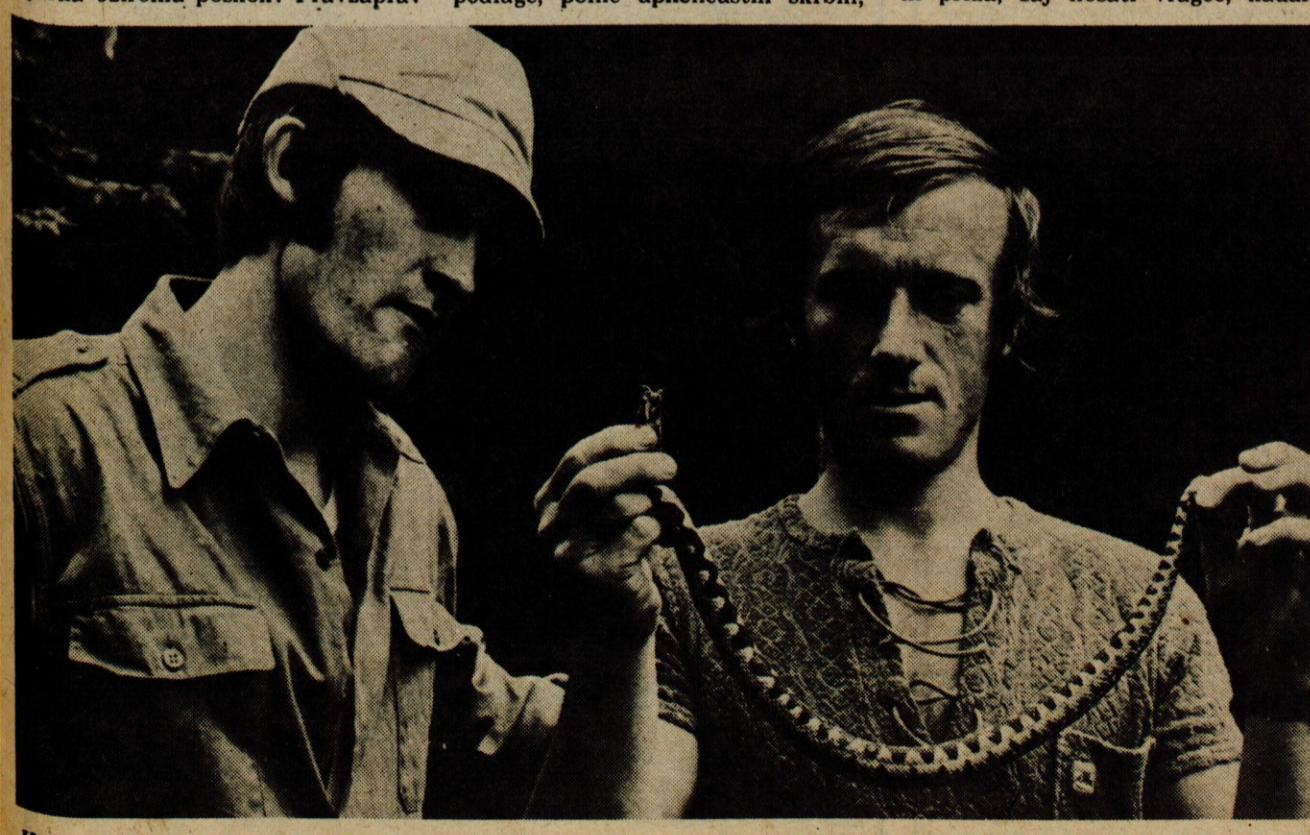
Balkanska kamenjarka je v preteklih 50 letih v »križarskem pohodu« zavzela mnoge evropske dežele ter z nižin pregnala

manjšega, v Sloveniji nekoč močno razširjenega gada. Slednji zdaj prevladuje v gorskih predelih nad 2000 metrov.

Trud očitno ni bil zaman. V dokaz objavljamo fotografije, posnete ob zaključku lova. Upam, da so vam všeč. In kaj smo storili z glavnima »junakoma« storje? Ne skrbite, nismo ju pojedli, dasi je modrasje meso, ustrezno pečeno, sila okusna jed. Čila in zdrava sta, nepoškodovana in varno spravljena v Trilejevem »zverinjaku«. Ne, ne bosta pobegnila! A če bi le? Nič strašnega, spoštovani bralci! Saj smo se v uvodu zmenili, kako in kaj, mar ne? Zapomnite si: kače so koristne, kače so človekov prijatelj!

Besedilo in slike:
I. Guzelj

TRGOVINA INDUSTRIZA GOSTINSTVO

Ko poskoka enkrat trdno primeš za vrat, tik pod glavo, je brez moči. Naša lovca Niko (levo) in Dušan sta bila takšnim potezam seveda zlahka kos.

Hotel »Grad Podvin«

Podvin — p. Radovljica

zaposli takoj: za določen čas

— kopalnega mojstra
(lahko tudi upokojenec ali študent)

— nočnega čuvaja
(lahko upokojenec)

za nedoločen čas — receptorko

Pogoji: dokončana hotelska ali druga ustrezna srednja šola ter 2-letna praksa.

Oglasite se na upravi podjetja oziroma pošljite ponudbe na naslov: Hotel Grad Podvin, p. Radovljica — Kadrovska komisija.

marta
odgovarja

Zdenka z Jesenic — Naredila sem si krilo iz blaga, katerega vzorec v pismu prilagam. Zdaj bi rada imela še jopicu, a se ne morem odločiti za kroj. Svetujte mi, prosim. Stara sem 27 let, vitka in visoka.

izbrali smo

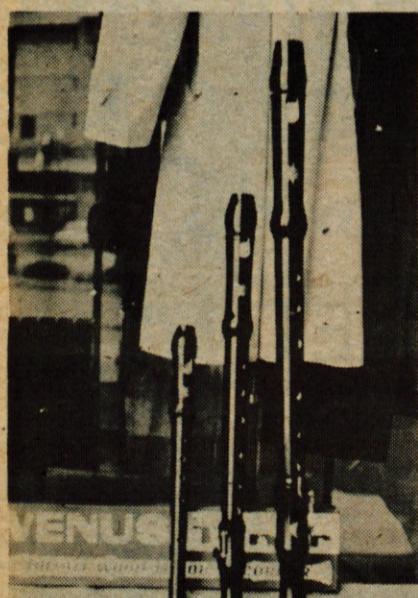
Ljubka lahka oblekica za vašo punčko. Iz zračnega diolen lofta je, dobi pa se v velikostih od 4 do 16 let pri Zarjini NOVOSTI na Jesenicah.

Cena: od 131 do 314 din

Med dvema velikostima natikalnih ključev lahko izbirate pri jeseniškem FUŽINARJU; od št. 6 do 22 in od 10 do 32. Kompleti so uvoženi z Japonske in so spravljeni v trpežnih pločevinastih škatlah.

Cena: 432 do 577 din

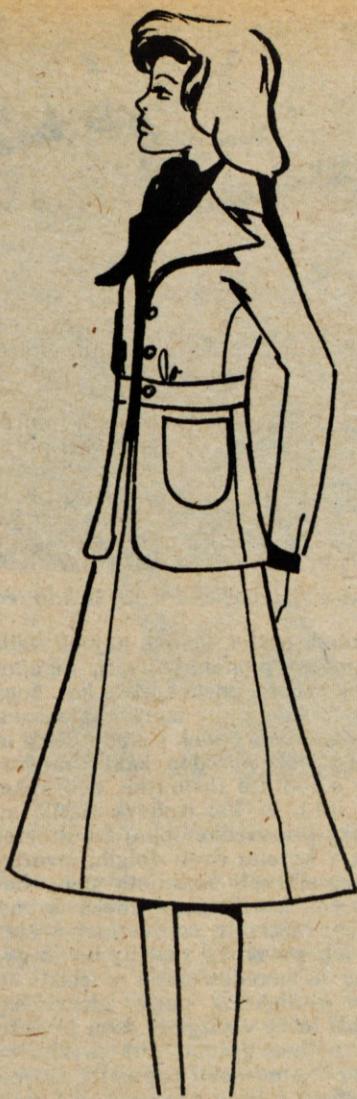
Flavta je prijeten instrument in le malo prostora zavzame. Če čuti vaš otrok nagnjenost do glasbe in če si želi prav flavto, poglejte na Kokrin oddelek glasbil v GLOBUSU, kjer so dobili poznane originalne VENUS flavte.

Cena: od 33,50 do 240,50 din

Zložljive mizice in stole za taborenenje ali za teraso imajo v Zarjini DOMOPREMI na Jesenicah.

Cena:
stoli 153 din
mizice: od 120 do 280 din

Marta — Jopica za vas sega čez boke in ima vstavljen pas. Nad pasom je rahlo nagubana. Ima dva večja žepa in ovratnik, krojena pa je ob telesu.

Jabolčni rižev narasteck

Potrebujemo: 20 dkg riža, 1 liter mleka, 1 jedilno žlico masla ali margarine, ščepec soli, 2 jedilni žlici sladkorja, 2 zavojčka vanilin sladkorja, 4 jajca, kilogram in pol olupljenih, očiščenih in na štrikose rezanih jabolk, še dve žlici sladkorja, sok ene limone, malo cimetovega lubja in še tri žlice sladkorja.

Riž z mlekom, maslom in soljo dusimo na slabem ognju okoli 40 minut. Posebej dusimo jabolka s sladkorjem, limoninim sokom, cimetom in pol skodelice vode, vendar le kakih pet minut. Riž zmešamo skupaj s štirimi rumenjaki in nadevamo v pomaščen pekač. Obložimo ga s plastjo odtečenih jabolk in pokrijeemo z drugo plastjo riža. Beljake malec posolimo in stepemo v trd snež. Vanj umešamo tri jedilne žlice sladkorja in vmes stepamo. S snegom namažemo narasteck, potresemo s sladkorno moko in denemo za 20 minut v pečico segreto na 200 stopinj.

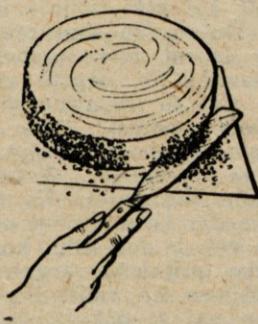
Rane v domači hiši

Pri domačem delu se kaj hitro zgodi, da se z ostrom predmetom porožemo, se ubudem z žebljem ali odrgnemo komolce, ko pademo po stopnicah. Odrgnine na kolenih, ki jih prinese otrok, ko pada s kolesom, navadno niso posebno resna zadeva, zato jih umijemo s toplo vodo in milnico, ker so pogosto zelo umazane. Kakor hitro pa so rane globlje, jih ne smemo izpirati, saj bi vanje zanesli klice iz okolice. Takih ran tudi ne razkužujemo z raznimi zdravili. Globlje ureznine ali podobne poškodbe naj vidi zdravnik, lažje rane pa oskrbimo lahko sami. Za razkužitev odrgnini ali manjših ranic uporabljamo lahko le 2-odstotno raztopino dezola, asepsola in podobno. Razne praške, mazila za rane in podobno raje ne uporabljajmo.

Rano, ki močneje krvavi, oskrbimo z večjo gazo in tesno povijemo. Praske in odrgnine pa pokrijemo s tosamaplastom, če je že potrebno. Včasih lahko že majhne vboidine ali ureznine povzroče velike nevšečnosti. Posebno rjasti noži, žeblji, sekire, so izredno nevarni in zastrupitve precej pogoste. Če torej opazimo, da smo se ranili s takim sumljivim predmetom, takoj poščimo zdravniško pomoč. Zdravnika poiščemo tudi pri prvih znamenjih okužbe rane.

Če delamo torto

Če pečemo torto sami doma, je prav, da vemo nekaj malenkosti, ki nam peko olajšajo. Torto bomo zlahka razrezali na več plasti, če najprej z ostrim nožem zarežemo žlebiček, nato pa vanj vstavimo sukanec in previdno zategnemo. Tako dobimo enakomerne plasti torte.

Plasti torte namažemo in zložimo, nato se lotimo robu torte, na koncu pa sledi še vrhnja površina. Rob torte navadno namažemo s kremo ali sметano in posujemo z naribano čokolado, lešniki ali orehi. Posip našamo na rob najlaže z lopatiko.

Oče naj skrbi za denar

To so besede, ki jih pogosto slišimo iz ust mož, ko se menijo o vzgoji otrok. Žena oziroma matere pa naj skrbi za vse ostalo, tudi za otroke. Seveda pa je tako mišljenje napačno. Je že res, da je v današnjem življenju vsak zadolžen za svoje delo in nihče ne more početi vsega. Vendar pa ima prav pri razvoju in rasti otroka v odraslega in urejene človeka pomembno vlogo tudi oče. Le nekoliko drugačna je kot materina.

Šele moški in ženska skupaj tvorita pravega človeka, je rekel znani filozof Kant in kot taka sta lahko polnovreden objekt otrokove identifikacije oziroma posnemanja. Koliko bo mati uspešna pri vzgoji, je močno odvisno od tega, koliko je srečna in koliko so zadovoljene njene prirodne potrebe, predvsem na spolnem področju. To pa je v veliki meri odvisno od moža in odnosa, ki je vzpostavljen med njim in ženo. Njegova osnovna naloga je, da skupaj z mamo nudi otroku občutek varnosti in toplote.

Deklica, ki nima očeta, nima možnosti, da spozna moškega in njegove vloge, da se z njim poveže na priroden način in da mu zaupa. Lahko postane preveč plaha in negotova v odnosu do moških, kar ji dela težave pri čustvenem in spolnem prilaganju partnerju. V razvoju osebnosti dečkov, ki jim manjkajo identifikacijske možnosti z očetom, so opazili, da le-ti največkrat svojo moško spolno vlogo napačno tolmačijo z agresivnostjo in primitivno vsiljivim vedenjem. Strpne in ljubezne oblike vedenja pa pripisujejo izrazito ženskim spolnim likom. Pri tem pa si pogosto za vzor vzamejo agresivne tiranske osebe.

V družinah, ki imajo več otrok, se pogosto dogaja, da si jih skušata starša pridobiti vsak na svojo stran in jih zlorabljata v medsebojnih sporih. Otroci tako počasi izgubljajo zaupanje v starše, svoje brate in sestre pa dojemajo kot konkurenče in s tem razvijajo sovraštvo. Tako kot matere se tudi očetje često zaradi svoje nevrotičnosti in seksualne nezadovoljenosti na bolestenski način navežejo na hčere. Vse jim odpuščajo, zadovolijo vsako njihovo muho in jih obdajajo s pretirano nežnostjo. Hči postane tako egocentrična, svojeglava, nesposobna se je prilagoditi življenski stvarnosti in njenim zahtevam.

Janez Rojšek, dipl. psiholog

Vodnik skozi vrtove in sadovnjake

Ni naključje, da v času nagle urbanizacije prostora, v času množičnega preseljevanja ljudi v strnjena naselja, ko je stik z naravo zmeraj bolj šibak, začenja tudi pri nas cveteti številne »rekreacijske« dejavnosti, med katerimi sta vrtnarstvo in sadjarstvo nedvomno na vrhu letvic priljubljenosti. To dejstvo in pa želje po organiziranem sodelovanju, po izmenjavi izkušenj in povezovanju, so pripeljali do ustanovitve Sadarskega in vrtinarskega društva (SIV), ki v bistvu samo nadaljuje tradicije že leta 1923 formiranega istimenskega združenja. Obnovljeno SIV društvo s sedežem v Ljubljani si je v programu poleg ostalega zadalo za nalogo tudi izdajanje strokovnega glasila SADJAR VRTNAR. Prvo številko okusno oblikovanega in vsebinsko izredno bogatega mesečnika so resda izdali že januarja letos, vendar smo prepričani, da kljub znaten zamudi naš prispevek ne prihaja prepozno. Poletje je pač doba, ko vrnja in poljska dela dosežejo največji razmah, zato bo najbrž tudi poročanje o reviji, polni zanimivih nasvetov in strokovnih člankov, zbudilo obilo zanimanja.

SADJAR VRTNAR je podobno kot SIV naslednik časopisa, tiskanega pred pol stoletja pod istim naslovom. Misli urednika, dipl. inž. Janeza Terlepja, zapisane v uvodniku, so nemara najboljši oris ciljev glasila, ki ... ni samo revija, ampak mnogo več: je odraz prizadevanj SIV društva, torej vaša revija. Sami jo boste oblikovali, predstavljala pa naj bi trdno vez med vrtniki, SIV društrom in društveno trgovino ... Radi bi, da bi odražala vaše želje, potrebe in težave, da bi torej aktivno sodelovali pri njenem kreiranju.

In iz kakšnih nagibov se je SV sploh rodil? Inženir Miha Ogorevc v

pozivu bralcem zelo lepo ugotavlja, kako je vrtnarjenje sila zanimiv po-klic, v vsakem primeru pa je precej več kot zgolj konjiček. Je poseben način življenja — prečudovita pri-ložnost za dvogovor s požlahtnjeno naravo, katere nepogrešljivi sestavni del smo. In SV lahko precej pripomore, da se bo čim več Slovenec vključilo v ta dvogovor — čeprav je vrtnarjenje in sadjarjenje danes mnogo zahtevnejša reč kot je bila svoje dni.

Članki in razprave v listu, ki je za člane SIV zastonj, nečlani pa morajo plačati 60,00 din letne naročnine (v tujini 65,00), so razporejeni v rubrike, kar precej pripomore k preglednosti. Pozornost slehernega bralca zbudijo aktualne novice in zapisi iz domačih in tujih logov (vrtinarskih in sadarskih, jasno), pa kup praktičnih nasvetov ipd. Pomemben je koledar vrtnih del in seveda odgovori na vprašanja bralcev. Povedati velja, da v SV pišejo najbolj znani slovenski strokovnjaki, agronomi, botaniki in biologi, kar mu zagotavlja izreden kvalitetni nivo. Po likovni opremljenosti, ovitku, papirju, zunanjem videzu, fotografiskih reproducijah in jezikovni izpljenosti pa ga smemo mirno vzpopreti z drugimi našimi speciliziranimi revijami, ki sicer po starosti in tradiciji znatno prekašajo »novorojenčka«.

In še polin naslov uredništva: Cankarjevo nabrežje 1, 61000 Ljubljana, I. G.

Cesta JLA 6/1
nebotičnik

PROJEKTIVNO POD JET JE K R A N J

Izdeluje načrte za vse vrste visokih in nizkih gradenj. Razpolaga z načrti tipskih projektov stanovanjskih hiš in gospodarskih poslopij.

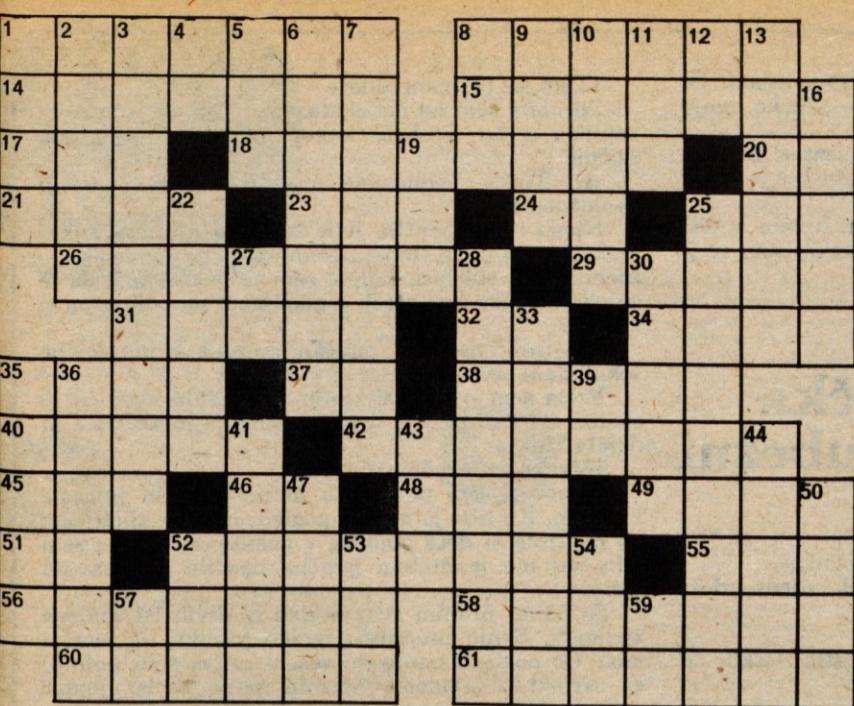
družinski
pomenki

modeli za vroče dni

za vas

B GLAS
Sobota — 22. junija 1974

Odkupil svoja pisma

Skrivnostni ameriški milijonar Paul Getty je premagal svojo že kar legendarno skopost in je za vso 50.000 dolarjev odkupil vseh 60 ljudiških pisem, ki jih je pred množimi leti pisal svoji bivši ženi Finy. Ona živi že nekaj desetletij, od kar se je ločila, v dokaj skromnih razmerah. Stari bogataš ji nakazuje mesečno komaj 5000 dinarjev, kar je za ameriške razmere zelo skromna vsota. Da bi si izboljšala svoj gmotni položaj, je popustila privarjanjem nekega založnika in mu sklenila prodati pisma bivšega moža. Za vse to pa je zvedela njena mati in o nakani obvestila bivšega zeta. Kako se je stvar končala, pa smo zapisali v začetku.

Še ena pot do vitkosti

Shirtley Turner, nekoč ena najznamenitejših britanskih debeluhinj, se je v teh dneh ponovno pojavila v javnosti — zelo vitka. Ker ni zaupala svoji trdni volji, je pred pol leta zahtevala od zdravnikov, da ji »zabetonirajo« čeljusti, da ne bo mogla žvečiti trde hrane. Ko se je odločila za »dietetico« je imela 112 kilogramov. V šestih mesecih je shujšala za 46 kilogramov. Uživala je samo tekočo hrano po slamici. Zdravniki so ji sedaj osvobodili čeljusti in ko je ponovno lahko spregovorila, je izjavila: »Počutim se imenitno in nikoli več se nočem zrediti.«

Srce vzdržalo 13 mesecev

Alain Riffaut, ki mu je dr. Daniel Guilmuit v Parizu priesadil srce, je umrl 13 mesecev po operaciji. Pacient je imel 27 let in se je po operaciji vse do nedavna dobro počutil. Umrl je zaradi komplikacij, ki so nastale, ker je telo zavrnilo tujek.

Najnevarnejši poklic

Najnevarnejši poklic je poklic predsednika ZDA — le vsak tretji je umrl naravne smrti. Na drugem mestu so potapljači, ki nabirajo gobe na morskem dnu, nato so artisti na žici, sledijo motorni dirkači itd. To je ugotovila raziskava ameriških zavarovalnic.

Zobozdravnik na domu

Nemška demokratična republika je prva dežela na svetu, ki je uvela zobozdravstveno praksu na domu. Z njo so začeli v eni od občin Magdenburga. Zdravnik ima na voljo posebno opremo, ki mu omogoča vse zdravstvene posege na zobe. Te naprave je izdelal kombinat za medicino in laboratorijsko tehniko v Leipzigu. Opremo so začeli izdelovati v večjih serijah, ker pričakujejo, da bo za obiske zobozdravnika na domu veliko zanimanje.

Odhajate?

Črtomir Zorec:

N'mav čriez izaro, n'mav čriez gmajnico...

(Pogovori o koroških krajih in ljudeh)

(24. zapis)

No, vrnilo se k Ulrikovi poti! Po temeljnih pripravah je po razposlanih slih pismeno naznanih vitezom Lombardije, Furlanije, Koroške, Štajerske in Avstrije pa še tja do češke meje, da namerava oblečen kot kraljica Venera potovati po njihovih deželah. Vabi jih in izizza, naj se pripravijo na viteške turnirje, ker se želi boriti na slavo ženstva. Onemu vitezu, ki bo Venero premagal, bo podarjena roža in zlat prstan, ki ima v sebi čudodelno ljubezensko moč. Kogar pa bo Venero premagala, se bo moral njej in vsem ženam sveta na čast pokloniti v vse štiri smeri neba.

Na Markovo l. 1227 je Ulrik, ves v belem, res krenil na pot. Tudi vse njegovo spremstvo je bilo odeto v belino. Dvanaest oprod je bilo oblečenih v snežnobela ženska oblačila, tudi vse drugo je blestelo v belini: kopja, šlemi, odeje, sedla, konjske oprave. Tudi konji so bili sami belci!

Ulrikova pot proti severu je bila polna dvobojev. Boril se je z grofi in vitezi — vse je užegal. Čez Pontalbelj je prišel v Kanalsko dolino. Dne 30. aprila l. 1227 se je utaboril visoko nad Trbižem. Ko pa je naslednjega jutra, bil je prvi maj, odrinil do Vrat, je naletel na vojvodo Bernarda, ki je hotel gosta pričakati prav na meji svoje dežele.

Zaradi zanimivega zgodovinskega dogodka pri Vratih, vratih iz Kanalske v Ziljsko dolino, l. 1227 smo se resda kar precej pomudili — zato pa moramo sedaj pohititi naprej, proti zadnjim slovenskim vasem ob Zilji.

TAM ĆIER TEČE BISTRINA ZILA ...

Poslej se bomo kar zvesto držali naše lepe reke, sprva nas bo pot vodila ob njemem desnem bregu, potem pa ob levem, vse do Šmohorja (Hermagor).

Kar hitro bomo minili nekaj ličnih, značilnih ziljskih vasi, naničnih ob cesti ali malo nad njim Stosova (Stossau), Straja vas (Hohenhurn), Draše (Draschitz), Drevlje (Dreulach), Gorje (Göriach) in Zahomec (Achomitz).

Ta poslednja vas je že splošno znana, posebno med smučarskimi skakalci. Kajti prav tu je sloviti slovenski konstruktor inženir Bloudek postavil lepo 60-metrsko skakalnico. Odtlej je naš Zahomec tudi nekako središče koroškega skakalnega športa. Omeniti velja, da na tej skakalnici koroški slovenski športniki dosegajo zavidljive uspehe.

Le še katjer kilometer poti in že smo pred Bistrico na Zilji (Feistritz an der Gail). Očarani obstanemo: tik nad cesto, na visoki skali stoji stara gotska cerkvica — v soteski pod njo pa šumi živahnna Bistrica, ki privre vsa bela in mrzla izpod vrhov Karavankskih Alp.

Bistriško cerkev so zgradili l. 1424 iz kamena, ki je ostalo od razvalin bližnjega gradu Schlossenstein. Polje za cerkvijo se še danes imenuje Zagrad.

ŠTEHVANJE

V mnogih koroških vashem stojte stare lipe, slovenske lipe... V ziljskih vashem pa imajo pod lipami postavljeni še dve dolgi klopi, ki sta druga nad drugo. Namenjeni sta za godbenike, ki bodo igrali za žegen.

To je pa velik vsakoletni vaški praznik, ki se ga Ziljani še trdno drže. Vsaj za Zahomec, Bistrico na Zilji, za Gorje in še za nekatere ziljske kraje to velja.

Na žeganjski dan je najbolj viden izraz praznovanja štehvjanje. To je v bistvu pravzaprav ostanek nekdajšnjih slovenskih bojnih iger. Krepki kmečki fantje na konjih se kosajo v spremnosti ježe in moči udarca — nagrada zmagovalcu je venček najlepšega vaškega dekleta.

Ker pa je štehvjanje tako svojstven ziljski običaj (pomislek imam glede na posnemanje štehvjanja na Ježici pri Ljubljani), moram o njem kaj več povedati.

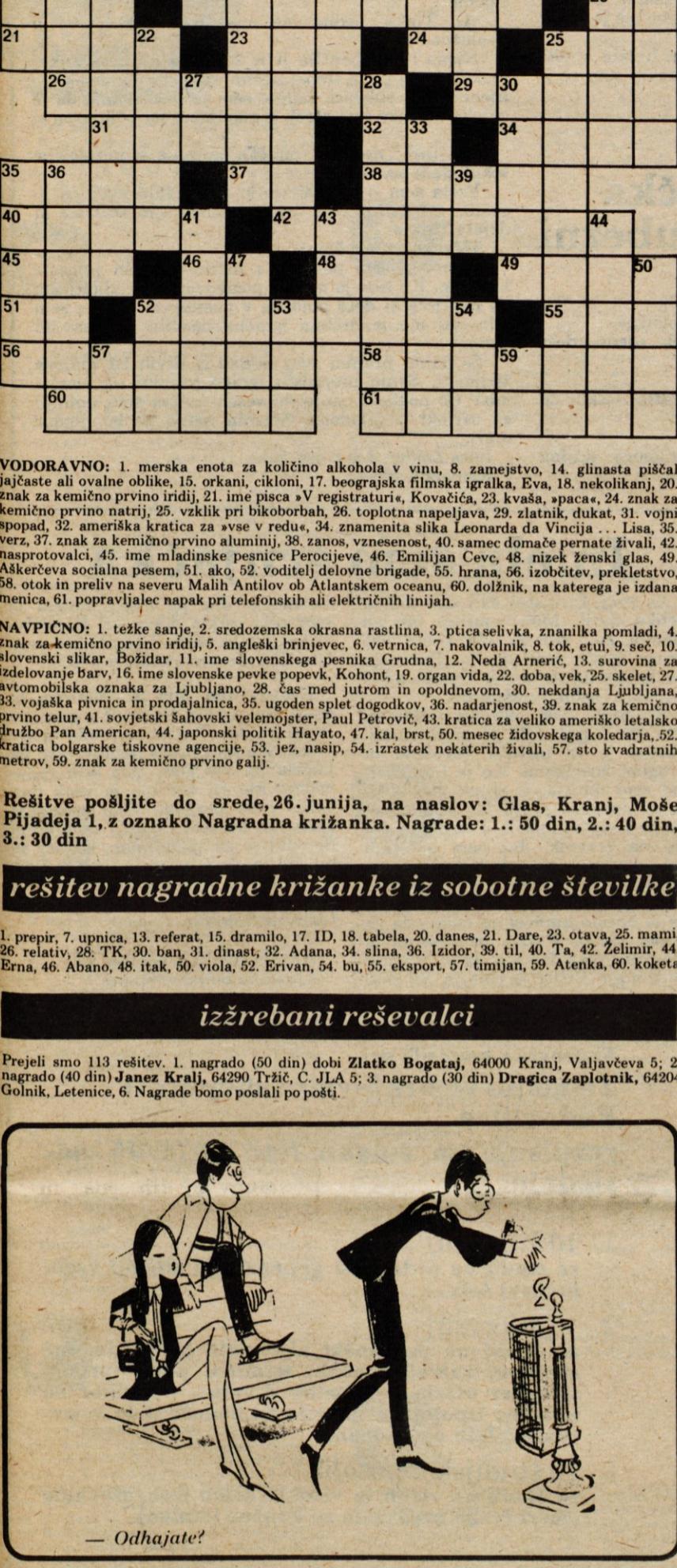
Najprej: štehvjanje in njemu sledič ples »visoki rej« sta še sedaj skoraj edini vsakoletni priložnosti, da se ziljske Slovenke oblečajo v svojo slikovito nošo...

Že več dni pred vaškim praznikom se fantje prično zbirati v »konti« in se vaditi v petju. Konta je pravzaprav le fantovska vaška družina, seveda zaprta za sosedje in tuje. V konto vstopi fant s 17 letom in ostane v njej vse do ženitve. Potem je za fantovsko družino za vselej izgubljen. Poročen — izgubljen...

Na predvečer žeganja postavijo fantje sredi vasi steber, debeline telegrafskega droga. V zemlji mora biti zakopan vsaj 60 cm, nad zemljom pa sme moleti le 2 m in 90 cm. (Teh natancih mer se je menda treba strogo držati!). Na vrhu droga nataknjo sodček iz močnih dog. Visok mora biti 50 cm, v premeru pa 35 do 40 cm. Obit je s tolkerimi leskovimi obroči, kolikor bo fantovskega tekmovalca. Sodec ima na dnu in na pokrovu luknjo in je nataknjen na drog tako, da se lahko vrvi. Štehvovski mojster, ki vodi tekmovanje, z drogom beza v sodec, da se ta vrvi okrog osi in tako fantom »nagača«.

Vse je pripravljeno za veliki dan. Navsezgodaj se fantje — v svoje noše oblečeni — zbereta pod vaško lipo, nato pa z godbo na čelu odkorakajo k cerkvici. Najmlajša fanta iz konte neseta liter vina in ga postavita na oltarno mizo, da ga župnik po maši »žegna«. Potem počne vsak fant požirek pijače in že se zvrsti spred: najprej fantje, potem dekleta, sledi godba, za njo pa ostali vaščani.

(Se bo nadaljevalo)

Kaj je to? Oidip ji hitro pove, da je to človek. Uganka je bila pravilno rešena in sfinga se je od sramu vrgla s skale in prepad in se ubila. Mesto je bilo tako rešeno, Oidip pa je za nagrado dobil tebarsko kraljestvo in roko vloge Jokaste, svoje prave materje.

Vladal je lepo in dobro jim je bilo vse dokler ni prišla nad mesto kuga. Postali so jo bogovi, ki jim ni bilo prav, da morilec očeta in skrunilec matere živi in vlaži v mestu. Prerok je povedal, da bo mesto rešeno nadloga, če izženejo morilca kralja Laia, kajti ta živi med njimi. Oidip ni nitil slutil, da je to on sam. Ko končno le spozna resnico, se od groze oslepi in s svojo hčerjo Antigono zapusti mesto, obupana Jokasta pa se obesi. Oidip blodi po deželi in povsod ga preganjajo, kamenjajo. Le Atene so ga prijateljsko sprejeli in tu je tudi vesna.

Toliko lepih, a žalostnih zgodb poznavajo grška mitologija in nič čudnega ni, da je napisanih na te teme toliko gledaliških del in da je bilo gledališče pri starih Grkih na takih visoki stopnji; še danes so ti miti hyaležna snov obdelave modernih pisateljev in pesnikov.

SFINGA IN UGANKE

Oidip je tavil po deželi. Domov ni hotel, ker se je bal, da bi se prerokba uresničila, da bi se spozabil nad očetom Polibom in materjo, ki ju je silno ljubil. Tako se je znašel pred obzidjem Teb. Tu so ravno objokovali smrt kralja Laia in pa meščane, ki jih je požrila grozna sfinga, krilata pošast; prednji del njenega telesa je imel podobo device, zadnji pa leva. Ljudem je zastavljala uganke in ktori jih ni prav rešil, ga je raztrgal in požrila. Tako je končal celo Kreonov sin in oče je dal potem razglas, da kdor spravi to pošast iz mesta, dobi za ženo njegovo sestro, vdovo Jokasto in kraljestvo. Oidip, ki mu po strašnih prerokbah v Delfih ni bilo več do življenja, se je spoprijel s sfingo. Postavila mu je prvo vprašanje: »Zjutraj hodi po štirih, oplenje po dveh, zvečer pa po treh nogah. Od vseh bitij edino to menjajo število svojih nog; prav takrat, ko se giblje z največ nogami, sta moč in hitrost njegovih udov najmanjša.

APOLON S PARNASA

Dolga vožnja že kar preseda. Še vedno dežuje in pokrajina je vse v megli. Le sem ter tja se pokaže sneg na visokem Parnasu. Parnas, ki danes velja za simbol pesništva, je v starem veku veljal za prebivališče boga Apolona in muz. Mit pripoveduje, da je bil Apolon sin Lete, hčere Štene od Titanov, in Zeusa. Zevsova žena Hera je Leto preganjala iz kra-

ja v kraj tako, da revica niti roditi ni mogla. Napisled se je je usmilil bog morja Poseidon in ji dal zatočišče na gori Kintos na otoku Delosu. Do tedaj je bil to menda plavajoči otok, takrat ga je pa Poseidon z velikanskimi stebri pritrdir na dno morja. Pa tudi preimenoval ga je: prej so mu rekli Otok prepelic, sedaj pa Delos, kar pomeni »slavni«. Tudi boginja poroda Eileithia je bila na Herini strani in Leto se je mučila devet dni in devet noči. Končno je le rodila, in sicer dvojčka: Apolona in Artemido. Že nekaj dni po rojstvu je Apolon ubil zmaja Pitona in prevzel preročišče v Delfih. Na ta dogodek spominjajo tudi pitiskske igre, ki so jih prirejali na stadionu v Delfih.

PREROK S SREBRNIM LOKOM

Moč preročovanja je Apolon poddedoval po očetu, ki je bil med bogovi največji preročnik: bog, ki vse vidi in vse ve in ki so mu odkrite vse skrivnosti prihodnosti. Apolon je svetel bog in pridevec Foibos, ki so mu ga dajali, pomeni sijoči, izzarevajoči in ga imenujejo tudi bog sonca. Prvotni bog sonca je bil pri Grkih Helios. Toda kasneje se je Apolon bolj priljubil ljudem. Nekaj časa ga istovetijo s Heliosom, potem pa ga imajo kar za samega boga sonca. Njegovi žarki premagujejo temne sile na zemlji, zdravijo, odvezajo greha in prodirajo skozi temo prihodnosti. Sprva sta Apolon in Artemida veljala za boga smrti: s svojega srebrnega loka sta streljala smrtonosne puščice: Apolon moškim, Artemida ženskam. Njunе puščice lahko prinesajo težko ali pa

lahko smrt, kakor se jima pač zahteva.

LOVORJEV VENEC

Apolona so risali navadno lepega, svetlega obraza, in lase mu krasi lovovjeven venec. Pri Rimljanih nosijo lovovjeven venec pesniki, tu pa je bilo drugače. Apolon je ljubil lepo nimfo Dafne. Skušal jo je ujeti. Dekle je pred njim bežalo in ko je videlo, da ji ni več pomoči, prosi svojega očeta, rečenega boga Peneja, naj jo spremeni v lov. V trenutku se je deklev pričenjal spremniti. Tudi to je tema, ki je tako priljubljena pri slikarjih in kiparjih. Ne vem, če znam prav očeniti, toda eden najlepših kipov, ki sem jih kdaj videla, je prav Berninijev kip Apolona in Dafne razstavljen v vili Borghese pri Rimu: kipar je ujel prav trenutek, ko deklev iz rok in nog ter las poženejo lovovjeveni listi. Mojster je podobi izklesal iz belega marmorja in človek lahko samo strmi nad to umetino. Kako je mogel izklesati tako drobne vejice, tako tanke lističe! Gracizno, prefinjeno delo.

No, Apolon je ves žalosten obstal pred grmom. Nabral si je lovovjeven vej, si iz njih spletel venec in si ga posadil na glavo ter zaželel, da bi lovovnik nikoli ne uvel. Poslej je lovov pri starih Grkih sveto drevo in lovov venec je veljal za nagrado na tekmovanjih.

(Se bo nadaljevalo) D. Dolenc

Morda se je prav ta trenutek to nekomu zgodilo . . .

Sam tava kot izgubljena ovčica sredi temne goščave, izmučen in izčrpan, že na pol onemogel. Tiho joč v svoje premre dlan in šepeče: »Veter, o veter, twoja sapa veje po vseh širnih kotičkih sveta, povej mi, kje je mati! Pokaži mi kraj, kjer se je izmučena zgrudila! O, mati! Si zadeta od sovražne krogle ali pa ti ne privoščijo niti poštene smrti in te mučijo, kot tistega včeraj na jabolani? Zakaj te ni nazaj, mati?«

Težko slovo

Leta minevajo in vsak dan smo starejši. Zavedamo se, da se moramo učiti. Zato smo morali vzeti slovo od martsesa. Poslovili smo se od igrač, od prijateljev. A to nas ni tako ranilo. Najteže slovo, ki sem ga doslej doživel, je bilo, ko je šla naša dobra učiteljica Elka Ulaga v pokoj.

V prvem polletju nas je učila tovarišica Ulagova. Nekaj dni pred zimskimi počitnicami nam je povedala, da zapušča predvorsk šolo. Vsi smo bili žalostni. Prišel je zadnji dan pred počitnicami. Ko smo čakali med odmorom na naslednjo uro, smo opazovali tovarišico. Bila je žalostna in pogledovala je na uro. Čutili smo, kako ji je hudo, ker se izteka njen zadnjina ura poučevanja.

Sli smo v razred. Za nami je prišla tovarišica. Tisto uro se nismo učili. Pogovarjali smo se. Naenkrat je tovarišica spregovorila: »V drugem polletju bodite pridni! Nikoli vas ne bom pozabila, vi ste moji učenci, zadnji na tej šoli. Ohranila vas bom v spominu, dokler bom živa.«

Ko je govorila, je imela solzne oči. Govorila je tako lepo, da so tudi nam pritekle solze. Izročili smo ji skromno darilo v spomin. Tvarišica je želela, da se ji vsi učenci podpišemo na čestitko. Preden smo zapustili razred, ki je moja sošolka segla v roko in ji želela še mnogo srečnih in zdravih let.

Majda Bitenc, 6. b r. osn. š. Matije Valjaveca, Preddvor

Ena sama trda in neusmiljena razvalina iz kamna je srce teh ljudi! Oropali so me največje dragocenosti, edinega, kar sem še imel in zaradi česar sem še poznal besedo »sreča«. Zdaj so mi vzel tudi njo, vzelci so jo s teboj, v zameno pa so mi prinesli neutolažljivo bolest. Kaj naj počem v tem širnem svetu, med temi strašnimi črnimi orjaki, ki bruhašo ogenj in goltajo v svoje nenasitno žrelo življenje za življenjem, sam? Kaj, le kaj?

Tudi oceta ni; že dolgo ga več ni. Tako kot ti, mati, tako je tudi on neke noči odšel s pesmijo na ustih in mi dejal: »Kmalu se vrnem, sinko, a nikdar več ga nisem videl. Dejali so mi, da je padel. Tudi zate bi bil up, da se boš še kdaj vrnila, le nesmiselen zlagan beg pred usodo. Teden dni zamude je več kot nazorno odtehtal dan, ko si za nekaj ur' odšla k prijateljici.«

Zame je izgubljeno vse. Ostal sem sam s svojo razcapano obleko, praznim želodcem, in še hujšo bolečino. Kako naj se znajdem tu, desetleten deček, sredi sovraštva in nasilja?

Proč hočem, proč od tod! Ljudje, me čujete?«

Dragica Šeško, 7. a r. osn. šole Josipa Broza-Tita, Predoslje

Nedeljsko popoldne

Sreda, četrtek, petek in končno sobota in nedelja. Ves teden čakam na ta dva dneva. V soboto napišem vse naloge in se pripravim za naslednji teden.

Potem pa nedelja, tako težko pričakovana. Dopoldne gledava z bratom televizijo, popoldne lenarim. Posebej dolgočasno je to nedeljsko popoldne. Največkrat sem doma. Vse popoldne nič ne delam. Le v televizor »buljim«, da me od tega že vse boli. Za predan nekaj časa slobom ob oknu. Kako dolgočasno! Ni ne avtomobilov, nikjer nobenega človeka, celo hiše so videti otožne in žalostne. Poskušam brati knjigo, a ne gre. Po treh prebranih straneh jo odložim. Z eno besedo, samo dolgočasje.

In kar težko spet čakam začetka pouka. V sredo pa bom imela spet vsega dovolj. Spet bo nedelja, pa ponedeljek ...

Boštjan Kuljič, 6. a r. osn. šole heroja Bračiča, Tržič

Brskala sem po žepih. Iskala sem denar. Potihoma sem si mrmrala pesmico: »Denar je sveta vladar . . .« Suga sem kot »oper«. Brez denarja sem namreč. Denar. O čem drugem še govorimo kot le o njem? Kako težko je brez njega! Težko je tudi, če ga je preveč!

Denar

Le kaj mislijo ljudje o denarju? Odločila sem se, da jih povprašam. Kar hitro sem se prelevila v novinarco. Kaj kmalu sem si začela izbirati prvo »žrtev«. Rdečelični kratkohlačnik si je zidal gradove — pa ne v oblači! Brz sem ga povprašala: »Ali veš, kaj je to denar?« »Vem!« mi je mimogrede odgovoril. »Za kaj uporabljam denar?« sem kot prava novinarka kar vrtala vanj. »Za to, da mi mamica lahko kupi sladoled pa čokolado!« mi je hitro zabrusil. Ostala sem brez besed in da bi rešila svojo novinarsko čast, sem jo brz pobrisala.

Po poti sem srečala starko. Drobno, izžeto, skljeno, žuljavih rok. V cestnem prahu je ležal kovanec. S težavo se je sklonila in ga pobrala. Pristopila sem k njej. »Mama, zakaj ste pobrali kovanec? Saj ni bil vreden truda.« »Meni je vsak kovanec dobrodošel. Saj veš, kamen do kamna palaca . . .« je odgovorila z raskvatom glasom. Že je odhitela naprej. Drobna, skljuna, žuljavih rok.

Bogatejša sem bila za nekaj naukov. Starka in fantiček sta me pripeljala do njih.

Le kdaj se bomo zbudili iz teh dolgotrajnih blodenj? Noro se podimo za denarjem, da ga potem nepremišljeno zapravljamo. Denar, veliko denarja je naš cilj. Nekaterim uspe, da ga dobijo. Ne, denar dobi njih!

Sveda pa tudi brez njega ne gre. Za vsa človekova dejanja je potrebna prava mera. Tako tudi naš odnos do denarja ne more biti izjema. Napačno ravnata razpisne in skopuh. Najbolje je na pošten način zasluzen denar pametno obračati. Pri tem so nam v veliko pomoč denarni zavodi, ki nam pomagajo varčevati.

Irena Šimnovčec, 7. a r. osn. šole Stanka Mlakarja, Šenčur

Drobna igračka me je naučila ljubezni

»Veš, Tinka, mami mi noči dati čokolade.«

Zdelo se mi je, da so spregovorile njene rdeče ustreznice:

»Ne jokaj, sladica bi ti škodila!«

Pobogašala sem jo po pšenično zlatih laskih in dahnila:

»Tako rada te imam!«

Pogledala me je z modrimi, kakor morje sinjimi očmi in zdelo se mi je, da je spregovorila:

Življenje

Takrat je bil maj, tako je rekla mama, ko zagledala svoj sem raj.

Počasi sem shodila, zrasli so rumeni mi lasje, srečo s starši sem delila vedno le smeje.

Pa sem odrasla in šla v šolo, rada pisala sem naloge in pojedla tono sladkarij.

A žal bo vsega kmalu konec, treba bo v svet, da dobi se kaj za v lonec, ko bo odnesel tok me let.

Majda Klemenčič, 8. a r. osn. šole Ivana Tavčarja, Gorenja vas

s šolskimi
klopi

Imela sem srnjačka

Za svoj 4. rojstni dan sem dobila veliko daril. Med temi je bil lep Bambi. Zelo sem ga bila vesela. Vse druge igrače sem pustila. Povedala pa še nisem, da je bil Bambi mlad srnjak, ki je bil resnično živ.

Spomladni 1965. leta sva z Bambijem šla v gozd. Bil je prvič zunaj. Skakal je za metulji, čebelami in drugimi žuželkami. Ko je tako skakal sem ter tja, je stopil na veliko počastno kačo. Tudi tej je nagajal. Pa ga k sreči ni pičila. Drugi dan sva šla na travnik. Jaz sem nabirala rože, on pa je skakal. Ustrašila sem se, da ni kam zašel ali kaj podobnega. Klicala sem ga na ves glas. On pa je potiho koracal za mano, da ga nisem videla. Potem pa sem ga le zasačila. Vsak dan sva šla na travnik ali v gozd. Prišlo je poletje. Šli smo

na morje. Jaz pa nisem hotela in sem raje ostala doma pri Bambiju. Tako je bilo vsako leto, do sedmega leta. Takrat sem morala v šolo.

Nekega dne, bila je obletnica tista dne, ko sva šla prvič v gozd, ga je ati prodal. Takrat sem bila ravno v šoli. Ko sem prišla domov, sem ga klicala na ves glas. Bila sem radovna, kje je, ker me je vsak dan čakal pred pragom. Zelo sem bila žalostna, ko sem zvedela za novico. Še zdaj se ga spominjam, kakšen je bil. Bil je rjave barve in imel je žive, rjave oči, na hrbitu je imel bele lise. Zdaj pa najraje gledam slike — fotografije Bambija.

Alenka Hobič, 4. b r. osn. šole Lucijana Seljaka, Kranj

Kadrovska komisija pri
Temeljni izobraževalni skupnosti
Radovljica
razpisuje za šolsko leto 1974/75 na-
slednje:

1. 10 štipendij
za študij na pedagoški gimnaziji in srednji vzgojiteljski šoli.

2. 10 štipendij
za študij na pedagoški akademiji za predmetne skupine; razredni pouk, tehnični pouk (prioriteta) ter ostale predmetne skupine, v kolikor bo prosilec izpolnjeval pogoje za bodoče delo v izobraževalnih ustanovah,

3. 10 študijskih posojil
za študij na višjih in visokih šolah izobraževalne smeri (velja predvsem za končne letnike).

Prednost imajo prosilci, ki so občani občine Radovljica, ki imajo zelo dober učni uspeh in veselje do pedagoškega poklica, zlasti pa tisti, ki izhajajo iz kmečkih in delavskih družin.

Vsak prosilec mora do 15. julija 1974 vložiti prošnjo na predpisnem obrazcu (DZS obr. 1,65) v vsemi prilogami:

- izkaz o učnem uspehu 1973/74
- potrdilo o vpisu v šolo za šolsko leto 1974/75
- potrdilo o imovinskem stanju staršev (obrazec 0,12)
- potrdilo o dohodku staršev (že v obrazcu 1,65) ter priporočilo šole, krajevnih organizacij ZMS, ZB itd.

Prošnje sprejemamo izključno do navedenega datuma.

Komisija za kadre

OFENZIVA NA BLEGOŠ

NAPISAL: PETERNEL ANTON - IGOR NARISAL: PETERNEL JELKO

Fantom sem zaklical, naj se vržejo na tla. Takrat pa je Švaba že vžgal z rafalom po nas. Zalatali so težki mitraljezi. Borci so se vrgli na tla, vendar smo takrat izgubili Matjaža in Janeza iz Žirov, ki je bil ranjen v trebuh.

Nemci so ga drugi dan našli in ker je bil v nemški uniformi, so sprva mislili, da je njihov. Odnesli so ga k bližnjemu kmetu in mu celo dali mleka. Potem so ugotovili, da je partizan in so ga ustrelili. Dal sem povelje za umik. Četa se je razbila.

»Tudi jaz te imam rada!«

Pozabilo sem na čokolado, saj je na žalost kanila kapljica sreče. Ljubeče kakor mati sem jo božala z očmi.

»O, Tinka, vedno me znaš potolažiti,« sem ji hvaležno dejala.

Njena rdeča pentlja ji je krasila zlate lase kakor mak žitno polje. S trepetajočimi rokami sem drsela po njeni pisani oblekici. Lahno sem jo pozibavala, da je zajokala. Tako ihti otrok v maminem naročju, sem si mislila.

»Ne jokaj, ne jokaj, punčka moja,« sem jo tolažila, »škulhalta ti bom čajal!«

Vzela sem posodico, vanjo sem nalila vodo in jo skalila z nekaj prsti. Z drobno palico sem zmešala in dejala Tinki:

»Malo čaja, na, čaja!«

Pomočila sem paličico v kalno vodo in ji nesla k ustom. Ko sem jo nehala pozibavati, sem zlila vodo na dvorišče in dete položila v posteljico. Srečna sem bila, saj me je drobna igračka naučila ljubezni do otrok.

Se danes hram v svoj zaklad iz prvih let mojega življenja. Svojo preprosto igračo hram v pisalni mizi. Ob pogledu nanjo mi veselo zaigra srce, polnijo ga utrinki iz mladosti. Spomin nanje ne bo nikdar umrl.

Ivica Žnidar, 6. b r. osn. šole Komenda-Moste

Poročila poslušajte vsak dan ob 4.30, 5. 6. 7. 8. 9. 10. (danes dopolne) 11. 12. 13. 14. 15. 19.30 (radijski dnevnik), 22. (dogodki in odmeti), 17. 18. 23. 24. ob nedeljah pa ob 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 17. 19.30 (radijski dnevnik), 22. 23. in 24.

S SOBOTA
22. JUNIJA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Pionirski tednik, 9.35 Iz mladinskega glasbenega albuma, 10.15 Sedem dni na radiu, 11.20 Z nam doma in na poti, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 Od vasi do vasi, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 Slovenske narodne v raznih pripredbah in izvedbah, 14.30 Naši poslušalci čestitajo v pozdravljujo, 15.40 Glasbeni droži od tu in tam, 16.00 Loto vrtljak, 17.10 Operni koncert, 18.20 Zvoki današnjih dni, 18.45 Naš gost, 19.00 Lahko noč, otroci, 19.15 Glasbene razglednice, 20.00 Stereoški koncert Simfoničnega orkestra RTV Ljubljana, 22.15 S festivalov jazza, 23.05 Literarni nočurni, 23.15 Revija jugoslovenskih pevcev zabavne glasbe

Druži program
9.00 Sobota na valu 202, 13.00 Radi jih poslušate, 14.00 Poletni rock leksikon, 14.35 Panorama zvokov, 15.35 Za prijetno razvedričilo, 16.00 Pet minut humorja, 16.40 Popovek z jugoslovenskih festivalov zabavne glasbe, 17.40 Svet in mi, 17.50 Vodomet melodij, 18.00 Vročihi sto kilovatov, 18.40 Slovenski pevci zabavnih melodij

Tretji program
19.05 Znanost in družba, 19.20 Georg Friedrich Händel: Acis in Galateja, opera v dveh dejanjih, 22.55 Iz slovenske poezije

N NEDELJA,
23. JUNIJA

4.30 Dobro jutro, 8.07 Radijska igra za otroke — M. Marin: Hrustač in kilaček, 8.50 Skladbe na mlinado, 9.05 Še pomnite, tovariši, 10.05 Iščemo popovek poletja, 11.20 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 14.05 Humoreska téga tedna — B. Magajna: Samo za objokane ljudi, 14.25 Ob lahi glasbi, 15.10 Nedeljni reportaža, 15.30 Popularne operne melodije, 16.00 Radijska igra — A. Franck: Nevarna igra, 16.56 Glasbena medigrada, 17.05 Nedeljsko športno polopoldne, 19.00 Lahko noč, otroci, 19.15 Glasbene razglednice, 20.00 V nedelji zvečer, 22.20 Jazz za vse, 23.05 Literarni nočurni, 23.15 Sere nadni večer

Druži program
8.10 Vesti zvoki z majhnimi ansambi, 9.00 Revija melodij, 10.00 Melodije po pošti, 11.40 Naši kraji in ljudje, 11.55 Opoldanski cocktail, 13.00 Glasbeni variete, 14.05 Pop integral, 15.00 Nedeljni reportaži na valu 202

Tretji program
19.05 Večerna nedeljska reportaža, 19.15 Izbrali smo za vas, 20.35 Športni dogodki dneva, 20.45 Arije in monologi, 21.45 V paviljonu za vrtom, 22.55 Iz slovenske poezije

P PONEDELJEK,
24. JUNIJA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Pisani svet pravljic in zgodb, 9.20 Pesmice na petepotu, 9.40 Z velikimi zabavnimi orkestri, 10.15 Za svaskogar nekaj, 11.20 Z nam doma in na poti, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 S tujimi pihalnimi godbami, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 Amaterski zbori pojo, 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.40 Zvoki in bave Berlinskega orkestra, 16.00 Vrtljak, 17.10 Koncert po željah poslušavcev, 18.15 Listi iz pop albumov, 18.45 Kulturni globus, 19.00 Lahko noč, otroci, 19.15 Minute z ansambalom Dobri znanci, 20.00 Stereoški operni koncert, 21.30 Zvočne kaskade, 22.15 Popovek se vrstijo, 23.05 Literarni nočurni, 23.15 Za ljubitelje jazza

Druži program
13.05 S popovkami po svetu, 14.00 Plesni zvoki, 14.35 Panorama zvokov, 15.35 Z velikimi zabavnimi orkestri, 16.00 Kulturni mozaik, 16.05 Slovenski pevci zabavne glasbe, 16.40 Poletni rock leksikon, 17.40 Pota našega gospodarstva, 17.50 Ob lahi glasbi, 18.00 Izložba hitov, 18.40 Jugoslovenski pevci zabavne glasbe

Tretji program
19.05 Ura za soliste, 20.00 Felix Mendelssohn-Bartholdy: Simfonija št. 4 v A-duru, op. 90, 20.35 Iz zlate dobe zborovstva: Ivan Lukatić, 21.00 Naši znanstveniki pred mikrofonom, 21.15 Večeri pri slovenskih skladateljih: Aleksander Lajovic, 22.55 Iz slovenske poezije

T TOREK,
25. JUNIJA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Počitniško popotovanje od strani do strani, 9.20 Mali pevki sestavi pojo, 9.40 Z našimi simfoničnimi v svetu lahke glasbe, 10.15 Promenadni koncert, 11.20 Z nam doma in na poti, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 Po domače, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 Skladbe za mladino, 14.40 Na poti s kitaro, 15.40 Iz filmov in glasbenih revij, 16.00 Vrtljak, 16.40 Naš podlistek, 17.10 Zvezne imena, 18.15 Z majhnimi zabavnimi ansambi, 18.30 V torsk na svidjenje, 19.00 Lahko noč, otroci, 19.15 Minute z ansambalom Vilija Petriča, 20.00 Lahka glasba slovenskih avtorjev, 20.30 Od premiere do premiere, 21.30

Izdaja ČP »Gorenjski tisk«, Kranj, Ulica Moše Pijadeja 1. Stavek: ČP »Gorenjski tisk« Kranj, tisk: Združeno podjetje Ljudska pravica, Ljubljana, Kopitarjeva 2. — Naslov uredništva in uprava lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. — Tekoči račun pri SDK v Kranju stevilka 51500-601-12594 — Telefoni: glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-190, uredništvo 21-835, novinarji 21-860, maloglasni in naročniški oddelki 21-194. — Naročina: letna 90 din, polletna 45 din, cena za 1 stevilko 1 dinar. — Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Počitniško popotovanje od strani do strani, 9.20 Pesmice na petepotu, 9.40 Z velikimi zabavnimi orkestri, 10.15 Poletni rock leksikon, 11.20 Z nam doma in na poti, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 Od vasi do vasi, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 S domačimi ansambi, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 S pesmijo in besedo po Jugoslaviji, 15.40 Paleta melodij, 16.00 Vrtljak, 16.40 Majhni ansambi iz studia 14, 17.10 Instrumenti v ritmu, 17.20 Gremo v kino, 18.15 Dobimo se ob isti uri, 18.45 S knjižnega trga, 19.00 Lahko noč, otroci, 19.15 Minute z ansambalom Atija Sossa, 20.00 Tuji gostje na Slovenski popevki, 21.00 S Plesnim orkestrom RTV Ljubljana, 21.15 Zabavna radijska igra — M. Marin: Roka roke ne umiva, 22.20 Oddaja za naše izseljence, 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden

Druži program
13.05 Majhni zabavni ansambi na tekočem traku, 14.00 S Plesnim orkestrom naše radijske postaje, 14.35 Panorama zvokov, 15.35 Srečanja melodij, 16.00 Pet minut humorja, 16.40 S popovkami po Jugoslaviji, 17.40 Ljudje med seboj, 17.50 Poletni rock leksikon, 18.00 Parada orkestrov, 18.40 Jazz na II. programu

Tretji program
19.05 Svetovna reportaža, 19.20 Adolphe Adam: Ce bi bil kralj, odlokni iz opere, 20.00 Slovenska instrumentalna glasba, 20.35 Kulturni danes, 20.50 Tokijski glasbeni večeri, 22.35 Iz Brahmsovin Korala prediger, op. 112, 22.55 Iz slovenske poezije

S SREDA,
26. JUNIJA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Počitniški pozdrav, 9.35 Znane melodije, znani orkestri, 10.15 Urednikov dnevnik, 11.20 Z nam doma in na poti, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 Od vasi do vasi, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 Slovenske narodne v raznih pripredbah in izvedbah, 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.40 Glasbeni droži od tu in tam, 16.00 Loto vrtljak, 17.10 Operni koncert, 18.20 Zvoki današnjih dni, 18.45 Naš gost, 19.00 Lahko noč, otroci, 19.15 Glasbene razglednice, 20.00 Stereoški koncert Simfoničnega orkestra RTV Ljubljana, 22.15 S festivalov jazza, 23.05 Literarni nočurni, 23.15 Revija jugoslovenskih pevcev zabavne glasbe

Druži program
13.05 Popovek se vrstijo, 14.00 Danes smo izbrali, 14.35 Panorama zvokov, 15.35 Igramo za ples, 16.00 O avtomobilizmu, 16.40 Poletni rock leksikon, 17.00 Mladina sebi in vam, 17.40 Mejniki v zgodovini, 17.50 S pevko Tatjano Gros, 18.00 Oddaja progresivne glasbe, 18.40 Instrumenti v ritmu

Tretji program
19.05 Jadranki capriccio, 20.00 Klavirska poezija Sergeja Rahmaninova, 20.35 Mednarodna radijska univerza, 20.45 Mešani zbor RTV Skopje, 21.00 Klasiki sodobne glasbe: Werner Egk, 22.55 Iz slovenske poezije

C CETRTEK,
27. JUNIJA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Počitniško popotovanje od strani do strani, 9.20 Potujmo z glasbo, 9.40 Iz partitur operetnih mojstrov, 10.15 Po Talijini poti, 11.20 Z nam doma in na poti, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 Pihalne godbe, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 Domače in tuge zborovske skladbe, 14.30 Z ansambлом Mojmirja Šepeta, 14.40 Mehurčki, 15.40 V plesnem ritmu, 16.00 Vrtljak, 16.40 Naš podlistek, 17.00 Junij 74, 17.45 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana, 17.50 Človek in zdravje, 18.15 Popoldanski simfonični koncert, 19.00 Lahko noč, otroci, 19.15 Pet najst minut v gosteh pri Nušču, 21.30 Dokumentarna oddaja, 22.05 Temni hodniki Poliske Jame — 1. del barvne oddaje (Lj), 22.30 Športni pregled (Bg), 23.00 TV dnevnik (Lj)

Druži program
9.00 Četrtek na valu 202, 13.00 Z ritmi po svetu, 14.00 Otroci med seboj in med nam, 14.10 Melodije slovenskih festivalov zabavne glasbe, 14.35 Panorama zvokov, 15.35 Glasbene vinjetje, 16.00 Okno v svet, 16.10 Iz cvečete dobe lepih melodij, 16.40 Priljubljeni pevci, 17.40 Naš intervju, 17.50 Predstavljamo vam, 18.00 Poletni rock na tekočem traku, 18.40 Poletni rock leksikon

Tretji program
19.05 Odlomki iz domačih oper, 19.45 V korak s časom, 20.00 Večerni concertino, 20.35 Iz založnice ljudskih pesmi, 21.00 Ljubljanski koncertni večeri, 22.10 Dve partiture Paula Hindemitha, 22.55 Iz slovenske poezije

P PETEK,
28. JUNIJA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Počitniško popotovanje od strani do strani, 9.20 Pesmi jugoslovenskih narodov, 9.40 Lepe melodie, 10.15 Uganite, pa vam zaigramo po vaši želji, 11.20 Z nam doma in na poti, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 Z domačimi ansambi, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 Mladina poje, 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.40 Popoldanski sestanek s promenadnim orkestrom, 16.00 Vrtljak, 17.10 Solisti z opernih in koncertnih odrov, 18.15 Signali, 18.50 Ogledalo našega časa, 19.00 Lahko noč, otroci, 19.15 Minute z ansambalom Dorka Škobernetna, 20.00 Stop-pop, 15, 21.15 Oddaja o morju in pomorčakih, 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih in tujih avtorjev, 16.00 Filmski vrtljak, 16.40 Naš podlistek, 17.40 Odmevi z gora, 18.00 Glasbeni cocktail, 18.40 Jazz na II. programu

Druži program
9.00 Petek na valu 202, 13.00 Paleta zvokov, 14.00 S solisti in ansambi JRT, 14.35 Panorama zvokov, 15.35 Lahka glasba domačih in tujih avtorjev, 16.00 Filmski vrtljak, 16.40 Za mladi svet, 17.40 Odmevi z gora, 18.00 Glasbeni cocktail, 18.40 Jazz na II. programu

Tretji program
19.05 Radijska igra — J. Kaštelan: Prizori s ptico, 19.55 Walter Gieseking igra Ravela, 20.35 Z jugoslovenskih koncertnih odrov, 22.55 Iz slovenske poezije

P PETEK,
28. JUNIJA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Počitniško popotovanje od strani do strani, 9.20 Mali pevki sestavi pojo, 9.40 Z velikimi zabavnimi orkestri, 10.15 Promenadni koncert, 11.20 Z nam doma in na poti, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 Po domače, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 Skladbe za mladino, 14.40 Na poti s kitaro, 15.40 Iz filmov in glasbenih revij, 16.00 Vrtljak, 16.40 Naš podlistek, 17.10 Koncert po željah poslušavcev, 18.15 Z majhnimi zabavnimi ansambi, 18.30 V torsk na svidjenje, 19.00 Lahko noč, otroci, 19.15 Minute z ansambalom Dobri znanci, 20.00 Stereoški operni koncert, 21.30 Zvočne kaskade, 22.15 Popovek se vrstijo, 23.05 Literarni nočurni, 23.15 Za ljubitelje jazza

Druži program
13.05 S popovkami po svetu, 14.00 Plesni zvoki, 14.35 Panorama zvokov, 15.35 Z velikimi zabavnimi orkestri, 16.00 Kulturni mozaik, 16.05 Slovenski pevci zabavne glasbe, 16.40 Poletni rock leksikon, 17.40 Pota našega gospodarstva, 17.50 Ob lahi glasbi, 18.00 Izložba hitov, 18.40 Jugoslovenski pevci zabavne glasbe

Tretji program
19.05 Ura za soliste, 20.00 Felix Mendelssohn-Bartholdy: Simfonija št. 4 v A-duru, op. 90, 20.35 Iz zlate dobe zborovstva: Ivan Lukatić, 21.00 Naši znanstveniki pred mikrofonom, 21.15 Večeri pri slovenskih skladateljih: Aleksander Lajovic, 22.55 Iz slovenske poezije

T TOREK,
25. JUNIJA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Počitniško popotovanje od strani do strani, 9.20 Pesmi jugoslovenskih narodov, 9.40 Lepe melodie, 10.15 Uganite, pa vam zaigramo po vaši želji, 11.20 Z nam doma in na poti, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 Po domače, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 Skladbe za mladino, 14.40 Na poti s kitaro, 15.40 Iz filmov in glasbenih revij, 16.00 Vrtljak, 16.40 Naš podlistek, 17.10 Koncert po željah poslušavcev, 18.15 Z majhnimi zabavnimi ansambi, 18.30 V torsk na svidjenje, 19.00 Lahko noč, otroci, 19.15 Minute z ansambalom Vilija Petriča, 20.00 Lahka glasba slovenskih avtorjev, 20.30 Od premiere do premiere, 21.30

Prepovedani Dekameron

Režija: Carlo Infosci

Znanost in izkušnje v službi gospodinjstva

Ko mi je prvič prišla v roke drobna knjižica napotkov za zamrzovanje živil v gospodinjstvu, s katero so Loške tovarne hladilnikov opremile svoje zamrzovalne skrinje, sem se nehotno vprašala: kdo je ta ženska, ki je bila sposobna dati iz rok nekaj tako do popolnosti obdelanega? Saj so za to potreбna dolga leta izkušenje in ogromno znanje. Pa smo si dejali: spoznajmo to ženo in jo predstavimo našim bralcem. Mogoče nam spomina pove še kakj koristnega.

Ob obisku na njenem domu v Domžalah sem pričakovala, da bom našla nekakšno starejšo laborantko, pa sem se pošteno zmotila. Srečala sem vitalno, živahno in energično učiteljico gospodinjstva in obenem pravo gospodinjo. Ela je že v pokoju, toda zdri se, da še nikoli v življenju ni toliko in tako zagnano delala, kot prav sedaj. Te dni jo na predavanjih spoznavajo dekleta in žene Primorske in Tolminski, na Savinjskem, Dolenjskem in Kozjanskem je pa že stara znamka. Pa tudi v drugih naših republikah!

»Bi nam povedali, tovarišica Ela, kako in kdaj ste začeli s tem zanimivim delom?«

»Leta 1960 mi je bila od mednarodne organizacije za prehrano in poljedelstvo FAO, ki ima sedež v Rimu, dodeljena 6-mesečna štipendija za strokovno izpopolnjevanje na področju prehrane v Zahodni Nemčiji, Nizozemski in Avstriji. Moj študijski program je poleg ostalih strokovnih tem obsegal tudi metode izobraževanja odraslih za področje prehrane in sodobne metode ohranjaanja živil za potrebe individualne in družbene prehrane. V okviru tega programa sem se udeležila evropskega seminarja FAO na Dunaju, ki je obravnaval problematiko prosvetljanja ljudi na področju zdrave prehrane, potem Svetovnega kongresa o kmetijstvu in prehrani na Internationalnem agronomskem centru v Wageningenu na Nizozemskem. Sodelovala sem tudi v živilsko kemičnem laboratoriju oddelka za prehrano na katedre za gospodinjstvo na agronomski fakulteti v Wageningenu pri ugotavljanju vitaminske vrednosti različno konzerviranih živil. Dva meseca sem nato delala v Državnem znanstvenem zavodu za gospodinjstvo v Hohenheimu pri Stuttgartu. Moj program dela je tu obsegal v glavnem delo na področju primerjalnih analiz pri zamrzovanju živil in jedi, na primer: primerjava ohranjaanja C vitamina pri klasičnih načinih konzerviranja in zamrznjenih živilih, potem ugotavljanje primernih zelenjavnih in sadnih sort za zamrzovanje, ocenjevanje gotovih jedi, ki so bile zamrznjene 3, 6 ali 9 mesecev v primerjavi s svežimi, pod enakimi pogojmi pripravljenimi jedmi. S pospeševalko za področje prehrane sem sodelovala pri predavanjih o zamrzovanju živil in jedi na različnih področjih: imeli sva predavanja za kmečke, delavskie in mestne gospodinje.

Vsekakor je bila ta študijska pot ne le strokovno zelo koristna, ampak je vzbudila v meni izredno željo, pa tudi voljo, da znanje, ki sem si ga pridobila, prenesem na svoje delovno področje v domovini. Zavedala sem se, da se mora nov način konzerviranja uveljaviti čim prej tudi pri nas; našega delovnega človeka prosvetliti in pripraviti do tega, da si bo z enostavnim načinom konzerviranja pripravil zadostno zalogo hrane za deficitne mesece v letu, ko nam narava ne nudi živiljenjsko potrebnih živil.

Lepo je pogledati te polne vrečice dobrat; seveda je tudi s to pripravo dosti dela, toda ta trud se kasneje še kako obrestuje.

»Od kdaj pa že sodelujete z Loških tovarnami hladilnikov?«

»Po povratku s študija sem iskala tovarno, ki se pri nas že morda ukvarja s hladilno tehniko. V LTH so ravno pričeli izdelovati malo skrinje za globoko hlajenje, ki so jo imenovali »konzervator«. Pričela sem zahajati v tovarno, kadar sem utegnila. Zavod za hladino tehniko, ki je pri tovarni tudi že tedaj obstajal, mi je bil pri mojem strokovnem izpopolnjevanju v veliko pomoč. Višji gospodinjski šoli v Grobljah pri Domžalah, ki je vrgajala predmetne učitelje za pouk gospodinjstva na osnovnih in srednjih strokovnih šolah in kjer sem takrat poučevala tehniko in organizacijo pripravljanja hrane, so dali v brezplačno uporabo veliko zamrzovalno komoro. To je bilo zame več, kot bi si upala pričakovati. Poleg svojega šolskega dela sem se z navdušenjem začela ukvarjati z zamrzovanjem živil. Preizkušala sem vse tisto, kar sem videla pri študiju v inozemstvu, se učila ali prebrala v strokovni literaturi. Direktorica Centralnega higienškega zavoda, pokojna ing. Emilia Letonja, ki je bila hkrati tudi predavateljica bromotologije na naši šoli, mi je bila pri mojem delu nad vse dober mentor. V njihovem živilsko-kemičnem laboratoriju so opravili nič koliko kemičnih analiz zamrznjenih živil in jedil. Tako sem si počasi pridobivala znanje in izkušnje pri tem delu, ki so mi bile potrebne, če sem hotela to znanje posredovati naprej. Pogosto sem se zatekala po nasveti in strokovno mnenje k ing. Obrnsnuju v LTH. Posredovala sem jim tudi svoje praktične izkušnje, se o njih z njimi posvetovala, ter tu dobivala tudi strokovno literaturo. Še naprej pa sem ostala v stiku z gospodinjskim inštitutom v Hohenheimu, od koder me še vedno obveščajo o novostih na področju zamrzovanja.«

»In kako je bilo s tisto veliko komoro v Grobljah?«

»To je bila pravzaprav cela soba-zamrzovalnik. Polnila se je in kmalu je bila založena z mesom, sadjem in zelenjavom. Internatska kuhinja ni bila več v stiski; vsega smo imeli in vsak trenutek si imel želenia živila pri roki. Pojavil pa se je problem drugje. Prvič, ko je bil na mizi golaž iz zamrznjenega mesa, je na mizi tudi ostal. »Tega ne bomo jedli, ker je bilo zmrznjenol!« so protestirali in tolki s priborom. Tesno mi je bilo pri srcu, pa sem vseeno vztrajala. Golaž smo ohladili, natančno embalirali ter ga zamrznili za tako dolgo, da so se »duhovi pomirili«. Po približno dveh mesecih je bil ta isti golaž spet na mizi. Nihče razen kuhanec ni vedel, da je bil zamrznjen. Kuhinja je to pot žela glasno pohvalo za okusen golaž. Tako je bil med našimi abonentmi — bilo jih je okrog 80 — led prebit. Kasneje so negodovali, če smo za kuho uporabili nezamrznjeno meso, kajti bilo je občutno trše.«

»Kako pa je bilo s predavanji o skrinjah LTH?«

»Če se ne motim, smo imeli prvo demonstracijo in predavanje v Naklem. Na predavanje smo priprljali s seboj kar skrinje s shranki vred. Tako je bil pouk kar najbolj nazoren. Ljudje so poslušali, pozikovali, bili spočetka zelo nezaupljivi, pozneje pa nad kvaliteto navdušeni. Moram reči, da so se skrinje LTH vedno bolj izpopolnjevale in dopolnjevale tako; da lahko danes mirno rečem: »odlične so!« Pa še nekaj. Všeč mi je njihova reklama: objek-

tivna in nevziliva je, zlasti pa koristna potrošniku. Tu mislim predvsem na neposredno izobraževanje potrošnika, pa tudi trgovskih delavcev, ki naj bi vedeli potrošniku o njihovi skrinji povedati vsaj najnajnejše.«

»Ste imeli s knjižico veliko dela?«

»Knjižica sicer ni nič posebnega. Je le zbirk ugotovitev ter navodil tistemu, ki bi se za zamrzovalno napravo rad odločil, pa si ne upa, ker misli, da z njo ne bo znal pravilno ravnati. Morda pa tudi še ni popolnoma prepričan, da bo takšna hrana resnično zdrava.«

Prvo izdajo sem pripravljala precej dolgo. Šele, ko sem si pridobila več lastnih izkušenj, sem se pripravila k pisanju. Skoraj dve leti je trajalo. Uporabljala sem sicer precej tuje literature, vendar je naš način prehranjevanja in priprave jedi ter shranjevanja živil zelo različen in v nekaterih primerih edinstven. Zato tudi ne moremo razne tuje recepture enostavno presaditi k nam. Če sem torej hotela napisati nekaj za nas in naše prehrambene navade, je bilo to treba preveriti, kako se obnese ter šele potem pripomoreti potrošniku. Ne bi mogla trdit, da je knjižica brezhibna in dokončna. Znanost tudi na tem področju venomer napreduje, praksa pa naj bi jo dohitvala. Zato bo treba vedno znova snov s praktičnega stališča preizkusiti in obnavljati. Vsako gospodinjstvo, ki se je opremilo skrinjo, prilagaja shranke svojim potrebam. Po moje bi bilo zelo koristno, če bi gospodinje svoje uspehe v lokalnem časopisu zaupale tudi drugim.«

»Oprostite, bi mi hotela pokazati, kaj imate trenutno v vaši hišni zamrzovalni skrinji?«

Verjmite, potihem sem se bala, kajti tisti rek »skovačeva kobila je navadno bosa« pogosto drži...«

»Seveda, zakaj pa ne,« me je opogumila in spustili sva se v kletne prostore. Dvomi so zdaj malo splahneli, toda da bom toliko stvari videla v njeni skrinji, bi pa res ne verjela. Za boljšo predstavo, kaj vse ima lahko gospodinjstva že ob koncu sezone v »skrinji, vam jih bom prav do zadnje vrečice naštela: lanske češnje, paradižnik cel in v mezgi, kruh, rdeča pesa, surov češnjev zavitek, sok iz marelčic, grozdje, špinaca, jajčni melanž, pražene gobice, sirov nadev za štruklje, pire krompir, kislo zelje, kostanj, jetrni žličniki, jušna zelenjava, kumare, orehova potica, krompirjevo testo za svaljke, orehovi in vaniljevi rogljiki, rdeča pesa, koleraba, pa postri, svinjski parkeljci, vampi, možgani, piščanec, nekaj kosov kožulčka, domačega in divjega zajca za pečenje, krvavice, govedina za golaž, domač zajec pripravljen za paprikaš in na koncu še goveje kosti za juho!« Saj komaj verjamete, kajne? Nič čudnega, saj sem jaz tudi komaj, pa sem bila zraven!«

Ela se mi je sicer kar malo smilila, saj jo je ob tem predavanju tolkih vreč, zavitek, v skatlic že pošteno zeblo v roke. Nočem je več predolgo zadrževal. »Samo to mi še povejte, prosim, komu bi najbolj priporočili zamrzovalno skrinjo?«

»Nobenega, »najbolj« ni tukaj! Nič manj je ne potrebuje kmečka kot delavščica gospodinjstvo. Želim si le, da bi vse čim prej spoznale, kako zelo bi jih skrinja lahko razbremenila.«

Močan vtis je napravila name in zdaj vem, zakaj tako navdušene odhajajo dekleta in žene z njenih predavanj. In še nekaj vem: da je bila štipendija organizacije FAO takrat, leta 1960, dodeljena res pravemu človeku. Všeč mi je njihova reklama: objek-

Iskra

Industrija za telekomunikacije, elektroniko in elektromehaniko Kranj v ZP Iskra Kranj

želi zaradi povečevanja proizvodnje zaposli nove sodelavce, in sicer:

40 delavk

za delo v montaži, obdelovalnici ali na plastičnih masah;

15 delavcev

za delo v obdelovalnici ali na plastičnih masah;

5 čistilk

Pismene prijave pošljite v 15 dneh po objavi na naslov: Iskra, Elektromehanika Kranj, kadrovsko področje, 64000 Kranj, Savska loka 4

Gradbeno industrijsko podjetje
Gradis Ljubljana
TOZD Škofja Loka
vabi k sodelovanju

1. gospodarsko finančnega pomočnika direktorja TOZD

2. tajnico strokovnih služb

Pogoji:

pod 1.: ekonomska fakulteta in 3 leta delovnih izkušenj ali višja komercialna šola in 5 let delovnih izkušenj;

pod 2.: višja administrativna šola ali ekonomska srednja šola in 3 leta delovnih izkušenj.

Ponudbe sprejemajo kadrovski oddelek Gradis, lesno industrijski obrat Škofja Loka, 10 dni po objavi prostih delovnih mest.

Posredujemo prodajo
karamboliranih avtomobilov

1. osebni avto SIMCA 1301 special
leto izdelave 1970, s 57.000 prevoženimi km. Začetna cena je 9500 din.

2. osebni avto FIAT 125
leto izdelave 1970, s 100.000 prevoženimi km. Začetna cena je 9500 din.

3. osebni avto ZASTAVA 750
leto izdelave 1971, s 128.000 prevoženimi km. Začetna cena je 6000 din.

Ogled vozil je možen vsak delovni dan od 8. do 14. ure pri Žavarovalnici Sava PE Kranj. Pismene ponudbe z 10 % pologom od začetne cene sprejemamo do srede, 26. junija do 12. ure.

Zavarovalnica Sava PE Kranj

industrija
pohištva
stol
kamnik
jugoslavija

kot specializirano podjetje pisarniškega in sedežnega pohištva predstavlja eno vodilnih in renomiranih podjetij lesne industrije doma in v tujini.

Podjetje je v svojem 70-letnem obstoju prejelo mnoga domača in mednarodna vrhunska priznanja (Pariz, Amsterdam, Cantu, Beograd, Zagreb, Ljubljana).

Z modernizacijo in razširitevijo poslovanja na sedanjih in novih področjih vabimo k sodelovanju nove sodelavce, ki bi imeli veselje do dela v lesno predelovalni industriji.

Pripravljeni smo vključiti nove delavce za delo v mizarski, kovinski in tapetniški stroki.

Kandidatom nudimo možnost, da se usposobijo za dela:

— izdelovanje sedežnega pohištva na Duplici,

— izdelovanje ploskovnega pohištva na Duplici,

— v proizvodnji mizarskih polizdelkov v Motniku,

— dopolnilnem programu v Slogi Moste pri Kamniku.

Delavci, ki se želijo vključiti v naše podjetje imajo te možnosti za:

— dopolnilno izobraževanje v podjetju za pridobitev poklica ozkega profila lesno predelovalne, kovinske ali tapetniške stroki,

— izobraževanje po zakonu o poklicnem izobraževanju in o urejanju učnih razmerij za poklic mizar, tapetnik ali poklic v kovinski stroki,

— prizadetnim mladim delavcem omogočimo tudi nadaljnji študij v srednjih in visokih šolah,

— podjetje ima urejeno letovanje v svojih počitniških domovih na otoku Krku, v Piranu in v kočah na Veliki planini.

— imamo urejen prevoz na delo,

— delavci prejemajo osebni dohodek po samoupravnem sporazumu, delovnih uspehih in osebnem prizadevanju.

Kandidate, ki se žele vključiti v našo delovno skupnost, vabimo na ogled tovarne.

Mali oglasi: do 10 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din; na-ročniki imajo 25 % popusta. Nepla-canih oglasov ne objavljam.

prodam

Prodam TV SPREJEMNIK Iskra panorama. Gorenjesavska 48, Kranj 4036

Prodam OTROŠKI VOZIČEK in POMIVALNO MIZO. Ogled vsak dan. Nazorjeva 10, Kranj 4019

Prodam OTROŠKO POSTELJICO z vložkom. Kolman, Kranj, Štr-nova 9 4020

Prodam mlado KRAVO s teletom ali po izbiri. Moste 77, Komenda 4021

Prodam 7 rabljenih OKEN in ena VRATA. Stružev 21 4022

Prodam globok OTROŠKI VOZIČEK, italijanske znamke albar. Huje 35, Kranj 4023

Poceni prodam PRALNI STROJ. C. na Klanec 61, Kranj 4024

Prodam PEĆ na olje EMO Celje, dva FOTELJA, MIZICO in SPAL-NICO. Koroška 23, Kranj 4025

Nov pletilni stroj SUPER STAN-DARD '72 s stojalom, nerabljen, pro-dam za 3000 din. Falle, Otoče 17, Podnart 4026

Ugodno prodam belo dolgo po-ročno OBLEKO. Kranj, tel. 24-633, popoldne 4027

Ugodno prodam ELEKTROMO-TOR Simens 10 KM, Rade Končar 7,5 in 5,5 KM. Vsi imajo 1400 obra-tov. Zg. Brnik 81, Cerkle 4028

Poceni prodam globok OTROŠKI VOZIČEK. Šenčur, Partizanska 12, letalski blok 4029

Prodam 50-litrski AKVARIJ z avtomatsko regulacijo, naseljen s tropskimi ribicami. Ribnikar, Kaju-hova 40, Kranj 4030

Kuhinjsko KREDENCO, dobro ohranljeno, JEDILNI KOT — zelen in tri STOLE, poceni prodam. Goren-ja Sava 28, Kranj 4031

Prodam klavirsko HARMONIKO znamke HOHNER VERDI 4 ter dva MIKROFONA znamke AKG tip D 12 in tip D 14. Zore Drago, Savska loka 9, Kranj 4032

Za dvojčke prodam globok OTROŠKI VOZIČEK. Černilec, Kranj, Gosposvetska 19 4033

Prodam MLATILNICO, TRE-SNE in RETA. Zalog 41, Cerkle 4034

Prodam 1000 kg BETONSKEGA ŽELEZA 6 in 7 mm, 3 VRATA kom-plet 60 cm, 1 kletno OKNO 60 x 60. Jelovčan, Jesenice, Titova 1 a, te-lefon 81-793 4035

Prodam KRAVO s teletom. Sel-20, Bled 4037

Prodam dobro ohranjena GA-RAŽNA VRATA iz trdega lesa, veli-

kost 3,60 x 2,50 m. Frlic Jože, Parti-zanska 30 a, Škofja Loka 4038

Prodam vezan KOZOLEC gorenjskega tipa s štirimi okni. Kržišnik, Gorena vas 129, Škofja Loka 4039

POROČNO OBLEKO, dolgo, be-lo, vezenina Bled, št. 40, prodam, Bajželj, Zadraga 11, Duplje 4040

Prodam OMARO za dnevno sobo. Koren Marija, Cankarjeva 6, Ra-dovljica 4041

Valilnica Naklo

prodaja

po 1 dinar
dnevno sveža jajca
vsako sredo in soboto

KZ NAKLO

Prodam DRVARNICO 8 x 3,5 m. Prebačevo 40. Informacije na tele-fon 21-611 od 7. do 14. ure 4074

Ugodno prodam prednji ali zadnji traktorski NAKLADALEC, KOSILNICO mertel za zetor, 350-li-trsko SKROPLNICO in manjši TROSILEC hlevskega gnoja. Poljšica 3, Podnart 4075

Prodam ali zamenjam za BIKA, 9 let starega KONJA. Ručigajeva 3, Kranj 4076

Prodam KRAVO po izbiri in nekaj TRAMOV za ostrešje. Jelenc Vinko, Dolenna vas 12, Selca nad Škofjo Loko 4077

Prodam KRAVO s teletom. Brode 10, Škofja Loka 4078

Prodam 6 tednov stare PRAŠIČ-KE. Grad 43, Cerkle 4079

Prodam novo KOSILNICO garibaldi za zetor 35. Verbič, Grad 21, Cerkle 4080

Prodam KRAVO simentalko s teletom ali brez. Vrbovje 14, Radovljica 4082

Prodam rabljeno SPALNICO in ŠIVALNI STROJ z okroglim čol-ničkom. Pangeršica 5, Golnik 4083

Prodam 9 m 3/4 in 29 m 1/2 cole vodovodnih CEVI. Šperhar, Grmčeva 2, Kranj 4084

Prodam globok OTROŠKI VOZIČEK. Naršnikova 6, Labore, Kranj 4085

Prodam dnevno OMARO S KAV-ČEM po zelo ugodni ceni. Naslov v oglašnem oddelku 4086

Prodam KOSILNICO z žetveno snopovezalko in PRAŠIČE za rejo ali zakol. Krt, Kurirska 7, Prim-skovo, Kranj 4087

Ugodno prodam TELEVIZOR RR NIŠ. Žargaj, Bistrica 178, Tržič 4111

kupim

Kupim JERMINICO 1 meter ve-liko, odprtina jermenice 9 cm. Vrbovje 3, Radovljica 4104

Kupim rabljeno OTROŠKO KO-LO za starost do šest let. Starič Veronika, Moše Pijadeja 46, Kranj 4105

vozila

FIAT 850, letnik 1969, prodam. Oslaj, Kranj, Valjavčeva 8 4088

Prodam FIAT 600 za 2500 din. Prebačevo 40. Informacije na tele-fon 21-611 od 7. do 14. ure 4089

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1970 in ZASTAVO 101, letnik 1973. Naslov v oglašnem oddelku 4090

Prodam FIAT 1300. Čebulj Jože, Šorlijeva 19, Kranj, tel. 24-741 4091

Prodam FIAT 850 SPECIAL, let-nik 1969, dobro ohranjen in ŠKODO DE LUXE, letnik 1974, prevoženih 6000 km. Informacije vsak dan od 14. do 15. ure. Jenko Franc, Svetje 24, Medvode, tel. (061) 71-387 4092

Prodam MOPED COLIBRI 15. Langerholc Anton, Vincarje 11, Škofja Loka 4093

Prodam po delih ŠKODO 1000 MB, Ogled vsak dan. Hadjel, Frankovo nasele 63, Škofja Loka 4094

Prodam MOPED COLIBRI 15, letnik 1971. Grohar Marjan, Vincarje 16, Škofja Loka 4095

Prodam avto ZASTAVA 750, let-nik 1968. Žagar, Stara Loka 6, Škofja Loka 4096

Prodam avto FIAT 850 STAN-DARD, 1967. Ogled vsak dan. Puštal 98, Škofja Loka 4097

Prodam ZASTAVO 750 po ugodni ceni. Grošelj, Poženik 14, Cerkle 4098

Poceni prodam avto AMI 8, letnik 1971. Nasovče 14, Komenda 4099

Prodam TRAKTOR PASQUALI, Alpska 86, Lesce 4100

Prodam osebni avto NSU tip 110, letnik 1967. Joža Miklavčič, Belca 21, Mojstrana 4101

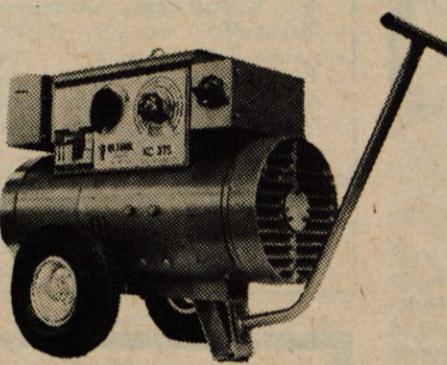
FIAT 850, letnik 1968, garažiran, 15.000 km po generalni, z originalnim rezervnimi deli, prodam. Tisak, Šorlijeva 4, Kranj 4102

Ugodno prodam ZASTAVO 750, letnik 1970 december, registrirano do decembra 1974. Ogled v ponedeljek 24.6. in torek 25.6. od 15. ure dalje. Hrovat Janez, Titova 38, Jesenice 4103

ULJANIK

KC 375 - PRETVORNIK ZA ROČNO VARJENJE, ZANESLJIV IN PREPROST ZA UPRAVLJANJE

KC 375 je moderni pretvor-nik za električno varjenje, preprost za uporabo in upravljanje. Je tako izde-lan, da ustreza težkim de-lovnim pogojem in ima za-to odporno in trdno kon-strukcijo.

KC 375 omogoča širok obseg dela od 30 do 375 A in so v teh okvirih njegove karakteristike varjenja odlične. Omogoča lahek vžig in prožnost delovnega dosega z mi-nimalnim brizganjem ter je tako usedanje kovine zelo dobro.

Poganja ga trofazni dvopolni asinhroni stroj, katerega rotor je na skupni osi z rotorjem štiripolnega genera-torja z neodvisnim zagonom. Celotni pretvornik ima skupno ohišje.

VSESTRANSKO — PRIPRAVNO — EKONOMIČNO

Brodogradilište, tvornica dizel motora i tvornica električnih strojeva i uredaja — Pula

P. P. ŠTEV. 208, TELEFON: CENTRALA (052) 22-322
TELEX: 25 252 YU ULJTES

GARAŽO vzamem v najem v bli-žini vodovodnega stolpa. Telefon 22-778 od 15. do 22. ure 4065

Nujno kupim od 1,5 do 2 ha ZEM-LJE, primerne za DREVESNICO ali manjše posestvo, kjerkoli na Go-rejskem. Ponudbe v oglašnem oddelku pod »Resen kupec« 4066

stanovanja

Učiteljica s sestro nujno išče SOBO v Kranju s souporabo kopalnice in možnostjo kuhanja. Ponudbe pod »Nujno« 4009

Fant in dekle iščeta zaradi poroke v Kranju ali okolici enosobno STA-NOVANJE. Naslov v oglašnem oddelku 4058

Iščem samsko SOBO v Kranju ali bližnji okolici. Ponudbe pod »Mirno stanovanje« 4059

Iščem opremljeno SOBO v Kranju ali bližnji okolici, Rokvič, Gorenjski tisk, Kranj 4060

Zakonski par išče SOBO in KUHI-NJO v Kranju ali okolici. Ponudbe poslati na Elektrotehnično podjetje Kranj, Milanovič Živord 4061

Mladoporočenca iščeta SOBO s KUHINJO v Kranju ali okolici, lahko tudi s predplačilom. Naslov v oglašnem oddelku 4062

Fant in dekle iščeta zaradi poroke v Kranju ali okolici. Ponudbe pod »Mirno stanovanje« 4063

Na Zgoški ravni na Jelovici izgubljeni črno TELICO vrnilti proti na-gradi: Zupan Mili, Radovljica, Cesta Svobode 32 (pri klavnicu) 4072

Na Zgoški ravni na Jelovici izgubljeni črno TELICO vrnilti proti na-gradi: Zupan Mili, Radovljica, Cesta Svobode 32 (pri klavnicu) 4072

Na Zgoški ravni na Jelovici izgubljeni črno TELICO vrnilti proti na-gradi: Zupan Mili, Radovljica, Cesta Svobode 32 (pri klavnicu) 4072

Na Zgoški ravni na Jelovici izgubljeni črno TELICO vrnilti proti na-gradi: Zupan Mili, Radovljica, Cesta Svobode 32 (pri klavnicu) 4072

Na Zgoški ravni na Jelovici izgubljeni črno TELICO vrnilti proti na-gradi: Zupan Mili, Radovljica, Cesta Svobode 32 (pri klavnicu) 4072

Na Zgoški ravni na Jelovici izgubljeni črno TELICO vrnilti proti na-gradi: Zupan Mili, Radovljica, Cesta Svobode 32 (pri klavnicu) 4072

Na Zgoški ravni na Jelovici izgubljeni črno TELICO vrnilti proti na-gradi: Zupan Mili, Radovljica, Cesta Svobode 32 (pri klavnicu) 4072

Na Zgoški ravni na Jelovici izgubljeni črno TELICO vrnilti proti na-gradi: Zupan Mili, Radovljica, Cesta Svobode 32 (pri klavnicu) 4072

Na Zgoški ravni na Jelovici izgubljeni črno TELICO vrnilti proti na-gradi: Zupan Mili, Radovljica, Cesta Svobode 32 (pri klavnicu) 4072

Na Zgoški ravni na Jelovici izgubljeni črno TELICO vrnilti proti na-gradi: Zupan Mili, Radovljica, Cesta Svobode 32 (pri klavnicu) 4072

Na Zgoški ravni na Jelovici izgubljeni črno TELICO vrnilti proti na-gradi: Zupan Mili, Radovljica, Cesta Svobode 32 (pri klavnicu) 4072

Na Zgoški ravni na Jelovici izgubljeni črno TELICO vrnilti proti na-gradi: Zupan Mili, Radovljica, Cesta Svobode 32 (pri klavnicu) 4072

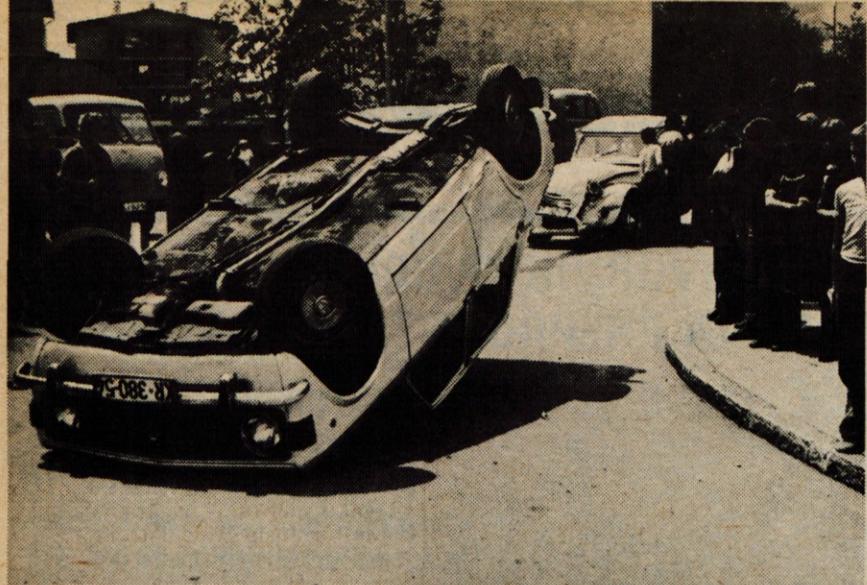
Na Zgoški ravni na Jelovici izgubljeni črno TELICO vrnilti proti na-gradi: Zupan Mili, Radovljica, Cesta Svobode 32 (pri klavnicu) 4072

Na Zgoški ravni na Jelovici izgubljeni črno TELICO vrnilti proti na-gradi: Zupan Mili, Radovljica, Cesta Svobode 32 (pri klavnicu) 4072

Na Zgoški ravni na Jelovici izgubljeni črno TELICO vrnilti proti na-gradi: Zupan Mili, Radovljica, Cesta Svobode 32 (pri klavnicu) 4072

Na Zgoški ravni na Jelovici izgubljeni črno TELICO vrnilti proti na-gradi: Zupan Mili, Radovljica, Cesta Svobode 32 (pri klavnicu) 4072

Na Zgo

Na srečo se je končalo brez telesnih poškodb, čeprav je zastava 101 po trčenju s »spačkom« pristala na strehi. Voznica Marjeta Jug iz Kranja je vozila z zastavo 101 po Kidričevi cesti v Kranju od Dijaškega doma proti Prešernovi šoli in v križišču izsilila prednost pred voznikom Andrejem Zalaznikom iz Kranja, ki je pripeljal od Zdravstvenega doma. Kljub zaviranju je spaček trčil v zastavo 101, da jo je obrnilo na streho. Škode na vozilih je za približno 8000 din. (lm) — Foto: Žalar

nesreča

Neznana voznica

V torek, 18. junija, ob 13.40 se je na Koroški cesti v Kranju na prehodu za pešce pred restavracijo Park pripetila prometna nezgoda. Voznica osebnega avtomobila je na prehodu za pešce zadela Metko Humar (roj. 1955) iz Kranja. Voznica je težje ranjeno Humerjevo prepeljala v Zdravstveni dom Kranj, nesreča pa ni prijavila. Zato poziva Uprava javne varnosti Kranj očividce nesreče in pa voznico samo, da se oglase na Postaji prometne milice Kranj.

s sodišča

Verska nestrpnost

Ob velikem zanimanju javnosti, saj je bila dvorana občinskega sodišča skoraj pretesna, je bila prejšnji teden sodna obravnava proti župniku Marku Miheliču (62 let) in Janezu Pogačniku, kaplanu (28 let) iz Mavčič. Obtožnica jima je očitala, da sta zbujala versko nestrpnost. 27. januarja letos je bil v Mavčičah pogreb Frančiške Toni, pogreb pa je vodil Janez Pogačnik. Ko je župnik Marko Mihelič opazil, da se cerkvenega pogreba udeležujejo tudi praporčaki s praporji ZB in drugih družbenih organizacij in da gredo na čelu povorki, je naročil kaplanu Pogačniku, da mora iti križ pred pogrebno povorko, sicer cerkvenega pogreba ne bo. Pogrebna povorka se je zato pred cerkvijo ustavila, Pogačnik pa je nekoga poslal k sorodnikom pokojne zahovo, naj bo na čelu pogrebne povorce križ. Med tem pregovaranjem so nosilci praporov odšli naprej na pokopališče, tako da se je pogrebna povorka razbila.

Priče so na sodišču povedale, da pogrebcem ni bilo prav, da se je pogrebna povorka razbila na ta način, čutili so se osramočene in ogorenčeni, da se s simboli borčevske organizacije tako ravna. Priče so tudi povedale, da so v Mavčičah že bili »mešani pogrebi, to je pogrebi s cerkvenim obredom, v povorki pa so šli tudi zastavonoše s praporji družbenih organizacij, in sicer na čelu sprevoda. Krajevne navade pa je treba, tako je ocenilo sodišče, spoštovati. Udeležitev praporov na pogrebu nima nobenega drugega pomena kot izkazati čast pokojnemu, ki je bil članake družbene organizacije. Po mnenju sodišča je bilo prav neprimerno in v nasprotju s pieteto do pokojnice med pogrebom nadlegovati najblizje v vrstnim redom v sprevodu in pretiti, da ne bo cerkvenega pogreba, če ne bo križ spredaj. Zaradi tega je prišlo do nezadovoljstva že med pogrebom, ko so ljudje razpravljali, kaj je bolj prav, pa tudi kasneje.

Sodišče je župnika Marka Miheliča, ki je sicer zelo bolan, obsodilo zaradi zbijanja verske nestrpnosti na pogojno kazen 4 mesecev zapora, kaplana Janeza Pogačnika pa na nepogojno kazen 4 mesecev zapora.

L. M.

Izobraževalni center

Sava Kranj
industrija gumijevih, usnjениh
in kemičnih izdelkov

razpisuje
za šolsko leto 1974/75 naslednje
štipendije:

- 3 stipendije na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo, oddelek za kemijo,
- 4 stipendije na ekonomski fakulteti,
- 4 stipendije na fakulteti za strojništvo,
- 1 stipendijo na fakulteti za elektrotehniko,
- 1 stipendijo na fakulteti za gradbeništvo,
- 2 stipendiji na visoki ekonomsko-komercialni šoli, finančna smer,
- 1 stipendijo na visoki ekonomsko-komercialni šoli, komercialna smer,
- 4 stipendije na ekonomski srednji šoli,
- 5 stipendij na upravno administrativni šoli,
- 5 stipendij na srednji tehnični šoli, strojni oddelek,
- 4 stipendije na tehnički šoli za kemijo,
- 1 stipendijo na tehnički šoli za gradbeništvo.

Višine stipendij so odvisne od učnega uspeha, letnika in socialnega stanja.

Kandidati morajo pismeni prošnji priložiti še življepis, zadnje šolsko spričevalo ali potrdilo o opravljenih izpitih, potrdilo o premoženskem stanju in poprečnih dohodkih staršev v zadnjih treh mesecih.

Prošnjo in dokumente naj kandidati pošljajo najkasneje do 10. julija 1974 na naslov: Izobraževalni center Šava, Kranj, Medetovalna ulica 1.

Obveščamo vse občane Krajevne skupnosti Kokrica in druge ljubitelje športa, da bo v petek, 28. junija ob 18. uri

ustanovni občni zbor Športnega društva Kokrica

V Kulturnem domu na Kokrici.

Po končanem zboru bomo prikazali nekaj športnih filmov, temu bo sledila prosta zabava ob prijetnih zvokih.

Mladina — občani — ljubitelji športa udeležite se tega zborja.

Iniciativni odbor

Zahvala

Ob nenadni in prerani izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta in tasta

Janeza Zevnika gradbenega delovodja v pokolu

se zahvaljujemo vsem, ki ste sočustvovali z nami in ga pospremili v njegov prerani grob. Posebno se zahvaljujemo vsem za podarjeno cvetje, tako sorodnikom, znancem in delovnim kolektivom. Iskrena zahvala g. župniku in g. kaplanu za tolažilne besede in spremstvo na njegovi zadnji poti, prav tako tudi zahvala predstavniku delovnega kolektiva Gradis za izraze sožalja in lepe nagrobne besede.

Vsem iskrena hvala!

Zevnikovi

Mavčiče, 22. junija 1974

Zahvala

Ob boleči izgubi naše drage in skrbne mame, stare mame, prababice, tete in sestrične

Cecilije Ramovš

roj. Alič

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo spremili v tako velikem številu na njeni zadnji poti. Iskrena zahvala vsem sorodnikom, sostanovalcem, sosedom ter znancem za poklonjeno ji cvetje. Hvala za vsa pismo in ustno izrečena sožalja. Posebej se zahvaljujemo dr. VIDMARJU za izredno skrb in zdravniško pomoč v času njen težke bolezni. Zahvalo smo dolžni sosedu g. JEREBOVI za nesebično pomoč v času bolezni in smrti. Iskrena zahvala č. duhovščini za cerkveni obred in poslovilne besede ob odprttem grobu. Družbeno politični organizaciji ZB Huje, predsedniku tov. MATELICU za lep poslovilni govor iskrena hvala. Prisrčna zahvala pevcem za prelep žalostinke.

Se enkrat vsem in vsakomur posebej, ki ste čutili z nami, iskrena hvala.

Žaluoči: hčerki Mara in Milica z družinama ter drugo sorodstvo.

Kranj, Bled, 19. junija 1974

Zahvala

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, brata in strica

Jožeta Rozmana

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom in prijateljem za nesebično pomoč in tople izraze sožalja, za darovane vence in cvetje. Posebno zahvalo smo dolžni govornikoma za poslovilne besede, duhovščini za spremstvo, pevcom in šolskemu oktetu za odpete žalostinke. Vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti, se enkrat naša iskrena hvala.

Žaluoči: žena Štefka, otroci Marica, Jožko in Irenca, brata in sestri ter drugo sorodstvo.

Križe, Bitnje, Škofja Loka, Golnik, 18. junija 1974

Zahvala

Ob smrti drage tete

Francke Golob

iz Hraš

se prisrčno in iskreno zahvaljujem sosedom, sorodnikom in prijateljem za nesebično pomoč in tople izraze sožalja, za darovane vence in cvetje. Posebno zahvalo smo dolžni govornikoma za poslovilne besede, duhovščini za spremstvo, pevcom in šolskemu oktetu za odpete žalostinke. Vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti, se enkrat naša iskrena hvala.

Vsem iskrena hvala

Nečakinja Brodnik Trata in drugo sorodstvo.

Hraše, 19. junija 1974

Zahvala

Ob nepričakovani izgubi našega moža, očeta, brata, strica, starega očeta in tasta

Alojzija Stareta

Stegnarjevega ata iz Trboj

se najlepše zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in sosedom za pomoč in izraženo sožalje. Posebna zahvala dr. Hribeniku za redne obiske v času bolezni, č. g. župniku iz Smlednika, pevcom in vsem, ki so darovali cvetje in ga pospremili k zadnjemu počitku.

Žaluoči: žena Manca, hčerka Mici por. Burgar z družino, sinovi ing. Alojz z družino, Janez z družino, France z družino in drugo sorodstvo.

Trboje, Ljubljana, Sydney, 14. junija 1974

Pogovor tedna

Jože Valenčič:

Merckx fenomen
in vzor vseh

Malo sem se bal, da ga ne bom mogel dobiti, ker ne stanuje v Kranju. Kljub temu sem se odpravil na mesto, kjer se zbirajo vsi Savini kolesarji — na dom Francija Hvastija, njihovega trenerja, in imel sem srečo. Našel sem ga, ko je pripravljal kolo, da bi s svojimi kolegi odšel na trening. Pogovarjali so se seveda o kolesarstvu, tako da mi ni bilo težko navezati pogovora.

Bi se nam za začetek lahko predstavil?

»Jože Valenčič. Rodil sem se 26. januarja 1948 na kmetiji v Mali Pristavi pri Pivki. Po poklicu sem krojač.«

In kako si začel kolesariti?

»Po vzoru starejšega brata Rudija sem tudi jaz začel pri Rogu, kjer sem kot mladinec vozil eno leto, nato sem odšel v JLA in po vrtniti — leta 1969 — sem začel resno trenirati. Prišel sem v prvo ekipo Roga, zmagal na dirki po Sloveniji in Hrvatski, kar me je uvrstilo v državno reprezentanco, za katero sem nastopal vse do leta 1972.«

Katerih nastopov se najbolj spominjaš, kateri so tvoji največji uspehi?

»Že v prvem letu mojega nastopanja v članski konkurenčni sem nastopil na svetovnem prvenstvu v Brnu, leta 1970 sem bil šesti na dirki po Jugoslaviji, nastopil sem na OI v Münchenu; v ekipni konkurenčni sem dobil dve zlati medalji na balkanskih igrach in bronasto na mediteranskih, bil sem državni prvak na kronometer in zmagovalce že omenjene dirke po Sloveniji in Hrvatski, nato pa tudi dirke po Srbiji.«

Prav zaradi zmage na dirki po Srbiji je bilo slišati, da si med kandidati za državno reprezentanco na dirki po Jugoslaviji.

»Da, z enotedenško zamudo sem se priključil kandidatom za državno reprezentanco na dirki po Jugoslaviji. Z zamudo pa baje zato, ker na KZJ niso imeli mojega zdravniškega spričevala. Vendar, če sem kandidat, to se ne pomeni, da bom tudi reprezentant. Kljub temu se skrbno pripravljam in na tej dirki bom zagotovo nastopil vsaj v slovenski ekipi, vsekakor pa bom skušal dati čim več od sebe.«

Nam lahko zaupaš, kako se počutiš v Kranju?

»Zelo sem zadovoljen in lahko priznam, da sem celo presečen nad izrednim tovarištvtvom, ki vlada med vsemi člani Save, saj so me takoj priznali za svojega, tako da se prijetno počutim v tej veliki družini.«

Edi Merckx je letos že petič zmagal na Giro d'Italia, štirikrat je zmagal na Tour de France, dvakrat je bil svetovni prvak. Kaj meniš o tem kolesarju?

»Poleg že naštetege je on tudi odličen sprinter, odličen je na stezi, odličen v vožnji na kronometer, prvi prihaja na gorske cilje, on je skratak fenomen in vzor vseh amaterskih kolesarjev. Sicer pa štirikratni naslov najboljšega športnika sveta pove vse.«

F. Jelovčan

Slovenija : Šešir 24:21

Pred odhodom na državno prvenstvo v Bosansko Dubico se je mladinska rokometna reprezentanca Slovenije v sredo popoldne v Škofji Loki pomerila z novim članom republike rokometne lige — ekipo Šeširja. Po dokaj izenačeni igri so zmagali slovenski reprezentanti z rezultatom 24:21. Od Gorenjev na

Množični nastopi

V ponedeljek, 17. junija 1974 je bila v stekleni dvorani »Krone« podelitev priznanj in pokalov mladim športnicam in športnikom za športne dosežke v Mesecu mladosti. V pohodu, katerega je organizirala komisija za SLO pri Občinski konferenci ZMS Škofja Loka je osvojila pokal med tremi četami prva četa pod vodstvom Janeza Sušnika. Na kolesarski dirki Škofja Loka — Poljane — Škofja Loka v organizaciji MA Puštal je bil najboljši Janez Bašelj iz Šolskega centra za kovinsko in avtomehansko stroko. Vojaki garnizona Jože Gregorčič so bili najboljši na turnirju malega nogometna, tega je pripravil mladinski aktiv Selca. Grlevc Janez ter ekipa MA Jelovica so se najbolje odrezali na strelskem tekmovanju v organizaciji MA Iskra Železniki. Najboljši rokometaš na turnirju, ki ga je organiziral MA

R. Prosen

Moštvo Prosverarjev je osvojilo prvo mesto v prvem krogu sindikalnega občinskega prvenstva Kranja. Od leve proti desni stoje: Žvokelj, Mohorič, Slavec Klavora, Drinovec, čepe: Sotelsk, Čadež, Chatal. Foto — M. Živulović

Pred startom na dirki Po Jugoslaviji

naš kolesar med deseterico najboljših.«

Slavko Žagar — Sava: »Imel sem smolo, da sem zlomil okvir, pa imam težave, ker se moram privajati na novo kolo; tako bi bil zame uspeh, če bi v letošnji konkurenčni bil boljši kot lani, ko sem bil 31.«

Ker sta bila Janez Zakotnik (Rog) in Dušan Vidmar (Astra) odsotna, smo na koncu postavili nekaj vprašanj še zveznemu trenerju Zvonetu Zanoškarju.

— Kot ste slišali, so nekateri kolesarji s treningi zadovoljni, nekateri pa ne. Kaj sodite o tem?

»Težko je hkrati ugoditi željam desetih kolesarjev, ki prihajajo iz različnih klubov, vendar se trening ujem z mojim konceptom priprav za to dirko. Tako bomo imeli v soboto celo še eno uradno preizkušnjo, in sicer na dirki v Dolu pri Ljubljani.«

— Boste torej po tej dirki določili imena?

»Da, po tej dirki bom povedal imena, toda ta dirka ne bo edino merilo, ampak le dodaten preizkus zmogljivosti. Priznati pa moram, da mi je glede določitve imen vsak dan teže.«

— Kakšne rezultate pa pričakujete od vaših izbrancev?

»Letos je res izredna konkurenčna, toda po pripravah sodeč se bomo uvrstili ekipno med 5. in 10. mestom, za posameznika pa bo velik uspeh, če se bo kdo uvrstil med prvih 15.«

— Bi že zeli še kaj povedati?

»Ker so Bogovič, Ješić in Rajkovič obremenjeni z drugimi nalogami, sem zopet ostal sam in na meni visi vse breme. Tako se mi ne sme zgoditi, da tudi letos ne bi imeli niti enega etapnega zmagovalca, v ekipi mora biti torej sprinter, ki bo sposoben pripeljati v cilj s prvo skupino in nato zmagati, hkrati pa skrbeti, da bomo imeli dobre borce, ki bodo prinašali čas za ekipo. Vendar mest v reprezentanci je le sedem in upam, da bom izbral najboljše.«

F. Jelovčan

Danes otvoritev plastične skakalnice v Stražišču

Z meddržvenim tekmovanjem pionirjev in cicibanova bo danes ob 16. uri v Stražišču otvoritev 15-metrske plastične skakalnice, ki so jo zgradili smučarski skakalci Triglava. Na tekmovanju bo nastopilo okoli 60 mladih skakalcev iz vse Slovenije, prijavila pa se je tudi ekipa iz Zahomeca v Avstriji. J.J.

V prvem krogu profesorji

V zimskem bazenu v Kranju se je končal prvi krog prvega občinskega sindikalnega vaterpolskega prvenstva. Največ so pokazali vaterpolisti Prosvete iz Iskre, medtem ko so nekoliko razočarali igralci Obrtnikov. V oktobraškem drugem srečanju sta se petim ekipam pridružila še Zdravstveni dom in Sava.

Izidi: Obrtniki : Planika 10:5, Iskra : Icos 9:5, Prosveta : Obrtniki 5:1.

Lestvica:

Prosveta	4	4	0	0	24:	6	8
Iskra	4	3	0	1	25:	15	6
Obrtniki	4	2	0	2	21:	23	4
Icos	4	1	0	3	12:	25	2
Planika	4	0	0	4	14:	27	0

Najboljši strelec: 1. Bevc (Iskra) 13, 2. Z. Levičnik (Obrtniki) 10, 3.—4. Stariba (Planika), Podveršček (Icos) 9, 5. Chvatal 8, 6. Slavec (oba Prosvete) 6, 7.—8. Lampret (Prosveta), Marinček (Iskra) 5, 9. Mohorič (Obrtniki) 4, 10.—11. Šorli (Obrtniki), Čadež (Prosveta) 3. -dh

D. Polanič,
L. Bevc
in B. Benedik
občinski
prvaki

V sredu je bilo na 15-metrski plastični skakalnici v Stražišču občinsko osnovnošolsko prvenstvo v smučarskih skokih, na katerih so nastopili učenci naslednjih osnovnih šol: Lucijan Seljak, Simon Jenko in Stane Žagar iz Kranja ter Josip Broz-Tito iz Preddosej. Največ uspeha so imeli mladi skakalci stražiške osnovne šole Lucijan Seljak, ki so zmagali v vseh treh kategorijah.

Rezultati: starejši pionirji: 1. Domo Polanič (L. Seljak) 200,3 (13, 13, 5), 2. Miro Bizjak (S. Jenko) 190,7 (12, 5, 13), 3. Branko Benedik (L. Seljak) 180,8 (12, 12), 4. Brane Hrovatin (S. Jenko) 167,4 (11, 5, 11), 5. Aci Šink (S. Žagar) 166,5 (10, 5, 10, 5); mlajši pionirji: 1. Leon Bevc (L. Seljak) 186,3 (12, 12), 2. Bojan Bajzelj (J. B.-Tito) 125,9 (8, 8, 5), 3. Milan Ivanuša (L. Seljak) 112,0 (6, 5, 7); cicibani: 1. Boris Benedik 141,1 (8, 5, 8, 5), 2. Lado Bratuš 132,8 (8, 5, 8), 3. Tine Murn (vsi L. Seljak) 128,6 (8, 5, 8, 5). J. Javornik

Triglav : Slovan 97:105

Kranj, košarkarski pokal Triglav : Slovan 97:105 (53:54), stadion Stanka Mlakarja, gledalcev 300, sodnika Bukovec (Medvode) in K. Brumen (Domžale).

Triglav: Košir 19 (2:1), Mavrič 20 (2:2), Lipovac 6 (6:2), Hribenik 3 (2:1), Zupan 12, Kalan 21 (2:1), Skubic 8, Nagy 2 (2:2), Fartek 6 (2:2).

Slovan: Marič 16 (8:4), Božič 30 (6:4), Jerše 5 (2:1), Tavčar 15 (6:3), Rome 27 (12:9), Lenardon 12 (2:0). Ljubljanski drugoligaš je v Kranju pokazal eno od boljših iger. Domčini so se le prve minute dobro upirali razigranim gostom, nato so popustili, kar je izkoristil Slovan in zaradi slabe obrambe Triglava dosegel statico. -dh

Vaterpolo V borbi za vrh

S tekmo Triglav : Bečeji se bo danes teden na letnem bazenu v Kranju začela vaterpolska sezona v II. zvezni ligi. V ta namen je uprava kranjskega drugoligaša na tiskovni konferenci v hotelu Jelen navzoče časnikarje seznanila z letošnjim tekmovanjem in o pripravljenosti Triglava. Med dvanaestico moštov — Bečeji, ŽAK (Kikinda), Senta, Goč (Vrnjačka Banja), Vojvodina (Novi Sad), Solaris (Šibenik), Jedinštvo (Zadar), Riviera (Djenovići), Borac (Kotor), Galeb (Herceg Novi), Koper in Triglav — sta vsekakor favoriti Solaris in Triglav. Čeprav Kranjčani in bližnji nimajo tekmeča, da bi lahko z njim igrali v priateljskih srečanjih, so dobro pripravljeni za začetek nove sezone. Če bodo prvi, si bodo priborili pravico, da v prihodnjem letu nastopajo v družbi najboljših jugoslovenskih vaterpolskih ekip.

Trener Kranjčanov Didić ima na voljo letos naslednje igralce: Vidica, Rebolja, Cermelja (vratarji), Mohoriča, Kodeka, Z. Malavašiča, Baldermana, Kuharja, Stariho, Čaliča, Velikanje, Strgarja ter Hribarja. Poznala pa se bo odsotnost Švarca in Bora Baldermana, ki sta pri vojakih in poškodbah roke Mira Malavašiča. -dh

GLAS 15

Sobota — 22. junija 1974

Storitveno in proizvodno podjetje

CREINA

Kranj

Občane obveščamo, da sezonska linija Kranj — Ljubljana — Kočevje — Delnice — Crikvenica, v letošnji sezoni ne bo obratovala zaradi zapore ceste na odseku Štalceri — Banja Loka, katera je v izgradnji.

1+3

Prihodnji teden bodo praznovani skupni krajevni praznik prebivalci krajevnih skupnosti Goričke, Golnik, Tenetiške in Trstenik. Medtem ko je bilo slavlje ob lanskem prazniku v Goričah, bo letošnje na Trsteniku. Združeno bo s prazniki 32. obletnice ustanovitve Kokrškega odreda. Ljudje v vseh pod gorami, bodo v prazničnih dneh ocenili opravljeno delo in dosežke v zadnjem letu, ki niso bili majhni. Dosegli so jih predvsem z lastnim delom in sredstvi, prezreti pa ne kaže tudi pomoči družbene skupnosti. Letošnji praznik bo minil tudi v načrtovanju novih nalog. Nekatere so že začete, na druge pa se Tenetišani, Goričani, Golničani, Trsteničani in prebivalci sosednjih vasi šele pripravljajo. O tem smo se v sredo pogovarjali s predstavniki krajevnih skupnosti Tenetiške, Golnik in Goričke.

Vinko Grilc, Tenetiški predstnik-dekorater, član delegacije krajevne skupnosti Tenetiške:

»Do lani smo bili del krajevne skupnosti Goričke, lani pa smo zaradi večanja kraja in vedno večjih potreb osnovali lastno krajevno skupnost. Jeseni in spomladi smo z denarjem občanov in pomočjo kranjske občinske skupščine urejali kanalizacijo po vasi. Urejujemo tudi javno razsvetljavo. Kaže, da se nam bo letos uresničila več kot desetletna želja — telefon. Vsaka hiša je že prispevala 200 dinarjev, telefonski naročniki, 16 nas je, pa bomo dali nekaj več kot 4000 dinarjev. Katere so naše prihodnje naloge? Upam, da bo prihodnje leto asfaltirana cesta do Trstenika in da bomo sodelovali reševati tudi problem družbenih prostorov v Tenetišah. Sicer vaščani medsebojno dobro sodelujemo in si pomagamo. Pri pomoči sovaščanu Janezu Koširju, ki mu je pogorela hiša, je prišla lepo do izraza naša solidarnost. Prav tako je prav, da se je uredilo smetišče v Udenborštu. Le divje odlaganje smeti ob golniški cesti bi moralni preprečiti.«

Nikica Božinovič, Golnik, predstnik krajevne skupnosti Golnik:

»Asfaltiranje športnega igrišča, ureditev ceste od križišča na Golniku do blokov (vrednost del je znašala okrog 150 tisoč dinarjev) in modernizacija javne razsvetljave so glavna dela, ki jih je opravila

naša krajevna skupnost. Razen občanov, ki so se izkazali s prostovoljnimi delom in sredstvi, sta nam pomagala še skupščina občine Kranj in Institut za pljučne bolezni in tuberkulozo. Začeli smo tudi rednejše vzdrževati nekatere krajevne ceste kot na primer cesti ob bolnici proti Ribnikarju in proti Matičku. Naša velika želja je urediti dom družbenih organizacij, za kar bodo sredstva krajevne skupnosti preskrromna, popraviti cesto med bolnicami in ginekološkim oddelkom, modernizirati vodovod na Malijevem brdu itd. Nalog nikoli ne zmanjka. Menim, da je svet krajevne skupnosti izredno delaven in prizaden. Vendar so stiki z občani še vedno preskrromni in jih kaže okrepliti in tako vključiti čim več ljudi v neposredno odločanje. Ustava daje krajevnim skupnostim lepe možnosti za razvoj in le-te moramo izkoristiti.«

Franc Bidovec, Srednja vas pri Goričah, upokojenec:

»Krajevna skupnost Goričke obsegata razen Goričke še Srednjo vas, Zalog in Letenice. Lani smo se lotili urejanja pokopališča v Goričah, vendar nas je slabo vreme prehitelo in tako nadaljujemo z začetim delom letos. Ža ureditev pokopališča bomo porabili okrog 400 tisoč dinarjev. Čim prej moramo dokončati kanalizacijo v Goričah in sicer od mesarja navzdol. Prav tako bi kazalo urediti cesto Goriča—Zalog in povezavo Letenic z glavno cesto Golnik—Kranj. Nekaj denarja bo vzelo urejanje potoka Sevnika, vendar računamo na pomoč Splošne vodne skupnosti za Gorenjsko. Radi bi dobili sodobno trgovino z mesarijo, Kmetijska zadružna Naklo pa pravkar ureja v Zadružnem domu v Goričah zbiralnicu mleka.« J. Košnjek

Janez Barborič ponovno v Kranju

Predsednik slovenskih sindikatov Janez Barborič je podjetje Gorenjska oblačila v Kranju obiskal že pred tednom dni, ko je bil v gosteh pri občinskem sindikalnem svetu Kranj. Takrat si je ogledal novo tovarno, s predstavniki vodstva podjetja in samoupravnih organov pa se je pogovarjal o poslovanju, gospodarjenju in samoupravljanju. Ob koncu obiska je dejal, da je navdušen nad novo tovarno in sodobno organizacijo proizvodnje ter zelo ugodnimi poslovnimi rezultati, nikakor pa se ne more strinjati s samoupravno organizirano delo. Zato je predlagal naj samoupravni sporazum o oblikovanju organizacije združenega dela, samoupravni sporazum o delitvi dohodka in osebnih dohodkov ter drugo dokumentacijo pošljejo v proučitev strokovnim službam pri republiškem svetu sindikatov. Obljubil je tudi, da se bo v podjetju še enkrat oglasil.

Svojo napoved je uresničil že v sredo. Z njim sta bila tudi člana republiškega sveta in strokovna sodelavca Stjepan Šaubert in Srečko Mlinarič.

Najprej se je Janez Barborič zanimal za notranjo delitev dohodka na skale in osebne dohodke. To je razložila vodja računovodstva Žvonka Sekne. Poudarila je, da je izplačevanje osebnih dohodkov pri teh, ki so že vrsto let nazaj temeljilo na produktivnosti in rezultatih dela. Ko so pred tremi leti podpisali samoupravni sporazum o delitvi dohodka s sorodnimi delovnimi organizacijami, so bili z dohodki že prav pri vrhnu limitu, zato osebnih prejemkov skoraj niso mogli več dvigati. To je seveda zbujalo nezadovoljstvo pri delavcih, še posebej zato, ker so jih kmalu prehiteli delavci v drugih panogah, ki so v celoti bolj razvite kot je konfekcijska. Zato so že pred časom zahtevali, da se v samoupravnem sporazumu odpravi limitirana stimulacija in tudi uspeli. Vendar so osebni dohodki še vedno tako nizki, da ne vzbujajo produktivnosti. Več pričakujejo od novih samoupravnih sporazumov, ki se že pripravljajo in predlagajo drugačen način delitve.

Stjepan Šaubert je potrdil, da jim visoka produktivnost in akumulacija, ki jo dosegajo, daje možnosti za ustreznejšo delitev dohodka. Novi sporazumi se namreč ne opirajo več na število pogoju zapošlenih delavcev in kalkulativne osebne dohodke, temveč je njihovo osnovno merilo vsakoletna novo ustvarjena vrednost. Na podlagi letne se potem po ključu, za katerega se bodo sporazumele podpisnice, določi poslovni uspeh podjetja in delitev dohodka na skale in osebne dohodke. To se pravi, da bodo novi sporazumi stimulirali predvsem večjo produktivnost in uspešnost podjetja.

Zatem je pogovor prešel na samoupravne odnose v podjetju. Janez Barborič je dejal, da samoupravni in drugi akti pričajo o tem, da so poslovni uspehi Gorenjskih oblačil prav na vrhu, samoupravni odnosi pa na dnu. Posebno ostro je kritiziral odločitev, da obrata — obrat v Kranju — in obrat na Jesenicah — tvorita le eno TOZD,

čeprav ima obrat na Jesenicah ne te pravico, temveč tudi vse pogoje za samostojno temeljno organizacijo združenega dela. Ker delavci na Jesenicah nimajo svoje TOZD, tudi nimajo svojih delegatov v občinski skupščini in tako ne morejo vplivati na dogajanja v kraju, kjer živijo. Tudi samoupravni sporazum o oblikovanju organizacije združenega dela vsebuje več nepravilnosti in nasprotij in bi ga samoupravno sodišče gotovo zavrnilo.

Direktor Vinko Martinjak je pojasnil, da so izvajaju premožno pozornosti in se tega zavedajo. Kot vzrok pa je navedel obilico dela pri gradnji nove tovarne in selitev proizvodnje. Poudaril pa je, da na tem področju že dela komisija, sestavljena iz delegatov obeh obrazov, ki že pripravlja nov samoupravni sporazum o razdelitvi podjetja v dve temeljni organizaciji:

Janez Barborič jim je ob tem svetoval, da se za pomoč obrnejo na strokovno komisijo za samoupravljanje pri republiškem svetu ZSS. S pripravo naj pohitijo in naj samoupravni sporazum skušajo podpisati še pred dopusti.

V zadnjem delu pogovora se je predsednik slovenskih sindikatov zanimal kakšni so načrti Gorenjskih oblačil za združevanje s sorodnimi delovnimi organizacijami. Predstavniki podjetja so povedali, da se zanimajo predvsem za povezovanje s konfekcionarji, vendar so ob tem opozorili še na vrsto nerešenih vprašanj, zaradi katerih ne kaže preveč hiteti. Pojavlja se vprašanje ali naj ob integracijskih procesih nastajajo nove velike organizacije združenega dela ali pa naj združitev temelj zgorj na poslovno tehničnem sodelovanju. Potem je tu vprašanje planiranja, nastopa na trgu, konkurenco in še vrsto drugih. L. Bogataj

Smo naredili korak nazaj?

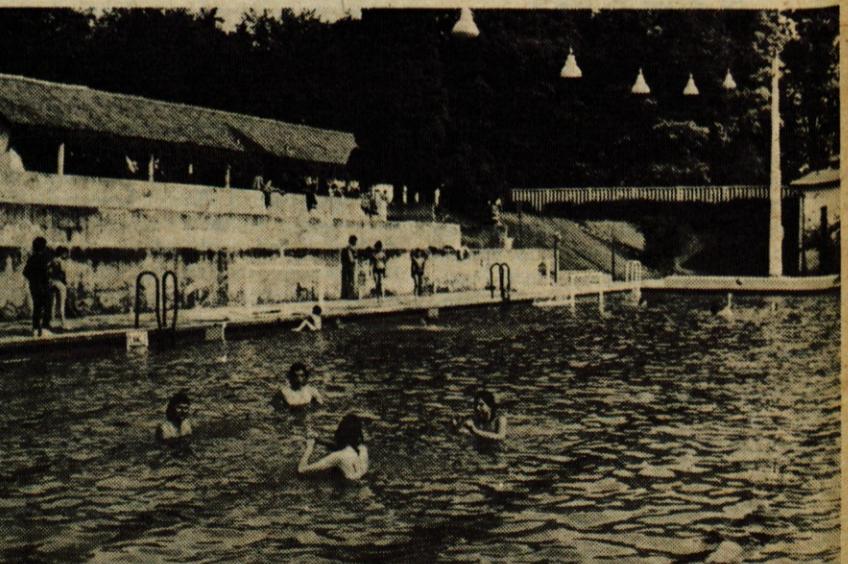
Delo z mladino je v vsaki organizaciji osnova v izvajjanju njenega celotnega programa. Vedno smo radi poudarjali: imamo toliko in toliko mladih, to in to akcijo so izvedli, ob njem so se tako in tako vrgajali, tradicijo naših velikih pridobitev sprejemajo na svoja ramena in jih prenašajo dalje itd. Nekaj let nazaj so čutili mladinski mentorji, da se je na naših višjih forumih le nekaj premaknilo, pogledi na delo z mladimi so se izboljšali, kar se je odražalo v tem, da smo dobili regres za skupinska potovanja. Močno so se okreple specializirane organizacije: počitniška zveza, taborniki, planinci... Njihovi programi so se bogatili, krog članstva se je širil.

V Kranju dela pri planinskem društvu mladinski odsek že od leta 1957. Ves čas je združeval okoli tisoč članov: pionirjev osnovnih šol, dijake, delavsko in kmečko mladino. V zadnjih letih se je zlasti razvilo planinstvo med najmlajšimi, ker smo dobili vztrajne mentorje, ki so kljub šibki finančni podpori uspeli pridobiti do 900 članov na vseh osemtletkah in nekaterih podružničnih šolah. Razmere so terjale, da se je lani osamosvojil pionirski odsek. Njegov delovni program je pesten. Poleg rednih planinskih izletov, pohodov, orientacijskih tekmovanj, prenašanja štafet, kurjenja kresov za državne praznike, organizacije planinske šole in drugih akcij, ki so zajele ozajem krog planincev, smo razširjali planinsko misel tudi v celotne razrede, zlasti v tiste, ki so jih vodili za planine navdušeni razredniki. Teh je bilo kar precej, zato smo marsikateri športni dan lahko usmerili v gore. Mladina je bila za take pohode navdušena in se je rada včlanjevala v planinsko organizacijo. Z regresiranjem vožnje, ki ga je delno nudilo avtobusno ali železniško podjetje, delno pa planinska zveza Slovenije, smo lahko krili precej stroškov in tudi blažili socialno razlikovanje med mladimi. Tudi zaključni šolski izleti v gore so bili vabljeni.

Letos pa smo se znašli v čudni situaciji. Zvedeli smo, da smo do 1. maja že izkoristili vsa možna sredstva za regres, ki nam ga je nudila za izlete planinska zveza. Ta je namreč dobila od republiškega sekretariata za finance tako močno reducirana denarna sredstva, da ne moremo od zvezе ničesar več pričakovati. Poleg tega pa so avtobusna podjetja tudi ukinila regres za mladinska potovanja in še zvišala cene.

Kakšne so sedaj naše perspektive? Nas čaka velik korak nazaj? Stevilo članov v specializiranih mladinskih organizacijah bo nujno padlo. In splošno vrednotenje množičnega dela z mladino? Planinske sekcije na šolah delajo tudi precej samostojno. Kdaj bo njihovo delo pomenilo važen sestavni del vzgojnega programa in bo tudi temu primereno stimulirano? Bo še dolgo le nekak privesek, ki se ga ob vsaki prilik spregleda ali pa smatra le kot del osebnih ambicij? Tu pa smo že pri mentorjih, ki svoje delo opravljajo največ iz čistega idealizma. Ali lahko še dolgo časa nanje računamo? Generacija, ki prihaja, nam najbrž nič dobrega ne obeta. Tako nam dajo slutiti tisti, ki režejo, kar smo do sedaj dobili. S takimi odnosi se idealizem duši. Ali ne grozi nevarnost, da se popolnoma zadusi?

M. B.

V sredo so v Kranju odprli letni kopalni bazen. Največja pridobitev v letosnjem kopalni sezonu je, da je zavod za vzdrževanje športnih objektov Kranj uspel nabaviti agregat za ogrevanje vode. Tako se sedaj Kranjani kljub muhastemu junijskemu vremenu lahko kopajo, saj ima voda od 24 do 26 stopinj C. Urejena je tudi okolica, bazen pa na novo prepleškan. (-dh) — Foto: F. Perdan

Dan samo-upravljavcev v Almiri

Danes popoldne bodo v tovarni Almira v Radovljici proslavili dan samo-upravljavcev. Na proslavi bo nastopil moški pevski zbor iz Zasipa s solistom Francem Korenom. Razen tega bodo v programu sodelovali še dramska skupina Almire in folklorna skupina RKUD Sloboda iz Varaždina. Na proslavi bodo dolgoletnim članom organizacije združenega dela Almira in najzaslužnejšim samoupravljavcem v podjetju podelili nagrade in priznanja. A. Ž.

SEZONSKO ZNIŽANJE CEN OBUTVI

Pekč
TOVARNA OBUTVE TRŽIČ